

RAIFFEISEN BANK SA**SITUATII FINANCIARE CONSOLIDATE SI SEPARATE**

Intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana

31 DECEMBRIE 2015

Cuprins

Declaratia privind responsabilitatea pentru intocmirea situatiilor financiare consolidate si separate

Raportul auditorului independent

Situatia consolidata si separata a rezultatului global	1
Situatia consolidata si separata a pozitiei financiare	2
Situatia consolidata si separata a modificarilor capitalurilor proprii	3
Situatia consolidata si separata a fluxurilor de trezorerie	4 – 5
Note la situatiile financiare consolidate si separate	6 – 118

In conformitate cu articolul 10, aliniatul 1 din Legea Contabilitatii Nr. 82/1991, raspunderea pentru organizarea si conducerea contabilitatii revine administratorului, ordonatorului de credite sau altei persoane care are obligatia gestionarii unitatii respective.

In calitate de presedinte al Raiffeisen Bank S.A.- societate-mama, conform articolului 31 din Legea Contabilitatii Nr. 82/1991, imi asum raspunderea pentru intocmirea situatiilor financiare consolidate si separate la data de 31 decembrie 2015 si confirm ca:

- a) politicele contabile utilizate la intocmirea situatiilor financiare consolidate si separate la data de 31 decembrie 2015 sunt in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 cu modificarile si completarile ulterioare, care impune ca aceste situatii financiare consolidate si separate sa fie conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana;
- b) situatiile financiare consolidate si separate intocmite la data de 31 decembrie 2015 ofera o imagine fidela a pozitiei financiare, a rezultatului global, a situatiei modificarilor capitalurilor proprii, a situatiei fluxurilor de trezorerie si a notelor aferente referitoare la activitatea desfasurata in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 cu modificarile si completarile ulterioare, care impun ca aceste situatii financiare consolidate si separate sa fie conforme cu Standardele Internationale de Raportare adoptate de Uniunea Europeana.

Steven van Groningen

Președinte

RAPORT DE AUDIT FINANCIAR

Catre actionarii Raiffeisen Bank SA

Raport asupra situatiilor financiare

1. Am auditat situatiile financiare anexate ale Raiffeisen Bank SA si ale subsidiarelor sale ("Grupul") care cuprind situatia consolidata a pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2015, situatia consolidata a rezultatului global, situatia consolidata a modificarilor capitalului propriu si situatia consolidata a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative. De asemenea, am auditat situatia individuala a pozitiei financiare a Raiffeisen Bank SA ("Banca"), situatia individuala a rezultatului global, situatia individuala a modificarilor capitalului propriu si situatia individuala a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data. Situatiiile financiare mentionate se refera la:

• Activ net consolidat/Total capitaluri consolidate:	3.210.595 mii lei
• Rezultatul net consolidat al exercitiului financiar:	426.431 mii lei, profit
• Activ net individual/Total capitaluri individuale:	3.158.241 mii lei
• Rezultatul net individual al exercitiului financiar:	437.564 mii lei, profit

Responsabilitatea conducerii pentru situatiile financiare

2. Conducerea Bancii raspunde pentru intocmirea si prezentarea fidela a acestor situatii financiare care au fost prezentate impreuna pentru a raporta asupra situatiei pozitiei financiare, situatiei rezultatului global, situatiei modificarilor capitalului propriu si situatiei fluxurilor de trezorerie atat pentru Grup cat si pentru Banca, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010, cu modificarile si completarile ulterioare, care cere ca aceste situatii financiare consolidate/individuale sa fie pregatite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara asa cum au fost adoptate de catre Uniunea Europeana, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

3. Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, sa exprimam o opinie asupra acestor situatii financiare. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiari din Romania. Aceste standarde cer ca noi sa respectam cerintele etice ale Camerei, sa planificam si sa efectuam auditul in vederea obtinerii unei asigurari rezonabile ca situatiile financiare nu cuprind denaturari semnificative.

4. Un audit consta in efectuarea de proceduri pentru obtinerea probelor de audit cu privire la sumele si informatiile prezентate in situatiile financiare. Procedurile selectate depind de rationamentul profesional al auditorului, incluzand evaluarea riscurilor de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. In evaluarea acestor riscuri, auditorul ia in considerare controlul intern relevant pentru intocmirea si prezentarea fidela a situatiilor financiare ale Grupului/Bancii pentru a stabili procedurile de audit relevante in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficientei controlului intern al Grupului/Bancii. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adevarare a politicilor contabile folosite si rezonabilitatea estimarilor contabile elaborate de catre conducere, precum si evaluarea prezentarii situatiilor financiare luate in ansamblul lor.
5. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adevarate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Opinia - Grupul

6. In opinia noastra, situatiile financiare consolidate ofera o imagine fidela si justa asupra pozitiei financiare consolidate a Grupului la 31 decembrie 2015, si a rezultatului global consolidat si a situatiei consolidate a fluxurilor de trezorerie pentru anul incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 cu modificarile si completarile ulterioare, si in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara asa cum au fost adoptate de catre Uniunea Europeana.

Opinia - Banca

7. In opinia noastra, situatiile financiare individuale ofera o imagine fidela si justa asupra pozitiei financiare individuale a Bancii la 31 decembrie 2015, si a rezultatului global individual si a situatiei individuale a fluxurilor de trezorerie pentru anul incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010 cu modificarile si completarile ulterioare, si in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara asa cum au fost adoptate de catre Uniunea Europeana.

Raport asupra conformitatii raportului consolidat al administratorilor cu situatiile financiare consolidate

In concordanta cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010, articolul 40, punctul e), noi am citit raportul consolidat al administratorilor atasat situatiilor financiare consolidate. Raportul consolidat al administratorilor nu face parte din situatiile financiare consolidate. Opinia noastra privind situatiile financiare consolidate la data de 31 decembrie 2015 nu acopera raportul administratorilor.

In raportul consolidat al administratorilor, noi nu am identificat informatii financiare care sa fie in mod semnificativ neconcordante cu informatiile prezente in situatiile financiare consolidate alaturate.

Raport asupra conformitatii raportului individual al administratorilor cu situatiile financiare individuale

In concordanta cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010, articolul 16, punctul 1e), noi am citit raportul individual al administratorilor atasat situatiilor financiare individuale. Raportul individual al administratorilor nu face parte din situatiile financiare individuale. Opinia noastra privind situatiile financiare individuale la data de 31 decembrie 2015 nu acopera raportul administratorilor

In raportul individual al administratorilor, noi nu am identificat informatii financiare care sa fie in mod semnificativ neconcordante cu informatiile prezentate in situatiile financiare individuale alaturate.

In numele

Ernst & Young Assurance Services SRL

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania

Cu nr. 77/15 august 2001

Gelu Gherghescu

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania   Bucuresti, Romania

Cu nr. 1449/ 9 septembrie 2002

25 martie 2016

<i>Mii RON</i>	Nota	Grup		Banca	
		2015	2014	2015	2014
Venituri din dobanzi		1.285.375	1.367.632	1.284.598	1.367.057
Cheltuieli cu dobanzile		-230.728	-322.554	-231.078	-323.018
Venituri nete din dobanzi	7	1.054.647	1.045.078	1.053.520	1.044.039
Venituri din speze si comisioane		811.284	824.422	790.125	790.267
Cheltuieli cu speze si comisioane		-181.278	-144.399	-180.919	-144.315
Venituri nete din speze si comisioane	8	630.006	680.023	609.206	645.952
Venituri nete din tranzactionare	9	288.517	280.745	288.261	277.909
Venituri nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justa prin profit sau pierdere	21	4.835	33.772	4.835	34.034
Alte venituri operationale	10	27.041	28.210	54.120	45.449
Venituri operationale		2.005.046	2.067.828	2.009.942	2.047.383
Cheltuieli operationale	11	-681.158	-666.400	-678.132	-661.748
Cheltuieli salariale	12	-528.358	-481.226	-524.355	-475.901
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	13	-289.012	-313.986	-289.012	-313.986
Castiguri din participatii in entitati asociate si asociere in participatie	22	3.245	4.898	0	0
Profit inainte de impozitare		509.763	611.114	518.443	595.748
Cheltuiala cu impozitul pe profit	14,15	-83.332	-98.621	-80.879	-94.380
Profitul net al exercitiului financiar		426.431	512.493	437.564	501.368
Alte elemente ale rezultatului global care pot fi reclasificate in contul de profit si pierdere	34	60.220	441	61.805	1.993
Castiguri nete din active financiare disponibile pentru vanzare		71.545	440	71.583	323
Impozit pe venit aferent elementelor care pot fi reclasificate in contul de profit si pierdere		-11.766	0	-11.772	0
Alte elemente ale rezultatului global		59.779	440	59.811	323
Total rezultat global aferent exercitiului financiar, dupa impozitare		486.210	512.933	497.375	501.691

Situatia consolidata si separata a rezultatului global trebuie citita impreuna cu notele la situatiile financiare consolidate si separate, parte integranta a acestora, prezentate in paginile 6-118.

Situatiile financiare consolidate si separate au fost aprobat de Directorat in data de 21 martie 2016 si au fost semnate in numele acestuia de catre:

 Steven van Groningen
 Presedinte

 Bogdan Popa
 Vicepresedinte & Director financiar

<i>Mii RON</i>	Nota	Grup		Banca	
		31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Active					
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	16	6.981.390	7.853.134	6.981.376	7.853.128
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17	527.133	83.636	527.218	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	1.956	3.417	1.956	3.414
Credite si avansuri acordate bancilor	19	1.138.893	904.144	1.138.893	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor	20	18.153.586	16.110.075	18.153.586	16.110.075
Titluri de valoare	21	4.115.797	3.219.254	4.094.689	3.199.110
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	22	102.192	112.103	76.761	76.761
Alte active	26	149.691	166.602	153.194	168.463
Creante privind impozitul amanat	25	15.714	27.843	15.598	27.547
Imobilizari corporale	23	212.958	227.347	212.695	227.170
Imobilizari necorporale	24	87.223	81.218	87.159	81.153
Total active		<u>31.486.533</u>	<u>28.788.773</u>	<u>31.443.125</u>	<u>28.734.585</u>
Datorii					
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	17	37.902	54.055	37.902	54.314
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	5.332	7.047	5.276	7.046
Depozite de la banci	27	627.082	533.021	627.082	533.022
Depozite de la clienti	28	23.739.592	21.067.858	23.743.196	21.073.872
Credite de la banci si alte institutii financiare	29	1.624.475	1.476.873	1.624.475	1.476.873
Datorie privind impozitul pe profit curent		16.167	31.586	16.095	30.454
Alte datorii	31	441.861	563.497	440.740	561.084
Obligatiuni emise	29	739.694	740.287	746.285	746.890
Datorii subordonate	32	950.436	923.655	950.436	923.655
Provizioane	30	93.397	60.509	93.397	60.509
Total datorii		<u>28.275.938</u>	<u>25.458.388</u>	<u>28.284.884</u>	<u>25.467.719</u>
Capitaluri proprii					
Capital social	33	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Rezultat reportat		1.729.380	1.934.870	1.677.572	1.871.930
Alte rezerve	34	281.215	195.515	280.669	194.936
Total capitaluri proprii		<u>3.210.595</u>	<u>3.330.385</u>	<u>3.158.241</u>	<u>3.266.866</u>
Total datorii si capitaluri proprii		<u>31.486.533</u>	<u>28.788.773</u>	<u>31.443.125</u>	<u>28.734.585</u>

Situatia consolidata si separata a pozitiei financiare trebuie citita impreuna cu notele la situatiile financiare consolidate si separate, parte integranta a acestora, prezentate in paginile 6 - 118.

Situatiile financiare consolidate si separate au fost aprobat de Directorat in data de 21 martie 2016 si au fost semnate in numele acestuia de catre:

 Steven van Groningen
 Presedinte

 Bogdan Popa
 Vicepresedinte & Director financiar

Grup

<i>Mii RON</i>	Capital Social	Actiuni de trezorerie	Alte rezerve	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2014	1.200.000	-8.234	165.288	1.715.493	3.072.547
Profitul net al exercitiului financiar	0	0	0	512.493	512.493
Alte elemente ale rezultatului global, dupa impozitare	0	0	440	0	440
Total rezultat global aferent exercitiului financiar, dupa impozitare	0	0	440	512.493	512.933
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercitiului financiar	0	0	29.787	-29.787	0
Distribuirea de dividende	0	0	0	-263.329	-263.329
Achizitionare de actiuni de trezorerie	0	-6.074	0	0	-6.074
Vanzare de actiuni de trezorerie	0	14.308	0	0	14.308
Sold la 31 decembrie 2014	1.200.000	0	195.515	1.934.870	3.330.385
Sold la 1 ianuarie 2015	1.200.000	0	195.515	1.934.870	3.330.385
Profitul net al exercitiului financiar	0	0	0	426.431	426.431
Alte elemente ale rezultatului global, dupa impozitare	0	0	59.779	0	59.779
Total rezultat global aferent exercitiului financiar, dupa impozitare	0	0	59.779	426.431	486.210
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercitiului financiar	0	0	25.921	-25.921	0
Distribuirea de dividende	0	0	0	-606.000	-606.000
Sold la 31 decembrie 2015	1.200.000	0	281.215	1.729.380	3.210.595

Banca

<i>Mii RON</i>	Capital Social	Actiuni de trezorerie	Alte rezerve	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2014	1.200.000	-8.235	164.506	1.653.545	3.009.816
Profitul net al exercitiului financiar	0	0	0	501.368	501.368
Alte elemente ale rezultatului global, dupa impozitare	0	0	323	0	323
Total rezultat global aferent exercitiului financiar, dupa impozitare	0	0	323	501.368	501.691
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercitiului financiar	0	0	29.787	-29.787	0
Cresteri/Descresteri din combinari de intreprinderi	0	0	320	10.133	10.453
Distribuirea de dividende	0	0	0	-263.329	-263.329
Achizitionare de actiuni de trezorerie	0	-6.074	0	0	-6.074
Vanzare de actiuni de trezorerie	0	14.309	0	0	14.309
Sold la 31 decembrie 2014	1.200.000	0	194.936	1.871.930	3.266.866
Sold la 1 ianuarie 2015	1.200.000	0	194.936	1.871.930	3.266.866
Profitul net al exercitiului financiar	0	0	0	437.564	437.564
Alte elemente ale rezultatului global, dupa impozitare	0	0	59.811	0	59.811
Total rezultat global aferent exercitiului financiar, dupa impozitare	0	0	59.811	437.564	497.375
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercitiului financiar	0	0	25.922	-25.922	0
Distribuirea de dividende	0	0	0	-606.000	-606.000
Sold la 31 decembrie 2015	1.200.000	0	280.669	1.677.572	3.158.241

Situatia consolidata si separata a modificarilor capitalurilor proprii trebuie citita impreuna cu notele la situatiile financiare consolidate si separate prezentate in paginile 6 – 118 care fac parte integranta din situatiile financiare consolidate si separate.

Mii RON	Nota	Grup		Banca	
		2015	2014	2015	2014
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare					
Profitul exercitiului financiar		426.431	512.493	437.564	501.368
Ajustari pentru:					
Cheltuiala cu amortizarea	11	79.280	74.441	79.170	74.319
Pierdere neta din deprecierea activelor financiare (venitul aferent recuperarilor nu este inclus)	13	376.432	368.933	376.432	368.933
Partea Grupului din castigul entitatilor afiliate si asocierilor in participatie	22	-3.245	-4.898	0	0
Pierdere din vanzarea imobilizarilor corporale si necorporale		1.430	6.655	1.399	6.669
Cheltuieli nete din provizioane	10,11	52.002	18.340	52.002	18.340
Cheltuieli cu impozitul pe profit	14,15	83.332	98.621	80.879	94.380
Ajustari din reevaluarea la valoare justa		-254	2.054	-312	1.939
Venituri nete din dobanzi	7	-1.054.647	-1.045.078	-1.053.520	-1.044.039
Pierderi din diferente de curs nerealizate		5.842	2.663	5.842	2.663
Venituri din dividende		-3.612	-722	-30.083	-18.080
Profit din exploatare inainte de variația activelor si datorilor din exploatare		-37.009	33.502	-50.627	6.492
Variatia activelor din exploatare:					
(Cresterea)/descresterea activelor financiare detinute pentru tranzactionare si a derivativelor detinute pentru managementul riscului		-443.497	75.755	-443.582	75.749
Descresterea creditelor si avansurilor acordate bancilor		12.208	62.579	12.192	62.591
Cresterea creditelor si avansurilor acordate clientilor		-1.147.741	-1.103.272	-1.147.741	-1.103.273
Cresterea investitiilor in titluri de valoare		-789.556	-230.605	-788.559	-225.761
Descresterea/(cresterea) altor active		15.885	-20.377	14.274	-20.316
Cumparare de portofoliu de credite		-1.084.690	0	-1.084.690	0
Incasarile in numerar din vanzarea portofoliului de credite		88.361	54.950	88.361	54.950
Variatia datorilor din exploatare:					
Descresterea datorilor financiare detinute pentru tranzactionare		-16.153	-6.642	-16.412	-6.456
Cresterea depozitelor de la banci		91.121	36.855	91.120	36.856
Cresterea depozitelor de la clienti		2.477.873	1.478.349	2.475.463	1.480.882
(Descresterea) / cresterea altor datorii		-169.670	100.003	-167.244	102.961
Impozitul pe profit platit		-69.475	-92.907	-67.275	-89.429
Dobanda platita		-246.817	-322.243	-247.167	-322.251
Dobanda incasata		1.305.985	1.326.768	1.305.196	1.325.888
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		-13.175	1.392.715	-26.691	1.378.883
Activitati de investitii					
Incasarile in numerar din vanzarea imobilizarilor corporale		1.027	2.599	994	2.613
Achizitii de imobilizari corporale	23	-37.122	-45.509	-36.934	-45.505
Achizitii de imobilizari necorporale	24	-35.204	-24.612	-35.166	-24.607
Achizitia investitiilor in entitati asociate si asocierilor in participatie	22	-38.400	-30.416	0	-30
Incasarile din vanzarea investitiilor in entitati asociate si asocierilor in participatie	22	51.556	37.896	0	366
Dividende incasate		3.612	722	30.083	18.080
Fluxuri de numerar utilizate in activitate de investitii		-54.531	-59.320	-41.023	-49.083

Mii RON	Nota	Grup		Banca	
		2015	2014	2015	2014
Activitati de finantare					
Actiuni de trezorerie	33	0	8.234	0	8.234
Numerar din imprumuturi de la alte banchi		1.287.915	173.971	1.287.915	173.971
Rambursari de imprumuturi de la alte banchi		-1.238.382	-402.485	-1.238.382	-402.485
Numerar din obligatiuni emise		0	496.400	0	500.000
Rascumparari de obligatiuni emise		-614	0	-614	0
Numerar din datorii subordonate		0	89.642	0	89.642
Plati in numerar reperezentand dividende		-606.000	-263.329	-606.000	-263.329
Fluxuri de numerar din activitati de finantare		-557.081	102.433	-557.081	106.033
Crestere / (descrestere) neta a numerarului si echivalentelor de numerar		-624.787	1.435.828	-624.795	1.435.833
Numerar si echivalente numerar la 1 ianuarie		8.732.043	7.296.215	8.732.037	7.296.204
Numerar si echivalente numerar la 31 decembrie		8.107.256	8.732.043	8.107.242	8.732.037

Analiza numerarului si echivalentelor de numerar

Numerarul si echivalentele de numerar sunt compuse din:	Nota	Grup		Banca	
		2015	2014	2015	2014
Numerar in caserie	16	1.373.384	1.385.888	1.373.370	1.385.882
Disponibilitati la Banca Centrala	16	5.608.006	6.467.246	5.608.006	6.467.246
		6.981.390	7.853.134	6.981.376	7.853.128
Credite si avansuri acordate bancilor – maturitate mai mica de 3 luni		1.125.866	878.909	1.125.866	878.909
Numerar si echivalente numerar in situatia fluxurilor de trezorerie		8.107.256	8.732.043	8.107.242	8.732.037

Situatia consolidata si separata a fluxurilor de trezorerie trebuie citita impreuna cu notele la situatiile financiare consolidate si separate prezentate in paginile 6 – 118, care fac parte integranta din situatiile financiare consolidate si separate.

1. ENTITATEA RAPORTOARE

Raiffeisen Bank SA ("Banca") si-a inceput activitatea la data de 1 iulie 2002, in urma fuziunii prin absorbtie a Raiffeisen Bank Romania SA de catre Banca Agricola Raiffeisen SA, prin emisiune de actiuni. Fuziunea dintre cele doua banchi s-a finalizat la data de 30 iunie 2002 cu scopul de a alinia operatiunile Grupului Raiffeisen in Romania.

Banca este autorizata de Banca Nationala a Romaniei sa desfasoare activitati bancare. Sediul social se afla in Cladirea Sky Tower, Calea Floreasca, nr.246 C, sector 1, Bucuresti, Romania.

Situatiile financiare consolidate si separate ale Bancii pentru exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2015 cuprind Banca si subsidiarele sale (denumite in continuare "Grupul").

Activitatatile de baza ale Grupului sunt reprezentate de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice si juridice, activitati de brokeraj, leasing si gestiune a activelor financiare.

Obiectul principal de activitate al Bancii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice si juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plati interne si internationale, operatiuni de schimb valutar, acordarea de finantari pentru nevoi operationale, finantari pe termen mediu, garantii bancare, acreditive. Grupul ofera, de asemenea, servicii de consultanta financiara pentru intreprinderile mici si mijlocii care opereaza pe teritoriul Romaniei, servicii de leasing financiar, servicii de economisire-creditare in sistem locativ, servicii de gestiunea activelor financiare, servicii de brokeraj. Grupul isi desfasoara activitatea atat prin intermediul sediului central din Bucuresti cat si prin intermediul retelei sale de 510 agentii la 31.12.2015 (2014: 527 agentii).

Banca este administrata in sistemul dualist de un Consiliu de Supraveghere format din 6 membri si un Directorat format din 7 membri.

Membrii Consiliului de Supraveghere la 31 decembrie 2015 sunt:

- Karl Sevelda – Presedinte
- Martin Grüll – Vicepresedinte
- Johann Strobl – Membru
- Klemens Josef Breuer – Membru
- Peter Lennkh – Membru
- Anca Ileana Ioan – Membru Independent

Componenta Directoratului la 31 decembrie 2015 este urmatoarea:

- Steven van Groningen – Presedinte
- Cristian Sporis – Vicepresedinte, coordonator Divizia Corporatiei
- James D. Stewart, Jr. – Vicepresedinte, coordonator Divizia Trezorerie si Piete de Capital
- Carl Rossey – Vicepresedinte, coordonator Divizia Operatiuni si IT
- Vladimir Kalinov – Vicepresedinte, coordonator Divizia Retail
- Mircea Busuiocanu – Vicepresedinte, coordonator Divizia Risc
- Bogdan Popa – Vicepresedinte, coordonator Divizia Control Financiar si Contabilitate

2. BAZELE INTOCMIRII

a) Declaratie de conformitate

Situatiile financiare consolidate si separate au fost intocmite in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 27/2010, cu modificarile si completarile ulterioare, care impune ca aceste situatii financiare sa fie intocmite in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana (denumite in continuare „IFRS”). Evidentele contabile ale Bancii sunt mentinute in RON, in conformitate cu legislatia contabila din Romania precum si cu reglementarile bancare in vigoare emise de Banca Nationala a Romaniei.

Incepand cu anul 2012 Banca Nationala a Romaniei a emis reglementari prin care IFRS devin baza a contabilitatii pentru institutiile de credit. Astfel evidentele contabile ale Bancii si ale Raiffeisen Banca pentru Locuinte sunt armonizate, in toate aspectele semnificative, cu aceste standarde. Subsidiarele, entitatile asociate si asocierile in participatie non bancare isi intocmesc situatiile financiare in conformitate cu legislatia contabila din Romania precum si cu reglementarile bancare in vigoare emise de catre Banca Nationala a Romaniei („conturi statutare”), cu exceptia ICS Raiffeisen Leasing S.R.L., care isi intocmeste situatiile financiare in conformitate cu legislatia contabila a Republicii Moldova.

Aceste conturi au fost retratare pentru a reflecta diferentele existente intre conturile statutare si IFRS. In mod corespunzator, conturile statutare au fost ajustate, in cazul in care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situatii financiare, in toate aspectele semnificative, cu IFRS.

b) Bazele evaluarii

Situatiile financiare consolidate si separate au fost intocmite pe baza costului istoric cu exceptia urmatoarelor elemente semnificative din situatia consolidata a pozitiei financiare:

- instrumentele financiare derivate sunt evaluate la valoarea justa;
- instrumentele financiare detinute pentru tranzactionare si cele detinute la valoare justa prin contul de profit sau pierdere sunt evaluate la valoarea justa;
- activele financiare disponibile pentru vanzare sunt evaluate la valoarea justa;
- datoriile aferente aranjamentelor de plata pe baza de actiuni cu decontare in numerar sunt evaluate la valoarea justa.

c) Moneda functionala si de prezentare

Elementele incluse in situatiile financiare ale fiecarei entitati din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal in care entitatea opereaza („moneda functionala”). Situatiile financiare consolidate si separate sunt prezentate in RON, care este moneda functionala si de prezentare a Bancii, rotunjita la o mie de unitati.

d) Utilizarea estimarilor si rationamentele semnificative

Pregatirea situatiilor financiare consolidate si separate in conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeana presupune din partea conducerii utilizarea unor rationamente, estimari si ipoteze ce afecteaza aplicarea politicilor contabile, precum si valoarea raportata a activelor, datorilor, veniturilor si cheltuielilor. Estimarile si rationamentele aferente se bazeaza pe experienta si pe numerosi factori considerati rezonabili in conditiile date, rezultatele acestora formand baza emiterii de judecati de valoare cu privire la valoarea contabila a activelor si datorilor, valoare care nu poate fi dedusa din alte surse. Rezultatele actuale pot fi diferite de valorile estimate.

2. BAZELE INTOCMIRII (continuare)

Estimarile si ipotezele utilizate sunt revizuite periodic. Revizuirile estimarilor contabile sunt recunoscute in perioada in care estimarea este revizuita, daca revizuirea afecteaza doar acea perioada, sau in perioada in care estimarea este revizuita si perioadele viitoare daca revizuirea afecteaza atat perioada curenta, cat si perioadele viitoare. Rationamentele efectuate de catre conducere la aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate, precum si estimarile ce implica un grad semnificativ de incertitudine sunt prezentate in Nota 5.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE

Politicile contabile prezentate mai jos au fost aplicate in mod consecvent de catre entitatile din Grup de-a lungul exercitiilor financiare prezentate in situatiile financiare consolidate si separate.

a) Bazele consolidarii

(i) Subsidiarele

Subsidiarele sunt entitati aflate sub controlul Grupului. Controlul exista atunci cand Grupul are puterea de a conduce, in mod direct sau indirect, politice financiare si operationale ale unei entitati pentru a obtine beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluarii controlului Grupul ia in calcul si drepturile de vot potentiiale sau convertibile care pot fi exercitata si in prezent. Situatiile financiare ale subsidiarelor sunt incluse in situatiile financiare consolidate din momentul in care incepe exercitarea controlului si pana in momentul incetarii lui.

Banca detine:

- 100% (2014: 100%) din capitalul social al Raiffeisen Services S.R.L., o companie care furnizeaza servicii financiare, cu exceptia celor referitoare la serviciile prestate pe pietele de capital;
- 99,99% (2014: 99,99%) din capitalul social al societatii Raiffeisen Asset Management S.A., o companie de administrare a activelor financiare, care are ca obiectiv administrarea fondurilor de investitii.

Banca a detinut pana la 30 aprilie 2014 100% din Raiffeisen Capital & Investment S.A., o companie de brokeraj care furnizeaza servicii de brokeraj bursier clientilor interni si externi. La data de 1 mai 2014 Banca a fuzionat cu aceasta subsidiara.

Grupul a consolidat situatiile financiare ale subsidiarelor sale in conformitate cu IFRS 10 „Situatii financiare consolidate”.

Banca a clasificat participatiile in subsidiare ca active financiare disponibile pentru vanzare si le-a evaluat la cost de achizitie la data bilantului deoarece reprezinta instrumente de capitaluri proprii pentru care nu exista o piata activa pentru un instrument identic si valoarea justa a acestora nu poate fi determinata in mod credibil. Orice evaluare la valoarea justa necesita judecati semnificative din partea managementului.

(ii) Asocieri in participatie

Grupul detine asocieri in participatie in cadrul urmatoarelor entitati:

- 50% (2014: 50%) participatie in Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 50% (2014: 50%) participatie in ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova, companie detinuta 100% de Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 33,32 % (2014: 33,32%) in capitalul societatii Raiffeisen Banca pentru Locuinte S.A., banca destinata exclusiv activitatii de economisire-creditare.

Grupul a consolidat situatiile financiare ale asocierilor sale in participatie in conformitate cu IFRS 11 „Asocieri in participatie” utilizand metoda punerii in echivalenta.

Banca a clasificat aceste investitii ca fiind active financiare disponibile pentru vanzare si le-a evaluat la cost de achizitie la data bilantului, mai putin provizionul pentru depreciere, acolo unde este cazul (vezi politica contabila 3 j).

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

(iii) Entitati asociate

Entitatile asociate sunt acele societati in care Grupul poate exercita o influenta semnificativa, dar nu si un control asupra politicilor financiare si operationale. In cazul in care Grupul administreaza active investite in unitati de fond si are calitatea, la randul lui, de investitor in respectivul fond, fara insa a detine controlul, fondul indeplineste conditiile pentru a fi recunoscut ca entitate asociata. Influenta semnificativa este data de administrarea fondurilor de catre Grup si de participarea acestuia in procesul de luare a deciziilor.

Situatiile financiare consolidate si separate includ cota-parte a Grupului din rezultatele entitatilor asociate si asocierilor in participatie determinata pe baza metodei punerii in echivalenta, de la data la care Grupul a inceput sa exercite influenta semnificativa si pana la data la care aceasta influenta inceteaza (vezi Nota 22).

In cazul in care cota-parte a Grupului din pierderile entitatilor asociate depaseste valoarea contabila a investitiei, valoarea contabila este redusa la zero, iar pierderile ulterioare nu sunt recunoscute cu exceptia situatiei in care Grupul are obligatii legale sau constructive sau a facut plati in numele entitatii asociate. Dupa aplicarea metodei punerii in echivalenta, inclusiv dupa recunoasterea pierderilor entitatilor asociate, investitorul aplica dispozitiile IAS 39 pentru a determina daca este necesara recunosterea unei pierderi suplimentare din depreciere cu privire la investitia neta a investitorului in entitatea asociata.

Banca detine o participatie de 33,33% (2014: 33,33%) in Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA. Grupul a inclus de asemenea, cota-parte a castigurilor sau pierderilor din aceste entitati asociate si asocieri in participatie in conformitate cu IFRS 11 "Asocieri in participatie". Grupul detine participatii in procent de 0,92% (2014: 1,09%) in Raiffeisen RON Plus, 0% (2014: 0,42%) in Raiffeisen EURO Plus, fonduri de investitii administrate de Raiffeisen Asset Management S.A.

Banca a clasificat aceste investitii ca fiind active financiare disponibile pentru vanzare si le-a evaluat la cost de achizitie la data bilantului, mai putin provizionul pentru depreciere, acolo unde este cazul (vezi politica contabila 3 j).

(iv) Tranzactii eliminate la consolidare

Decontarile si tranzactiile in interiorul Grupului, precum si profiturile nerealizate rezultate din tranzactii in interiorul Grupului (cu exceptia castigurilor sau pierderilor din diferente de curs aferente acestor tranzactii), au fost eliminate in totalitate din situatiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzactiile cu entitati asociate sau asocieri in participatie sunt eliminate in limita cotei de participare a Grupului. Pierderile nerealizate sunt eliminate in mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai in masura in care nu exista indicii de depreciere a valorii.

b) Moneda straina

(i) Tranzactii in moneda straina

Operatiunile exprimate in moneda straina sunt convertite in RON la cursul oficial de schimb de la data decontarii tranzactiei. Activele si datoriile monetare inregistrate in devize la data raportarii sunt convertite in moneda functionala la cursul de schimb din ziua respectiva. Castigurile sau pierderile din elementele monetare sunt reprezentate de diferenta dintre costul amortizat exprimat in moneda functionala la inceputul perioadei de raportare, ajustat cu dobanda efectiva si platile efectuate in perioada, si costul amortizat in moneda straina convertit in moneda functionala la cursul de inchidere al perioadei. Activele si datoriile nemonetare denumite in moneda straina si care sunt măsurate la valoarea justă sunt reconverte in moneda functionala la cursul de schimb de la data la care s-a determinat valoarea justă. Castigurile sau pierderile din decontare sunt recunoscute in contul de profit si pierdere, cu exceptia cazurilor in care diferențele de curs provin din translatarea instrumentelor financiare de natura elementelor de capital clasificate ca fiind disponibile pentru vanzare si care sunt incluse in rezerva provenind din modificarea valorii juste a acestor instrumente financiare.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Ratele de schimb ale principalelor monede straine au fost:

Moneda	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	% Crestere/ (Descrestere)
Euro (EUR)	1:RON 4,5245	1:RON 4,4821	0,01%
Dolar American (USD)	1:RON 4,1477	1:RON 3,6868	0,12%

(ii) Entitati care opereaza in strainatate

Entitatea care opereaza in strainatate este definita ca o subsidiara, o asociere in participatie sau o sucursala a unei entitati raportoare, ale carei activitati se desfasoara intr-o alta tara sau moneda decat cea a entitatii raportoare.

Activele si datorile entitatilor din strainatate, incluzand fondul comercial si ajustarile la valoarea justa care decurg din achizitie sunt convertite in RON la cursul de schimb de la data raportarii. Veniturile si cheltuielile operatiunilor din strainatate sunt convertite in RON la cursul de schimb de la data tranzactiilor.

Diferentele de curs provenind din conversia tranzactiilor aferente entitatilor din strainatate sunt recunoscute direct in capitalurile proprii. Atunci cand entitatea din strainatate isi inceteaza activitatea, parcial sau integral, rezerva de translatare aferenta diferentelor de curs este parcial sau in totalitate recunoscuta in contul de profit si pierdere.

c) Venituri si cheltuieli din dobanzi

Veniturile si cheltuielile din dobanzi sunt recunoscute in contul de profit si pierdere folosind metoda ratei dobanzii efective pentru toate instrumentele financiare. Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare si de alocare a venitului sau a cheltuielii din dobanzi pe o perioada relevanta de timp. Rata dobanzii efective este rata exacta care actualizeaza fluxurile viitoare estimate de numerar de platit sau de incasat pe perioada de viata a instrumentului financiar (sau, cand e cazul, pe o perioada mai scurta) la valoarea neta raportata a activului sau datoriei financiare. Pentru calculul ratei dobanzii efective, Grupul estimeaza fluxurile viitoare de numerar luand in considerare toti termenii contractuali ai instrumentului financiar, dar nu tine cont de pierderile viitoare. Metoda de calcul a dobanzii efective include toate spezele si comisioanele platite sau primite intre partile contractuale, costurile de tranzactionare, si alte prime si disconturi care fac parte integrala a ratei dobanzii efective. Metoda ratei dobanzii efective reprezinta o metoda de calcul a costului amortizat al imprumuturilor acordate clientilor prin care comisioanele de originare si de administrare primite de la partile contractante, precum si costurile aferente creditului trebuie sa fie incluse in rata dobanzii efective, amortizate si recunoscute ca venit din dobanzi pe durata creditului.

Veniturile si cheltuielile cu dobanzile prezentate in situatia consolidata a rezultatului global includ:

- dobanzi la creditele si avansurile acordate clientilor determinate prin metoda ratei dobanzii efective;
- venituri/cheltuieli din speze si comisioane de originare si de administrare ale activelor si datoriilor financiare;
- dobanzi la activele si datorii financiare la cost amortizat, determinate prin metoda ratei dobanzii efective;
- dobanzi la instrumente financiare clasificate ca disponibile pentru vanzare, determinate prin metoda ratei dobanzii efective;
- dobanzi la titlurile de valoare desemnate la valoare justa prin contul de profit sau pierdere.

Veniturile si cheltuielile din speze si comisioane direct atribuibile activului sau datoriei financiare la momentul initierii (atat venit cat si cheltuiala) sunt incluse in calculul ratei efective a dobanzii.

Comisioanele de originare si administrare a creditelor care pot fi identificate separat sunt amortizate impreuna cu costurile direct atribuibile si sunt recunoscute ca o ajustare la rata dobanzii efective a creditului.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Veniturile si cheltuielile din dobanzi provenind din activele si datoriile detinute pentru tranzactionare sunt prezentate impreuna cu schimbarile de valoare justa a activelor si datoriilor detinute pentru tranzactionare in rezultatul net din tranzactionare.

d) Speze si comisioane

Veniturile din speze si comisioane provin din serviciile financiare furnizate de Grup si includ comisioane din angajamente, comisioane din operatiuni cu carduri, din servicii de administrare a numerarului, servicii de brokeraj, consiliere pentru investitii si planificare financiara, servicii de investment banking, tranzactii financiare structurate si servicii de administrare a activelor financiare.

Alte venituri din comisioane si speze provenite din servicii financiare prestate de catre Grup, incluzand servicii de administrare a numerarului, brokeraj, consultanta pe plan investitional, planificare financiara, servicii de investitii bancare, sunt recunoscute in situatia consolidata si separata a rezultatului global pe baza principiului independentei exercitiului, adica in momentul in care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli din speze si comisioane se refera in principal la comisioane din tranzactii care sunt recunoscute pe masura ce serviciul a fost primit.

Alte venituri din speze si comisioane aferente produselor de economisire-creditare, care nu sunt incluse in calculul ratei efective a dobanzii a instrumentelor financiare, sunt recunoscute atunci cand serviciile asociate sunt prestate.

e) Venit net din tranzactionare

Venitul net din tranzactionare este reprezentat de diferența intre castigul si pierderea din activele si datoriile tranzactionabile si include modificarile de valoare justa realizate si nerealizate, dobanzi, dividende si diferente de conversie valutara.

f) Venitul/cheltuiala neta din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justa

Venitul/cheltuiala neta din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justa provine din instrumente derivate detinute pentru acoperirea riscului si din active si datori financiare recunoscute la valoare justa prin contul de profit sau pierdere si include toate modificarile de valoare justa realizate si nerealizate, dobanzi, dividende si diferente de conversie valutara.

g) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute in situatia consolidata si separata a rezultatului global la data la care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri. In cele mai multe cazuri, aceasta este reprezentata de data ex-dividend pentru instrumentele de capital. Veniturile din dividende sunt reflectate ca o componenta a altor venituri operationale, in functie de clasificarea instrumentului.

Impozitul pe dividende se inregistreaza odata cu plata dividendelor si este scadent in luna imediat urmatoare.

Dividendele sunt tratate de catre Grup ca o distribuire a profitului in perioada in care au fost declarate si aprobat de catre Adunarea Generala a Actionarilor.

h) Plati de leasing

Platile de leasing operational sunt recunoscute in situatia consolidata si separata a rezultatului global pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Facilitatile de leasing primite sunt recunoscute ca parte integranta a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuielile cu leasingul operational sunt recunoscute ca o componenta a cheltuielilor operationale.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Platile minime de leasing in cadrul contractelor de leasing financiar sunt impartite proportional intre cheltuiala cu dobanda de leasing si reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobanda de leasing este alocata fiecarei perioade de leasing in asa fel incat sa produca o rata de dobanda constanta pentru datoria de leasing ramasa.

i) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercitiului cuprinde impozitul curent si impozitul amanat. Impozitul pe profit este recunoscut in contul de profit si pierdere, sau in capitaluri proprii daca impozitul este aferent elementelor de capital sau in alte elemente ale rezultatului global. Impozitul curent este impozitul de platit aferent profitului realizat in perioada curenta, determinat in baza procentelor aplicate la data bilantului si a tuturor ajustarilor aferente perioadelor precedente. Impozitul amanat este determinat folosind metoda bilantului pentru acele diferente temporare ce apar intre baza fiscala de calcul a impozitului pentru active si datorii si valoarea contabila a acestora folosita pentru raportare in situatiile financiare.

Impozitul amanat nu se recunoaste pentru fondul de comert provenit din tranzactii care nu sunt combinari de intreprinderi si care nu afecteaza nici profitul contabil nici pe cel fiscal. Impozitul amanat este calculat pe baza procentelor de impozitare care se asteapta sa fie aplicabile diferentelor temporare la reluarea acestora, in baza legislatiei in vigoare la data raportarii. Creantele si datorile privind impozitul amanat se compenseaza daca exista un drept legal de a compensa datorile privind impozitul curent cu creantele privind impozitul curent si acestea se raporteaza la impozitul perceput de aceeasi autoritate fiscala pentru aceeasi entitate impozabila, sau pentru entitati impozabile diferite ale caror datorii si creante privind impozitul curent urmeaza sa se compenseze sau sa se realizeze in acelasi timp.

Creanta privind impozitul amanat este recunoscuta numai in masura in care este probabila realizarea de profituri viitoare care sa se poata utiliza la acoperirea pierderii fiscale. Creanta este revizuita la incheierea fiecarui exercitiu financiar si este diminuata in masura in care beneficiul fiscal aferent este improbabil sa se realizeze.

j) Active si datorii financiare

(i) Clasificare

Grupul clasifica instrumentele financiare detinute in urmatoarele categorii:

Active sau datorii financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere

Aceasta categorie are doua subcategorii: active financiare sau datorii financiare detinute pentru tranzactionare si instrumente financiare clasificate la valoare justa prin contul de profit si pierdere la momentul recunoasterii initiale. Un instrument finanziar este clasificat in aceasta categorie daca a fost achizitionat in principal cu scopul de a se vinde sau recumpara intr-un termen apropiat sau daca a fost desemnat in aceasta categorie de catre conducerea entitatii. Instrumentele derivate exceptand derivele pentru managementul riscului sunt, de asemenea, incadrate ca fiind detinute pentru tranzactionare.

Instrumentele financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere includ instrumente financiare derivate, obligatiuni emise de institutii de credit, obligatiuni, titluri de stat cu discount sau cu cupon emise de Guvernul Romaniei, obligatiuni municipale si corporative si valori mobiliare listate pe o piata de transfer reglementata.

Investitii detinute pana la scadenta

Investitiile detinute pana la scadenta reprezinta acele active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile si scadenta fixa pe care Grupul are intentia ferma si posibilitatea de a le pastra pana la scadenta. Investitiile detinute pana la scadenta sunt reprezentate de titluri emise cu discount sau cupon.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Active financiare disponibile pentru vanzare

Activele financiare disponibile pentru vanzare sunt acele active financiare care sunt clasificate ca disponibile pentru vanzare si care nu sunt clasificate drept (a) credite si avansuri, (b) investitii detinute pana la scadenta, sau (c) active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere. Activele financiare disponibile pentru vanzare sunt reprezentate de investitii in titluri de capital necotate, obligatiuni, certificate de trezorerie cu discount sau cu cupon emise de Guvernul Romaniei si institutiile de credit.

Credite si avansuri

Creditele si avansurile sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile si care nu sunt cotate pe o piata activa, altele decat:

- (a) cele pe care entitatea intentioneaza sa le vanda imediat sau in scurt timp, care trebuie clasificate drept detinute in vederea tranzactionarii, si cele pe care entitatea, la recunoasterea initiala, le desemneaza la valoarea justa prin profit sau pierdere;
- (b) cele pe care entitatea, la recunoasterea initiala, le desemneaza drept disponibile in vederea vanzarii; sau
- (c) cele pentru care detinatorul s-ar putea sa nu recupereze in mod substantial toata investitia initiala, din alta cauza decat deteriorarea creditului, care trebuie clasificate drept disponibile in vederea vanzarii.

(ii) Recunoastere

Grupul recunoaste initial creditele si avansurile, depozitele, obligatiunile emise si datorile subordonate la data la care sunt originate. Toate celealte active si pasive financiare (inclusiv cele recunoscute la valoare justa prin contul de profit si pierdere) sunt recunoscute initial la data tranzactionarii, care coincide cu data la care Grupul a devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

(iii) Derecunoastere

Grupul derecunoaste un activ financiar atunci cand drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expira, sau atunci cand Grupul a transferat drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente acelui activ financiar intr-o tranzactie in care a transferat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile dreptului de proprietate. Orice interes in activele financiare transferate retinut de Grup sau creat pentru Grup este recunoscut separat ca un activ sau datorie.

Grupul derecunoaste o datorie financiara atunci cand s-au incheiat obligatiile contractuale sau atunci cand obligatiile contractuale sunt anulate sau expira.

Grupul intra intr-o tranzactie prin care transfera active recunoscute in situatia consolidata si separata a pozitiei financiare dar retine fie toate riscurile si beneficiile asociate activelor transferate, fie o parte a acestora. Daca toate sau o mare parte a riscurilor si beneficiilor sunt retinute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din situatia consolidata si separata a pozitiei financiare. Transferurile de active cu retinerea tuturor sau a celor mai semnificative riscuri si beneficii sunt, de exemplu, tranzactiile de vanzare cu clauza de rascumparare. In cazul tranzactiilor in care Grupul nici nu retine nici nu transfera substantial riscurile si beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ financiar, activul respectiv se derecunoaste daca s-a pierdut controlul asupra lui. Drepturile si obligatiile retinute in urma transferului sunt recunoscute separat ca active si datorii, dupa cum este cazul. In transferurile in care controlul asupra activului este retinut, Grupul recunoaste in continuare activul in masura in care ramane implicat, gradul de implicare fiind determinat de gradul in care este expus la schimbarea de valoare a activului transferat. Activul respectiv este derecunoscut daca se intrunesc criteriile pentru derecunoastere.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

(iv) Compensari

Activele si datorile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat in situatia consolidata si separata a pozitiei financiare doar atunci cand Grupul are un drept legal de compensare si daca intentioneaza decontarea lor pe o baza neta sau daca intentioneaza realizarea activului si stingerea datoriei in mod simultan.

Veniturile si cheltuielile sunt compensate numai atunci cand este permis de standardele contabile, sau pentru profitul si pierderea rezultate dintr-un grup de tranzactii similare cum ar fi cele din activitatea de tranzactionare a Grupului.

v) Evaluarea la cost amortizat

Costul amortizat al unui activ sau al unei datorii financiare reprezinta valoarea la care activul finanziar sau datoria financiara este masurata la recunoasterea initiala, mai putin rambursarile de principal, la care se adauga sau se scade amortizarea cumulata determinata folosind metoda ratei efective a dobanzii pentru diferentele dintre valoarea initiala si valoarea la data maturitatii, mai putin reducerile din deprecierea activelor sau din imposibilitatea de recuperare.

(vi) Evaluarea la valoarea justa

Valoarea justa reprezinta pretul care ar fi primit pentru vanzarea unui activ sau de platit pentru a transfera o datorie printre-o tranzactie normala intre participantii la piata la data evaluarii pe o piata principala sau, in absenta ei, pe piata cea mai avantajoasa pentru care Grupul are acces la acea data. Valoarea justa a unei datorii reflecta riscul de neperformanta.

Toate estimarile si judecatile semnificative folosite in determinarea valorii de piata sunt descrise in Nota 5. Participatiile nelistate pentru care nu se poate face o estimare fiabila a valorii de piata sunt evaluate la cost si sunt testate periodic pentru deprecierea valorii.

(vii) Identificarea si evaluarea deprecierii de valoare

Active detinute la cost amortizat

La data fiecarii raportari, Grupul analizeaza daca exista vreun indiciu obiectiv, potrivit caruia un activ finanziar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ finanziar sau un grup de active financiare este depreciat si apar pierderi din depreciere daca si numai daca exista indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unuia sau mai multor evenimente aparute dupa recunoasterea initiala a activului ("eveniment generator de pierderi"), iar evenimentul (sau evenimentele) generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului finanziar sau grupului de active financiare care poate fi estimat in mod credibil. Este probabil ca identificarea unui singur eveniment care sa fi cauzat deprecierea sa fie dificil de realizat. Deprecierea este posibil sa fi fost cauzata de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile asteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cat de probabile sunt, nu sunt recunoscute. Daca exista indicii obiective ca a avut loc o pierdere din deprecierea creditelor si creantelor sau a investitiilor detinute pana la scadenta inregistrata la cost amortizat, atunci pierderea este masurata ca diferența intre valoarea contabila a activului si valoarea actualizata a fluxurilor viitoare de numerar estimate actualizate la rata initiala a dobanzii efective a activului finanziar calculata la recunoasterea initiala. Daca un credit, creanta sau investitie detinuta pana la scadenta are o rata variabila a dobanzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricarii pierderi din amortizare este rata efectiva a dobanzii, formata din factorul variabil al dobanzii la valoarea curenta si marja contractuala de la momentul recunoasterii initiale. Valoarea contabila a activului poate fi diminuata prin folosirea unui cont de provizion pentru depreciere. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaste in situatia consolidata si separata a rezultatului global. Daca intr-o perioada urmatoare, pierderea din depreciere se diminueaza si diminuarea este datorata unui eveniment care are loc dupa recunosterea deprecierii, pierderea din deprecire recunoscuta anterior este reluată fie direct, fie prin utilizarea unui cont de provizion. Reducerea de depreciere se recunoaste in situatia consolidata si separata a rezultatului global.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Credite si avansuri acordate clientilor

Grupul a inclus informatii legate de urmatoarele evenimente generatoare de pierdere, ca dovada obiectiva asupra deprecierii creditelor acordate clientilor sau grupurilor de clienti:

- (a) dificultati financiare semnificative ale imprumutatului determinate in conformitate cu sistemul intern al Grupului de evaluare a clientilor;
- (b) o incalcare a contractului, cum ar fi neplata sau intarzierea la plata a principalului sau dobanzii; creditorul, din motive legale sau economice legate de situatia financiara indoielnica a imprumutatului, acorda acestuia anumite concesii pe care altfel nu le-ar fi acordat;
- (c) devine probabil ca debitorul va intra in faliment sau in alta forma de reorganizare financiara;
- (d) disparitia unei piete active pentru activul financiar respectiv din cauza dificultatilor financiare;
- (e) existenta unor informatii credibile care sa indice o scadere masurabila in fluxurile de numerar viitoare estimate ale unui grup de active financiare de la momentul recunoasterii initiale, desi scaderea nu poate fi identificata inca pentru fiecare activ financiar in parte, incluzand:
  - (i) schimbari nefavorabile in comportamentul de plata al debitorilor grupului, sau
  - (ii) conditii economice nationale sau locale care pot fi corelate cu pierderea / depreciera activelor Grupului.

La momentul initial, Grupul evalueaza daca exista indicii obiective de depreciere, conform celor prezentate mai sus, in mod individual pentru credite acordate clientilor care sunt individual semnificative, sau in mod individual sau colectiv pentru credite care nu sunt individual semnificative. In situatia in care Grupul considera ca nu exista indicii obiective de depreciere pentru activele financiare evaluate individual, fie ca acestea sunt semnificative sau nu, acesta va include creditele acordate clientilor intr-un grup de credite cu caracteristici ale riscului de credit similare si va testa in mod colectiv grupul de credite pentru depreciere. Creditele si avansurile acordate clientelei care sunt testate individual pentru depreciere si pentru care o pierdere de valoare este recunoscuta sau continua sa fie recunoscuta nu se cuprind in evaluarea colectiva pentru depreciere. Pentru evaluarea colectiva, creditele si avansurile acordate clientilor sunt grupate pe categorii in functie de caracteristici similare ale riscul de credit asociat, categorii care furnizeaza indicii cu privire la capacitatea debitorilor de a-si achita ratele scadente conform termenilor contractuali (de exemplu, pe baza evaluarii riscului de credit de catre Grup sau pe baza grilei de notare a Grupului care ia in considerare tipul de bun, industria, localizarea geografica, tipul garantiei, stadiul sumelor restante si alti factori).

Caracteristicile alese sunt relevante pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar pentru grupuri de active de acest tip, indicand capacitatea debitorului de a plati toate sumele datorate in conformitate cu termenii contractuali ai activelor evaluate.

In evaluarea deprecierii colective, Grupul utilizeaza modelarea statistica a evolutiilor istorice privind probabilitatea de depreciere, perioada de recuperare si pierderea inregistrata, ajustate pe baza judecatii managementului cu privire la posibilitatea ca in conditiile economice si de creditare actuale pierderile reale sa fie mai mari sau mai mici decat cele estimate pe baza modelarii statistice. Ratele de depreciere si pierdere precum si timpul estimat de recuperare sunt comparate periodic cu rezultatele inregistrate pentru a asigura ca nivelul acestora este corespunzator.

Active financiare disponibile pentru vanzare

In cazul activelor financiare disponibile pentru vanzare, atunci cand o scadere in valoarea justa a unui activ financiar disponibil pentru vanzare a fost recunoscuta in alte elemente ale rezultatului global si exista dovezi obiective ca activul este depreciat, pierderea cumulata ce a fost recunoscuta direct in alte elemente ale rezultatului global va fi reluata din conturile de alte elemente ale rezultatului global si recunoscuta in contul de profit si pierdere chiar daca activul financiar nu a fost inca derecunoscut. Valoarea pierderii cumulate care este reluata din conturile de alte elemente ale rezultatului global in contul de profit si pierdere va fi diferenta dintre costul de achizitie (net de rambursarile de principal si amortizare) si valoarea justa curenta, minus orice pierdere din deprecierea acelui activ financiar recunoscuta anterior in contul de profit si pierdere. In cazul in care, in perioada urmatoare, valoarea justa a unui instrument de datorie clasificat drept disponibil pentru vanzare creste, iar aceasta crestere poate fi legata in mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoasterii in contul de profit si pierdere a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reluata si suma trebuie recunoscuta in contul de profit si pierdere.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

De asemenea, Grupul inregistreaza cheltuieli cu deprecierea activelor disponibile pentru vanzare de natura actiunilor daca se constata o depreciere semnificativa sau prelungita a valorii lor juste sub costul de achizitie. Este necesar aplicarea rationamentului profesional pentru a determina ce este „semnificativ” si „prelungit”, iar cand aplica acest rationament Grupul evalueaza, printre alti factori, durata si masura in care valoarea justa a investitiei este mai mica decat costul acesteia. Oricare cresteri ulterioare de valoare justa a instrumentelor de capital disponibile pentru vanzare care au fost depreciate sunt recunoscute in situatia rezultatului global.

Active financiare prezentate la cost

Daca exista indicii obiective asupra unei pierderi din deprecierea unei participatii nelistate care nu este prezentata la valoare justa deoarece valoarea justa nu poate fi masurata in mod credibil, sau asupra unui activ financiar derivat care este legat sau care urmeaza a fi decontat printr-un astfel de instrument nelistat, valoarea pierderii din depreciere este masurata ca diferența dintre valoarea contabila a activului financiar si valoarea actualizata a fluxurilor viitoare de numerar estimate actualizate utilizand rata de rentabilitate interna curenta a pietei pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu sunt redate in contul de profit si pierdere.

(viii) Desemnarea la valoare justa prin contul de profit si pierdere

Grupul prezinta activele si datorile financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere atunci cand:

- elimina sau reduce semnificativ o inconsecventa contabila care ar putea aparea;
- activele si datorile financiare sunt gestionate, evaluate si raportate in baza valorii juste; sau
- activul/ datoria includea un contract hibrid care a modificat semnificativ fluxul de trezorerie, care ar fi fost altfel prevazut conform contractului.

Nota 6 detaliaza fiecare clasa de activ sau datorie financiara care se prezinta la valoare justa prin contul de profit si pierdere. Activele financiare desemnate la valoare justa prin contul profit si pierdere sunt reprezentate de obligatiuni listate sau nelistate si alte instrumente financiare cu venit fix emise de catre guvern sau corporatii. Grupul a luat aceasta decizie datorita faptului ca aceste active fac parte dintr-un grup de active financiare evaluate si raportate intern pe baza valorii juste in concordanta cu procedurile de management al riscului si strategia de investitii a Grupului.

k) Numerar si disponibilitati la Banca Centrala

Numerarul si disponibilitatile la Banca Centrala includ numerarul efectiv, conturi curente si alte plasamente la Banca Nationala a Romaniei.

La intocmirea situatiei fluxurilor de trezorerie, s-au considerat ca numerar si echivalente de numerar: numerarul efectiv, conturile curente si alte plasamente la Banca Nationala a Romaniei, numerar din conturile nostre si alte plasamente la alte banci care au o maturitate de 3 luni sau mai putin de la data achizitiei.

I) Active si datorii financiare detinute pentru tranzactionare

Activele si datorile financiare detinute pentru tranzactionare sunt cele pe care Grupul le-a achizitionat sau pe care le dobandeste cu scopul de a le vinde sau de a le rascumpara intr-un viitor apropiat, sau cele pe care le detine ca parte a unui portofoliu care este administrat pentru a obtine profit pe termen scurt sau pentru a mentine o pozitie pe termen scurt.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Activele si datorile financiare detinute pentru tranzactionare sunt recunoscute initial si masurate ulterior la valoarea justa in situatia consolidata a pozitiei financiare iar costurile de tranzactionare sunt inregistrate direct in contul de profit si pierdere. Toate schimbarile de valoare justa sunt recunoscute ca parte din profitul net din tranzactionare in contul de profit si pierdere.

Activele si datorile financiare detinute pentru tranzactionare nu pot fi reclasificate ulterior recunoasterii lor, decat daca indeplinesc urmatoarele conditii:

- daca activul financiar indeplineste conditiile de incadrare in categoria creditelor si a altor creante (daca activul financiar nu a fost clasificat ca si activ financiar detinut pentru tranzactionare la recunoasterea initiala), acesta poate fi reclasificat daca Grupul are intenția si capacitatea de a detine activul respectiv in viitorul apropiat sau pana la scadenta;
- daca activul financiar nu indeplineste conditiile de incadrare in categoria creditelor si a altor creante, atunci acesta poate fi reclasificat doar in cazuri exceptionale.

m) Instrumente derivate detinute pentru managementul riscului

Instrumentele derivate detinute pentru scopuri de acoperire a riscului includ active si datorii derivate care nu sunt clasificate ca active sau datorii detinute pentru tranzactionare. Instrumentele derivate detinute pentru acoperirea riscului sunt recunoscute la valoarea justa in situatia consolidata a pozitiei financiare. Dupa recunoasterea initiala, instrumentele derivate sunt ulterior masurate la valoarea lor justa fara deducerea nici unui cost de tranzactionare care poate aparea in momentul cumpararii sau vanzarii.

Modificările in valoarea justa a acestor instrumente sunt recunoscute imediat in contul de profit si pierdere ca parte a venitului net din tranzactionare.

n) Credite si avansuri

Credite si avansurile sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piata activa si pe care Grupul nu intenționeaza sa le vanda imediat sau in perioada urmatoare.

Contractele de leasing in care Grupul este locator si prin care transfera locatarului toate riscurile si beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt incluse in valoarea creditelor si avansurilor.

Creditele si avansurile sunt recunoscute initial la valoarea justa plus costurile directe aferente tranzactionarii si ulterior sunt masurate la cost amortizat folosind metoda ratei dobanzii efective.

o) Titluri de valoare

Titlurile de valoare sunt masurate la valoarea justa plus costurile directe aferente tranzactiei initiale si ulterior inregistrate in functie de clasificarea lor ca detinute pana la scadenta, la valoarea justa prin contul de profit si pierdere sau disponibile pentru vanzare.

Instrumentele financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere sunt reprezentate de titluri de valoare emise de Ministerul Finantelor Publice, obligatiuni municipale si actiuni cotate. Titlurile de valoare disponibile pentru vanzare sunt reprezentate de investitii in actiuni necotate, obligatiuni si certificate de trezorerie.

Titlurile de valoare pastrate pana la maturitate sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau variabile si maturitati exacte pe care managementul Grupului estimeaza ca are intenția si abilitate de a le pastra pana la maturitate. Orice vanzare sau reclasificare cu o valoare semnificativa de titluri de valoare pastrate pana la maturitate inainte de a ajunge la maturitate va determina reclasificarea tuturor titlurilor pastrate pana la maturitate in titluri disponibile pentru vanzare si impiedica Grupul sa mai clasifice titluri in categoria celor detinute pana la scadenta in cursul anului curent si in urmatorii doi ani.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Cu toate acestea, interdictia nu se aplica in situatia in care respectiva vanzare sau reclasificare:

- este atat de apropiata de scadenta activului financlar incat modificarile ratei dobanzii de pe piata nu ar mai fi putut avea un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financlar;
- are loc dupa ce s-a recunoscut in mod substantial valoarea principalului activului financlar prin plati esalonate sau prin rambursari anticipate sau
- este atribuita unui eveniment izolat, nu este repetitiv si nu putea fi anticipat in mod rezonabil.

p) Imobilizari corporale

Recunoastere si evaluare

Imobilizarile corporale sunt evidenitate la cost, mai putin amortizarea acumulata si provizionul pentru deprecierea valorii.

Costul include cheltuieli care sunt direct atribuibile achizitiei mijlocului fix. Costul mijloacelor fixe produse intern include cheltuieli cu materiile prime si materialele, cheltuieli cu salariile directe, alte cheltuieli efectuate pentru aducerea mijlocului fix in stare de functionare precum si costurile dezmembrarii, inlaturarii elementelor si restaurarii locatiei. Software-ul achizitionat de care depinde functionalitatea echipamentelor se capitalizeaza ca parte a respectivelor echipamente.

Costurile cu intretinerea imobilizarilor corporale se recunosc in contul de profit si pierdere pe masura ce sunt efectuate. Cheltuielile generate de inlocuirea unei componente a elementelor de imobilizari corporale, inclusiv reparatii capitale, sunt capitalizate, daca acestea imbunatatesc performantele viitoare ale acelor elemente de imobilizari corporale.

Amortizarea

Amortizarea este calculata prin metoda liniara pe parcursul duratei de viata estimate pentru fiecare element din categoria imobilizarilor corporale si este recunoscuta in contul de profit si pierdere. Bunurile dobandite prin leasing sunt amortizate pe perioada mai mica intre durata leasingului si durata de viata. Terenurile nu sunt supuse amortizarii.

Duratele de viata estimate aferente perioadei curente si comparative sunt urmatoarele:

Cladiri	50 ani
Echipament de birou si mobila	5 ani
Autovehicule	5 ani
Calculatoare	4 ani

Metodele de depreciere, duratele de viata si valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecarei raportari si ajustate corespunzator.

q) Imobilizari necorporale

Aplicatii informatice

Aplicatiile informatiche achizitionate de catre Grup sunt evidenitate la cost, mai putin amortizarea acumulata si provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuiala cu aplicatiile informatiche dezvoltate intern este recunoscuta ca imobilizare necorporala daca Grupul face dovada intenției si capacitatii sale de a dezvolta si folosi aplicatia intr-o maniera ce-i va aduce beneficii economice viitoare si daca cheltuielile cu dezvoltarea aplicatiilor pot fi estimate intr-o maniera rezonabila. Costurile cu aplicatiile informatiche dezvoltate intern capitalizate includ toate costurile direct atribuibile dezvoltarii aplicatiilor si se amortizeaza pe durata de viata.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Aplicatiile informatice dezvoltate intern sunt evidențiate la cost, din care se deduce amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuielile ulterioare cu aplicatiile informatice se capitalizează doar atunci când contribuie la sporirea beneficiilor economice viitoare care decurg din folosirea respectivelor active. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Amortizarea se recunoaște în contul de profit și pierdere liniar, pe toată durata de funcționare a aplicației informative, începând cu data la care aplicația este pusă în funcțiune. Durata de viață estimată a aplicațiilor informative este între 1 și 8 ani. Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluăte la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

r) Leasing

Grupul ca Locatar: Contractele de leasing ale Grupului în care toate risurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului sunt clasificate drept leasing financiar. Ulterior recunoașterii initiale, activul este evaluat la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea prezenta a platilor de leasing viitoare. După recunoașterea initială activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluia activ. Celelalte contracte de leasing în care Grupul este implicat sunt clasificate ca leasing operational și nu sunt recunoscute ca active în situația consolidată a pozitiei financiare.

Grupul ca Locator: Contractele de leasing încheiate de către Grup, în care toate risurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului sunt clasificate drept leasing financiar. Aceste contracte sunt clasificate ca fiind leasing financiar, iar creanța aferentă contractelor de leasing se masoara în situația consolidată a pozitiei financiare ca fiind valoarea prezenta a incasarilor ce deriva din contractul de leasing.

s) Deprecierea activelor altele decat activele financiare

Valoarea contabilă a activelor Grupului care nu sunt de natură financiară, altele decât activele de natură impozitului amanat, sunt revizuite la fiecare data de raportare pentru a identifica indicii de deprecieri. Dacă există asemenea indicii, Grupul va estima valoarea recuperabilă a activelor respective.

O pierdere din deprecieri este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau a unității sale generatoare de numerar depăsește valoarea sa recuperabilă.

O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderile din deprecieri se recunosc în contul de profit și pierdere.

Pierderile din deprecieri recunoscute în cazul unităților generatoare de numerar sunt utilizate prima data pentru a diminua valoarea fondului comercial asociată unității generatoare de numerar și ulterior pentru a reduce valoarea contabilă a altor active ale unității generatoare de numerar pe baza de pro-rata.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă mai puțin costurile pentru vânzarea aceluia activ sau unității. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piata și risurile specifice activului respectiv.

Pierderile din deprecieri recunoscute în perioadele precedente sunt evaluate la fiecare data de raportare pentru a determina dacă s-au diminuat sau nu mai există. Pierderea din deprecieri se reia dacă s-a produs o schimbare în estimările folosite pentru a determina valoarea de recuperare. Pierderea din deprecieri se reia doar în cazul în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care să arătă calculat, neta de amortizare și deprecieri, dacă pierderea din deprecieri nu ar fi fost recunoscută.

t) Depozite ale clientilor, imprumuturi de la banchi, obligațiuni emise și datorii subordonate

Depozitele clientilor, imprumuturile de la banchi, obligațiunile emise și datoriile subordonate reprezintă sursa Grupului de finanțare.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Grupul clasifica instrumentele financiare emise ca datorii financiare sau instrumente de capital conform termenilor contractuali ai instrumentelor. Depozitele, imprumuturile de la banci, obligatiunile emise si datoriile subordonate sunt initial recunoscute la valoarea justa la care se adauga eventuale costuri de tranzactionare iar ulterior sunt masurate la cost amortizat folosind metoda ratei dobanzii efective.

u) Beneficiile angajatilor

Beneficii pe termen scurt

Obligatiile cu beneficiile pe termen scurt acordate angajatilor nu se actualizeaza si sunt recunoscute ca si cheltuiala pe masura ce serviciul aferent este prestat.

Beneficiile pe termen scurt ale angajatilor includ salariile, primele si contributiile la asigurarile sociale. Beneficiile pe termen scurt ale angajatilor sunt recunoscute ca si cheltuiala atunci cand serviciile sunt prestate.

Se recunoaste un provizion pentru sumele ce se asteapta a fi platite cu titlu de prime in numerar pe termen scurt sau scheme de participare a personalului la profit in conditiile in care Grupul are in prezent o obligatie legala sau constructiva de a plati acele sume ca rezultat al serviciilor trecute prestate de catre angajati si daca obligatia respectiva poate fi estimata in mod credibil.

Planuri de contributii determinate

Obligatiile de plata a contributiilor care decurg din planurile de pensii determinate sunt recunoscute in situatia consolidata a rezultatului global atunci cand se realizeaza.

Grupul efectueaza plati in numele angajatilor proprii catre sistemul de pensii al statului roman, asigurarile de sanatate si fondul de somaj, in decursul derularii activitatii normale. Toti angajatii Grupului sunt membri si de asemenea au obligatia legala de a contribui (prin intermediul contributiilor sociale) la sistemul de pensii al statului roman (un plan de contributii determinate al Statului). Toate contributiile aferente sunt recunoscute in contul de profit si pierdere al perioadei atunci cand sunt efectuate. Grupul nu are alte obligatii suplimentare.

Conform contractului colectiv de munca, Grupul plateste contributii pentru angajati la Pilonul 3 de pensii.

Planuri de beneficii determinate

Grupul nu este angajat in nici un plan de beneficii determinate si, in consecinta, nu are nici un fel de obligatii in acest sens.

Beneficiile angajatilor pe termen lung

Obligatia neta a Grupului in ceea ce priveste beneficiile aferente serviciilor pe termen lung, altele decat planurile de postangajare, este reprezentata de valoarea beneficiilor viitoare pe care angajatii le-au castigat in schimbul serviciilor prestate de catre acestia in perioada curenta si perioade anterioare.

In cazul pensionarii, Grupul ofera respectivilor angajati un numar de salarii compensatorii in functie de vechimea in munca. Obligatia Grupului in ceea ce priveste acest jubileu este stipulata in prevederile Contractului Colectiv si individual de munca si este estimata folosind metoda factorului de credit proiectat si este recunoscuta in situatia consolidata a rezultatului global pe principiul contabilitatii de angajamente. Modificarea ratei de actualizare si a altor ipoteze actuariale este recunoscuta ca venit sau cheltuiala pe durata medie de munca ramasa a angajatilor care participa la acest plan.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Tranzactii cu plata pe baza de actiuni

Valoarea justa a sumei ce trebuie platita angajatilor pentru drepturile de apreciere a actiunilor decontate in numerar este recunoscuta ca o cheltuiala in contrapartida cu o crestere a datorilor, pe perioada in care angajatii devin indreptatiti in mod neconditionat la plata acestora. Datoria este reevaluata la fiecare data de raportare si la data decontarii. Orice modificari ale valorii juste ale datoriei sunt recunoscute ca si cheltuieli cu personalul in contul de profit sau pierdere.

v) Garantii financiare

Garantiile financiare sunt contracte prin care Grupul isi asuma un angajament de a efectua plati specifice catre detinatorul garantiei financiare pentru a compensa pierderea suferita de detinator in cazul in care un debitor anume nu reuseste sa efectueze plata la scadenta in conformitate cu termenii prevazuti in prospectul unui instrument de datorie.

Datoria aferenta garantilor financiare este recunoscuta initial la valoarea justa, si aceasta este amortizata pe durata de viata a garantiei financiare. Datoria aferenta garantilor financiare este evaluata ulterior la valoarea cea mai mare dintre costul amortizat al acesteia si valoarea actualizata a platilor estimate a se realiza (atunci cand plata aferenta garantiei a devenit probabila). Garantiile financiare sunt incluse in alte datorii.

w) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute in situatia consolidata a pozitiei financiare atunci cand pentru Grup se nastre o obligatie legala sau constructiva legata de un eveniment trecut, obligatie care poate fi estimata in mod credibil, si este probabil ca in viitor sa fie necesara consumarea unor resurse economice care sa stinga aceasta obligatie. Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rata de actualizare inainte de impozitare care reflecta conditiile curente de piata si riscurile specifice datoriei respective. Provizioanele includ: provizioane pentru litigii, provizioane pentru angajamente de credit neutilizate si alte provizioane.

x) Standarde, interpretari si amendamente la Standardele Internationale de Raportare Financiara

Modificari ale politicilor contabile si ale informatiilor de furnizat

Politicile contabile adoptate sunt consecvente cu cele din exercitiul financiar anterior, cu exceptia urmatoarelor standarde IFRS modificate, care au fost adoptate de Grup incepand cu data de 1 ianuarie 2015:

- *IFRS 3 Combinari de intreprinderi:* Aceasta imbunatatire clarifica faptul ca IFRS 3 exclude din sfera sa de aplicare formarea unei asocieri in participatie in cadrul situatiilor financiare ale asocierii in participatie in sine. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare ale Grupului.
- *IFRS 13 Evaluarea la valoarea justa:* Aceasta imbunatatire clarifica faptul ca aria exceptiei privind portofoliul, astfel cum este definita la punctul 52 al IFRS 13, include toate contractele contabilizate conform ariei de aplicabilitate a IAS 39 Instrumente financiare: recunoastere si evaluare sau IFRS 9 Instrumente financiare, indiferent daca indeplinesc sau nu definitia activelor financiare si a datorilor financiare, conform definitiei din IAS 32 Instrumente financiare: prezentare. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare ale Grupului.
- *IAS 40 Investitii imobiliare:* Aceasta imbunatatire clarifica faptul ca, pentru a determina daca o anumita tranzactie indeplineste atat definitia unei combinari de intreprinderi conform definitiei din IFRS 3 Combinari de intreprinderi, cat si a unei investitii imobiliare conform definitiei din IAS 40 Investitii imobiliare, trebuie ca aplicarea celor doua standarde sa se realizeze independent unul de celalalt. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are impact asupra situatiilor financiare ale Grupului.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Standarde emise, dar care nu sunt inca in vigoare si nu au fost adoptate timpuriu:

- **IAS 16 Imobilizari corporale si IAS 38 Imobilizari necorporale (modificare):** Clarificarea metodelor acceptabile pentru amortizare: Modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Modificarea furnizeaza indrumari suplimentare cu privire la modul in care trebuie calculata amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale. Aceasta modificare clarifica principiile din IAS 16 Imobilizari corporale si IAS 38 Imobilizari necorporale conform carora venitul reflecta un model de beneficii economice care sunt generate dintr-o exploatare de afaceri (din care face parte activul) mai degraba decat beneficii economice consumate prin utilizarea activului. De altfel urmare, raportul dintre veniturile generate si veniturile totale preconizate a fi generate nu poate fi folosit pentru a amortiza un element de imobilizari corporale si poate fi folosit numai in situatii extrem de restranse pentru a amortiza imobilizarile necorporale. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare ale Grupului.
- **IAS 19 Planuri de beneficii determinate (modificare): contributiile angajatilor:** Modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 februarie 2015. Modificarea se aplica pentru contributiile angajatilor sau tertilor la planuri de beneficii determinate. Obiectivul modificarii este sa simplifice contabilizarea contributiilor care sunt independente de vechimea in munca, de exemplu, contributiile angajatilor care sunt calculate in functie de un procent fix din salariu. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are impact asupra situatiilor financiare ale Grupului.
- **IFRS 9 Instrumente financiare: clasificare si evaluare:** Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018 si aplicarea timpurie este permisa. Versiunea finala a IFRS 9 reflecta toate fazele proiectului privind instrumentele financiare si inlocuieste IAS 39 Instrumente financiare: recunoastere si evaluare si toate versiunile anterioare ale IFRS 9. Standardul introduce cerinte noi privind clasificarea si evaluarea, deprecierea si contabilitatea de acoperire impotriva riscurilor. Acest standard nu a fost inca adoptat de UE. Grupul se afla in proces de evaluare a impactului asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- **IFRS 11 Angajamente comune (modificare): contabilizarea achizitiei intereselor in exploatarii in participatie:** Modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand cu sau dupa 1 ianuarie 2016. IFRS 11 se refera la modul de contabilizare a intereselor in asocierile in participatie si operatiunile in participatie. Modificarea prezinta noi indrumari cu privire la modul in care trebuie contabilizata achizitia unui interes intr-o operatiune in participatie ce reprezinta o intreprindere in conformitate cu IFRS si specifica tratamentul contabil adevarat pentru aceste achizitii. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are impact asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- **IFRS 14 Conturi de amanare aferente activitatilor reglementate:** Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Scopul acestui standard provizoriu este sa imbunatasteasca comparabilitatea raportarii financiare a entitatilor implicate in activitati cu tarife reglementate, prin care administratiile guvernamentale reglementeaza furnizarea anumitor tipuri de activitati, si preturile aferente acestora. Acestea pot include utilitatile, cum ar fi gazele naturale, energia electrica si apa. Reglementarea tarifelor poate avea un efect semnificativ asupra recunoasterii in timp si a valorii venitului unei entitati. IASB intentioneaza sa analizeze problema mai generala a reglementarii tarifelor si sa publice un document de dezbatere a acestui subiect in 2014. In asteptarea rezultatelor acestui proiect extins cu privire la Activitatile cu tarife reglementate, IASB a decis sa elaboreze IFRS 14 ca masura provizorie. IFRS 14 permite entitatilor care adopta pentru prima data IFRS ca, la data adoptarii standardelor, sa continue sa recunoasca sumele aferente tarifelor reglementate in conformitate cu cerintele practicilor contabile general acceptate aplicate anterior. Totusi, pentru imbunatatirea comparabilitatii in cazul entitatilor care aplica deja IFRS si care nu recunosc aceste sume, standardul prevede ca efectul reglementarii tarifelor sa fie prezentat separat de alte elemente. O entitate care intocmeste deja situatii financiare in conformitate cu IFRS nu este eligibila pentru aplicarea standardului. Acest standard nu a fost inca adoptat de UE, deoarece Comisia Europeană a decis sa nu initieze procesul de adoptare a acestui standard provizoriu si sa astepte emiterea standardului final. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

- *IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii:* Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2018. IFRS 15 stabileste un nou model in cinci etape care se va aplica pentru recunoasterea veniturilor provenind dintr-un contract incheiat cu un client (cu exceptii limitate), indiferent de tipul tranzactiei sau de industrie. De asemenea, cerintele standardului se vor aplica pentru recunoasterea si evaluarea castigurilor si pierderilor din vanzarea anumitor active de alta natura decat cea financiara care nu sunt rezultatul activitatii obisnuite a entitatii (de ex.: vanzare de imobilizari corporale si necorporale). Va fi prevazuta prezentarea extinsa de informatii, inclusiv dezagregarea venitului total, informatii despre obligatiile de executare, modificari ale soldurilor activelor si datoriilor aferente contractelor intre perioade si rationamente si estimari-cheie. Standardul nu a fost inca adoptat de UE. Grupul se afla in proces de evaluare a impactului asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- *IAS 27 Situatii financiare individuale (modificat):* Modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Aceasta modificare va permite entitatilor sa foloseasca metoda punerii in echivalenta pentru a contabiliza investitiile in filiale, asocierile in participatie si asociati in cadrul situatiilor lor financiare individuale si va ajuta anumite jurisdictii sa treaca la IFRS pentru situatiile financiare individuale, reducand costurile de conformare fara a reduce nivelul informatiilor puse la dispozitia investitorilor. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- *Modificare la IFRS 10 Situatii financiare consolidate si IAS 28 Investitii in entitatile asociate si asocierile in participatie:* vanzare de sau contributie cu active intre un investitor si entitatea sa asociata sau asocierea in participatie. Modificarile se refera la o inconsecventa identificata intre cerintele IFRS 10 si cele ale IAS 28, in legatura cu vanzarea de si contributia cu active intre un investitor si entitatea sa asociata sau asocierea in participatie. Principala consecinta a modificarilor este aceea ca un castig sau o pierdere totala este recunoscuta atunci cand tranzactia implica o intreprindere (indiferent daca este sau nu sub forma de filiala). Un castig sau o pierdere parciala este recunoscuta atunci cand o tranzactie implica active care nu reprezinta o activitate, chiar daca aceste active se afla intr-o filiala. In luna decembrie 2015, IASB a amanat pe termen nedeterminat data intrarii in vigoare a acestui modificare in asteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii in echivalenta. Modificarile nu au fost inca adoptate de UE. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- *IFRS 10, IFRS 12 si IAS 28: Entitati de investitii:* aplicarea exceptiei de la consolidare (modificari). Modificarile se refera la trei aspecte aparute in practica in legatura cu aplicarea exceptiei de la consolidare pentru entitatile de investitii. Modificările intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Modificările clarifica faptul ca exceptia de la prezentarea de situatii financiare consolidate se aplica unei entitati-mama care este o filiala a unei entitati de investitii atunci cand entitatea de investitii isi evaluateaza toate filialele la valoarea justa. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca numai o filiala care nu este, in sine, o entitate de investitii dar furnizeaza servicii de asistenta entitatii de investitii, este consolidata. Toate celelalte filiale ale unei entitati de investitii sunt evaluate la valoarea justa. In cele din urma, modificarile IAS 28 Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie permit investitorilor ca, la aplicarea metodei punerii in echivalenta, sa pastreze evaluarea la valoarea justa aplicata de entitatea asociata sau asocierea in participatie a entitatii de investitii pentru interesele sale in filiale. Aceste modificari nu au fost inca adoptate de UE. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- *IAS 1: Initiativa de prezentare a informatiilor (modificare):* Modificarile IAS 1 Prezentarea situatiilor financiare incurajeaza si mai mult societatile sa apliche rationamente profesionale atunci cand determina informatiile pe care trebuie sa le prezinte si modul in care le structureaza in cadrul situatiilor financiare. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Modificarile cu arie redusa ale IAS clarifica, mai degraba decat sa modifice semnificativ, cerintele existente ale IAS 1. Modificarile se refera la pragul de semnificatie, ordinea notelor, subtotaluri si dezagregare, politici contabile si prezentarea altor elemente ale rezultatului global decurgand din investitiile contabilizate conform metodei punerii in echivalenta. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

- **IASB a emis Im bunatatiile Anuale ale IFRS – Ciclul 2010 – 2012**, care reprezinta o colectie de modificari ale IFRS. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 februarie 2015. Grupul se afla in proces de evaluare a impactului asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- **IFRS 2 Plata pe baza de actiuni**: Aceasta imbunatatire modifica definitia „conditiei de intrare in drepturi” si a „conditiei de piata” si adauga definitii pentru „conditia de performanta” si „conditia de servicii” (care, anterior, erau incluse in definitia „conditiei de intrare in drepturi”).
- **IFRS 3 Combinari de intreprinderi**: Aceasta imbunatatire clarifica faptul ca o contraprestatie contingenta intr-o achizitie de intreprinderi care nu este clasificata drept capitaluri proprii, este evaluata ulterior la valoarea justa prin profit sau pierdere indiferent daca intra sau nu in domeniul de aplicare al IFRS 9 Instrumente financiare.
- **IFRS 8 Segmente de activitate**: Aceasta imbunatatire prevede ca o entitate sa prezinte rationamentele emise de membrii cadrelor de conducere atunci cand acestia pun in aplicare criteriile de agregare pentru segmentele de activitate si clarifica faptul ca o entitate trebuie sa prezinte numai reconcilierile ale totalului activelor segmentelor raportabile cu activele entitatii daca activele segmentelor sunt raportate cu regularitate.
- **IFRS 13 Evaluarea la valoarea justa**: Aceasta imbunatatire din cadrul Bazei pentru concluzii din IFRS 13 clarifica faptul ca, prin emiterea IFRS 13 si modificarea IFRS 9 si IAS 39, nu a fost eliminata posibilitatea evaluarii creantelor si datoriilor pe termen scurt care nu au o rata declarata a dobanzii la valoarea lor de facturare, fara actualizare, daca efectul actualizarii nu este semnificativ.
- **IAS 16 Imobilizari corporale**: Im bunatatiarea clarifica faptul ca, la momentul reevaluarii unui element de imobilizari corporale, valoarea contabila bruta este ajustata astfel incat sa corespunda valorii de reevaluare a valorii juste.
- **IAS 24 Prezentarea informatiilor privind partile afiliate**: Im bunatatiarea clarifica faptul ca o entitate care furnizeaza servicii de personal-cheie de conducere pentru entitatea care raporteaza sau pentru societatea-mama a entitatii care raporteaza este o parte afiliata a entitatii care raporteaza.
- **IAS 38 Imobilizari necorporale**: Im bunatatiarea clarifica faptul ca, la momentul reevaluarii unei imobilizari necorporale, valoarea contabila bruta este ajustata astfel incat sa corespunda valorii de reevaluare a valorii juste.
- **IASB a emis Im bunatatiile Anuale ale IFRS – Ciclul 2012 – 2014**, care reprezinta o culegere de modificari ale IFRS. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2016. Aceste imbunatatiri anuale nu au fost inca adoptate de UE. Grupul se afla in proces de evaluare a impactului asupra situatiilor financiare consolidate si separate.
- **IFRS 5 Active imobilizate detinute in vederea vanzarii si activitati intrerupte**: Modificarea clarifica faptul ca trecerea de la o metoda de cedare la o alta (prin cedare sau prin distribuire catre proprietari) nu trebuie considerata a fi un nou plan de cedare ci, mai degraba, este o continuare a planului initial. Prin urmare, nu exista o intrerupere in aplicarea cerintelor IFRS 5. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca schimbarea metodei de cedare nu schimba data clasificarii.
- **IFRS 7 Instrumente financiare: informatii de furnizat**: Modificarea clarifica faptul ca un contract de servicii care include un onorariu poate reprezenta o implicare continua in activul financiar. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca informatiile de furnizat conform IFRS 7 cu privire la compensarea activelor financiare si datoriilor financiare nu sunt necesare in raportul financiar interimar condensat.
- **IAS 19 Beneficiile angajatilor**: Modificarea clarifica faptul ca adancimea pietei pentru obligatiunile corporative de inalta calitate este evaluata pe baza monedei in care este exprimata obligatia, mai degraba decat in tara in care se afla obligatia. Cand nu exista o adancime a pietei pentru obligatiunile corporative de inalta calitate in moneda respectiva trebuie utilizate ratele aplicabile obligatiunilor de stat.
- **IAS 34 Raportarea financiara interimara**: Modificarea clarifica faptul ca informatiile interimare de prezentat trebuie fie sa existe in situatiile financiare interimare, fie incluse prin referinte intre situtiile financiare interimare si specificarea includerii acestora in raportul financiar interimar mai extins (de ex.: in comentariile conducerii sau raportul de risc). Comitetul a specificat ca celealte informatii din cadrul raportului financiar interimar trebuie sa fie puse la dispozitia utilizatorilor in aceiasi termeni ca si in cazul situatiilor financiare interimare si la aceeasi data. Daca utilizatorii nu au acces la alte informatii in acest fel, raportul financiar interimar este incomplet.

3. METODE SI POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

- *IFRS 16: Contracte de leasing:* Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabileste principiile pentru recunoasterea, evaluarea, prezentarea si descrierea/furnizarea informatiilor despre contractele de leasing ale celor doua parti la un contract, si anume, clientul („cesionarul”) si furnizorul („cedentul”). Noul standard prevede ca cessionarul trebuie sa recunoasca majoritatea contractelor de leasing in cadrul situatiilor financiare. Cessionarii vor dispune de un singur model contabil pentru toate contractele, cu anumite exceptii. Contabilitatea cedentului ramane in mod semnificativ neschimbata. Standardul nu a fost inca adoptat de UE. Conducerea Grupului a estimat ca acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si separate.

y) Raportarea pe segmente

Grupul prezinta informatii la nivel de segmente pentru a da posibilitatea utilizatorilor situatiilor sale financiare sa evaluateze natura si efectele financiare ale activitatilor in care se angajeaza, precum si mediile economice in care isi desfasoara activitatea.

Un segment operational este o componenta a Grupului:

- (a) care se angajeaza in activitati din care poate obtine venituri si de pe urma carora poate suporta cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli aferente tranzactiilor cu alte componente ale Grupului);
- (b) ale carei rezultate din activitate sunt examineate in mod periodic de catre principalul factor decizional operational al entitatii in vederea luarii de decizii cu privire la alocarea resurselor pe segment si a evaluarii performantei acestuia si
- (c) pentru care sunt disponibile informatii financiare distincte.

Raportarea pe segmente se bazeaza pe urmatoarele linii de business ale Grupului: clienti corporativi, persoane fizice, intreprinderi mici si mijlocii (denumite in continuare IMM) si trezorerie, ultima incluzand si institutii financiare.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR

a) Introducere si prezentare generala

Grupul este expus urmatoarelor riscuri ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piata
- Riscul operational
- Riscul aferent impozitarii

Aceasta nota prezinta informatii referitoare la expunerea Grupului fata de fiecare risc mentionat mai sus, obiectivele Grupului, politicile si procesele de evaluare si gestionare a riscului. Cele mai importante riscuri financiare la care este expus Grupul sunt riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piata si riscul operational. Riscul de piata include riscul valutar, riscul de rata a dobanzii si riscul privind pretul instrumentelor de capital.

Cerintele de publicare prevazute in partea a opta a Regulamentului nr. 575/2013 privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii sunt publicate pe pagina de internet a bancii la adresa <https://www.raiffeisen.ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/transparenta-si-publicare/>.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Cadrul gestionarii riscurilor

Directoratul Grupului este responsabil pentru implementarea si monitorizarea cadrului de gestionare al riscurilor. Comitetul de Gestioneare a Activelor si Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit, Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative si Comitetul de Credite Problematic sunt responsabile pentru dezvoltarea si monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Grupului in arile specificate de acestea. Toate comitetele raporteaza cu regularitate Directoratului. Cadrul de gestionare al riscurilor este definit in strategia de risc, elaborata si revizuita cu o frecventa anuala. Profilul de risc este de asemenea revizuit cu o frecventa anuala si cuprinde evaluarea tuturor riscurilor considerate semnificative. Politicile Grupului de gestionare a riscului sunt stabilite pentru a identifica si analiza riscurile la care este expus Grupul, pentru a stabili limitele adecvate de risc si control, si a monitoriza riscurile si respectarea limitelor de risc. Politicile si sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic pentru a reflecta schimbarile in conditiile pietii, produselor si serviciilor oferite. Grupul isi propune sa dezvolte un mediu de control disciplinat si constructiv, in care toti angajatii isi intrebat rolurile si obligatiile, prin intermediul cursurilor de instruire, standardelor si procedurilor de conducere implementate. Acest proces de gestionare a riscurilor este esential pentru profitabilitatea continua a Grupului si fiecare angajat din cadrul Grupului este responsabil pentru expunerile la risc legate de activitatea sa sau de responsabilitatile sale.

Comitetul de Audit al Grupului raporteaza Consiliului de Supraveghere si are responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat in indeplinirea functiilor sale de catre departamentul de Audit Intern. Auditul Intern efectueaza atat revizuiri regulate cat si ad-hoc asupra controalelor si procedurilor de gestiune a riscurilor iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Exercitiile de testare a stresului sunt o practica comună in Grup. Testele de stres de efectuat sunt fie dezvoltate local fie sunt dezvoltate si efectuate la nivelul Grupului Raiffeisen Bank International. Grupul a pus in aplicare un Manual de stress testing care stabileste pasii, concepte, metodologii si termenele in procesul de stress testing. Toate testele de stres sunt analizate si raportate catre management.

b) Riscul de Credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Riscul de credit este riscul ca Grupul sa suporte pierderea generata de neindeplinirea obligatiilor contractuale ale clientilor sai sau ale contrapartidelor. Grupul gestioneaza si controleaza riscul de credit prin stabilirea de limite privind dimensiunea riscului acceptat, atat pentru contrapartidele individuale, cat si pentru concentratiile geografice sau industriale, precum si prin monitorizarea acestor limite. Grupul este expus la riscul de credit atat prin activitatil sale de creditare, de tranzactionare si investitie, cat si prin situatiile in care actioneaza ca intermediar in numele clientilor sau a tertelor parti, in situatia in care desfasoara activitati de finantare a operatiunilor de leasing financiar sau in calitatea sa de emitent de garantii.

Riscul de credit asociat activitatilor de tranzactionare si investitie este gestionat prin intermediul proceselor de management al riscului de credit ale Grupului. Riscul este diminuat prin selectarea unor parteneri cu performante financiare solide, prin monitorizarea activitatii acestora, prin folosirea de limite de expunere si, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garantii. Expunerea principală a Grupului la riscul de credit ia nastere din acordarea de credite si avansuri clientilor si din desfasurarea activitatilor de acordare de finantari prin leasing financiar. In aceste cazuri, expunerea este reprezentata de valoarea contabila a activelor din situatia consolidata a pozitiei financiare. Grupul este expus la riscul de credit pe diferite alte active financiare, incluzand instrumente derivate si de datorie, expunerea in cazul acestor instrumente fiind egala cu valoarea contabila a acestora prezentata in situatia consolidata a pozitiei financiare. Pe langa cele mentionate mai sus, Grupul este expus la riscul de credit extrabilantier, din angajamentele de finantare si emiterea de garantii (vezi Nota 37). Pentru a minimiza riscul, Grupul are anumite proceduri menite sa evaluateze clientii inaintea acordarii creditelor si a finantarii operatiunilor de leasing, sa monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul si dobanzile aferente pe perioada derularii imprumuturilor si a contractelor de leasing si sa stabileasca limite de expunere.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Directoratul a delegat responsabilitatea gestionarii riscului de credit catre Comitetul de Credite. Divizia Risc, care raporteaza Vicepresedintelui de Risc este responsabila cu supravegherea riscului de credit al Grupului, incluzand:

- Formularea politicilor de creditare, prin care se urmaresti asigurarea mentinerii unui portofoliu de credite sanatos, prin stabilirea unor limite corespunzatoare si definirea unor criterii specifice de creditare pentru anumite produse, categorii de clienti etc.
- Stabilirea si implementarea unor proceduri privind: tratamentul si evaluarea garantiilor, revizuirea periodica a creditelor, clasificarea si raportarea portofoliului de credite, documentatia juridica aferenta activitatii de creditare, urmarirea si tratamentul creditelor neperformante, asigurarea conformitatii cu cerintele organelor de reglementare.
- Stabilirea structurii de autorizare a aprobarii si reinnoirii facilitatilor de credit: limitele de autorizare pot fi stabilite la nivelul individual al unor analisti de risc desemnati sau la nivelul Comitetului de Credit sau al organului de aprobari desemnat la nivel de Grup. Limitele de autorizare sunt stipulate in regulamentul de functionare a Comitetului de Credit si sunt stabilite in functie de criterii precum valoarea creditului, concordanta cu politica de creditare etc.
- Evaluarea si revizuirea riscului de credit are loc in conformitate cu limitele de autorizare stabilite in regulamentul de functionare al Comitetului de Credit si cu cerintele regulatorii.
- Limitarea concentrarrii expunerii pe terti, arii geografice, industrii si pe emitent, categoria de clasificare a creditului, lichiditatea pietii si tara (pentru titluri detinute ca investitii). Riscul de concentrare este monitorizat in cadrul activitatii de management al portofoliului si este analizat lunar prin rapoarte prezentate catre personalul angajat in activitatea de creditare si catre management.
- Dezvoltarea si mentinerea sistemelor de clasificare a clientilor in functie de gradul de risc. La nivel de Grup se utilizeaza sisteme unitare de clasificare a clientilor in functie de gradul de risc. Aceste sisteme cuprind atat metodologii de atribuire de rating-uri cat si cele bazate pe utilizarea de scoring-uri. Grupul efectueaza periodic revizuirea sistemelor de clasificare a clientilor. Gradul de risc masurat prin intermediul sistemelor mentionate sta la baza stabilirii quantumului de provizioane necesare acoperirii riscului de neplata.
- Revizuirea, verificarea conformitatii unitatii cu limitele stabilite conform politicilor de creditare si a procedurilor interne.
- Raportari periodice despre calitatea portofoliului de credite sunt prezentate Comitetului de Credite si sunt propuse masuri adecvate de rectificare.
- Furnizarea de informatii, *indrumeri si expertize* punctelor de lucru pentru a promova practica cea mai adecvata in Grup in ceea ce priveste gestionarea riscului de credit.

Grupul a implementat un sistem de avertizare timpurie (Early Warning Signs) care este folosit pentru screeningul lunar al portofoliului de credite si vizeaza identificarea expunerilor problematice viitoare cat mai curand posibil. Sistemul se bazeaza pe evenimente declansatoare detectate automat pentru fiecare client cu frecventa lunara, dar se bazeaza si pe introduceri manuale ad-hoc daca este cunoscut un eveniment advers.

Implementarea politicilor de credit si a procedurilor este realizata la nivel centralizat. Fiecare sucursala/agentie trebuie sa implementeze politice si procedurile de credit ale Grupului. Fiecare sucursala este responsabila de calitatea si performanta portofoliului propriu de credite. Grupul are un proces de centralizare atat al aprobarii cat si al administrarii tuturor creditelor, fapt care duce la imbunatatirea calitatii portofoliului de credite si la o mai buna monitorizare.

Departamentul de Audit Intern efectueaza verificari periodice ale fiecarei sucursale/agentii si ale proceselor de creditare ale Grupului.

Concentrarile de risc de credit semnificative iau nastere pe tipuri de clienti in functie de creditele, avansurile si angajamentele de credit acordate de Grup. Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare apare atunci cand anumite segmente de clienti prezinta caracteristici economice similare si capacitatea de rambursare este similar afectata de schimbarile din mediul economic.

Principala concentrare a riscului de credit deriva din expunerea individuala, pe segmente de clienti in ceea ce priveste creditele si avansurile acordate de Grup, angajamentele de credit si garantii emise.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit

In tabelul de mai jos sunt prezentate concentrarile de risc pe produs pentru clientii de tip retail si pe sectoare economice pentru clientii de tip non-retail. In tabel sunt prezentate atat expuneri brute bilantiere cat si extrabilantiere:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Mii RON				
Clienti retail*, din care:				
Credit de nevoi personale	3.952.493	3.305.854	3.952.493	3.305.854
Credit pentru investitii imobiliare	3.890.214	3.151.987	3.890.214	3.151.987
Credit de consum garantat cu ipoteca imobiliara	2.221.540	1.660.793	2.221.540	1.660.793
Card de Credit	1.904.771	1.841.540	1.904.771	1.841.540
Descoperit de cont	1.455.166	1.497.453	1.455.166	1.497.453
Finantarea investitiilor	483.366	439.553	483.366	439.553
Altele	5.650	134.378	5.650	134.378
Clienti non-retail, din care:				
Agricultura	617.289	690.259	617.289	690.259
Electricitate, petrol si gaze naturale	1.624.989	1.591.986	1.624.989	1.591.986
Productie	2.299.917	2.376.441	2.299.917	2.376.441
Constructii	1.828.400	1.853.922	1.828.400	1.853.922
Comert cu amanuntul si en-gros	3.104.180	2.820.117	3.104.180	2.820.117
Servicii	2.314.546	2.243.533	2.314.546	2.243.533
Sector public	590.154	692.172	590.154	692.172
Total **	26.292.675	24.299.988	26.292.675	24.299.988

* Clientii retail includ persoane fizice si IMM-uri cu cifra de afaceri sub 1.000.000 EUR si expunere de maxim 200.000 EUR.

** Din totalul expunerii la riscul de credit, atat la nivel de Grup, cat si la nivel de Banca, suma de 7.104.203 mii RON reprezinta expunere extrabilantiera (2014: 7.223.090 mii RON).

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

In tabelul de mai jos este prezentata impartirea creditelor si avansurilor acordate clientilor in functie de calitatea creditelor:

Mii RON	Nota	Grup		Banca		
		31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	
Credite depreciate						
Clienti retail, din care*:						
Clasa 1 (creanta cu risc minim)		56.025	607	56.025	607	
Clasa 2 (creanta excelenta)		94.166	14.950	94.166	14.950	
Clasa 3 (creanta foarte buna)		44.465	71.155	44.465	71.155	
Clasa 4 (creanta buna)		21.295	110.499	21.295	110.499	
Clasa 5 (creanta cu risc mediu)		20.261	16.878	20.261	16.878	
Clasa 6 (creanta cu risc mediocru)		35.057	15.870	35.057	15.870	
Clasa 7 (creanta slaba)		26.762	25.728	26.762	25.728	
Clasa 8 (creanta foarte slaba)		16.075	27.870	16.075	27.870	
Clasa 9 (creanta indoielnica)		64.755	72.394	64.755	72.394	
Clasa 10 (creanta in stare de nerambursare)		665.388	592.643	665.388	592.643	
Fara rating**		28.637	16.476	28.637	16.476	
Valoare bruta		1.072.886	965.070	1.072.886	965.070	
Ajustari individuale	20	-527.055	-500.561	-527.055	-500.561	
Valoare contabila neta		545.831	464.509	545.831	464.509	

Clienti non-retail, din care:

Clasa 9 (credit foarte slab – indoielnic)		21.904	12.925	21.904	12.925
Clasa 10 (credit default)		480.500	544.706	480.500	544.706
Finantarea Proiectelor***		61.446	38.376	61.446	38.376
Valoare bruta		563.850	596.007	563.850	596.007
Ajustari individuale	20	-350.444	-341.040	-350.444	-341.040
Valoare contabila neta		213.406	254.967	213.406	254.967

* Definitia privind creditele depreciate nu este echivalenta cu definitia privind creditele in stare de nerambursare. In general diferentele provin din serviciul datoriei si creditele restructurate.

**Categoria „fara rating” cuprinde persoane fizice si intreprinderi mici pentru care Grupul nu are modelele interne de rating dezvoltate datorita numarului mic de clienti. Pentru intreg portfoliul retail, provizioanele sunt calculate pe baza modelului ratelor de pierdere si ratelor de recuperare, conform reglementarilor IFRS.

***Modelul de rating dedicat finantarilor de proiecte este un instrument utilizat la nivel de grup pentru clientii non- retail.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

	Mii RON	Nota	Grup		Banca			
			31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014		
Restante, dar nedepreciate								
Clienți retail, din care:								
Clasa 1 (creanta cu risc minim)			4.233	745	4.233	745		
Clasa 2 (creanta excelenta)			14.948	5.399	14.948	5.399		
Clasa 3 (creanta foarte buna)			51.051	18.945	51.051	18.945		
Clasa 4 (creanta buna)			94.879	62.829	94.879	62.829		
Clasa 5 (creanta cu risc mediu)			243.629	207.147	243.629	207.147		
Clasa 6 (creanta cu risc mediocru)			252.976	226.316	252.976	226.316		
Clasa 7 (creanta slabă)			198.800	210.935	198.800	210.935		
Clasa 8 (creanta foarte slabă)			93.342	110.856	93.342	110.856		
Clasa 9 (creanta indoieșnică)			229.588	234.622	229.588	234.622		
Clasa 10 (creanta în stare de nerambursare)			79.052	69.567	79.052	69.567		
Fara rating			10.707	14.708	10.707	14.708		
Valoare bruta			1.273.205	1.162.069	1.273.205	1.162.069		
Ajustari colective	20		-86.930	-55.675	-86.930	-55.675		
Valoare contabilă neta			1.186.275	1.106.394	1.186.275	1.106.394		
Clienți non-retail, din care:								
Clasa 5 (credit stabil)			24.122	12.151	24.122	12.151		
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)			97.439	52.338	97.439	52.338		
Clasa 7 (credit marginal)			23.658	110.735	23.658	110.735		
Clasa 8 (credit slab – sub-standard)			45.765	5.981	45.765	5.981		
Clasa 9 (credit foarte slab – indoieșnic)			3.601	39.456	3.601	39.456		
Clasa 10 (credit default)			0	20.673	0	20.673		
Finantarea Proiectelor			352.481	147.798	352.481	147.798		
Fara rating			9.786	0	9.786	0		
Valoare bruta			556.852	389.132	556.852	389.132		
Ajustari colective	20		-3.033	-4.955	-3.033	-4.955		
Valoare contabilă neta			553.819	384.177	553.819	384.177		

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Mii RON	Nota	Grup		Banca		
		31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	
Nici restante nici depreciate						
Clienți retail, din care:						
Clasa 1 (creanta cu risc minim)		2.571.244	470.114	2.571.244	470.114	
Clasa 2 (creanta excelenta)		2.291.443	1.735.404	2.291.443	1.735.404	
Clasa 3 (creanta foarte buna)		1.828.845	2.638.327	1.828.845	2.638.327	
Clasa 4 (creanta buna)		1.174.309	1.628.242	1.174.309	1.628.242	
Clasa 5 (creanta cu risc mediu)		898.256	734.436	898.256	734.436	
Clasa 6 (creanta cu risc mediocru)		463.511	373.169	463.511	373.169	
Clasa 7 (creanta slabă)		220.358	182.878	220.358	182.878	
Clasa 8 (creanta foarte slabă)		76.312	71.296	76.312	71.296	
Clasa 9 (creanta indoielnica)		51.079	53.033	51.079	53.033	
Clasa 10 (creanta in stare de nerambursare)		6.695	2.585	6.695	2.585	
Fara rating		118.359	114.893	118.359	114.893	
Valoare bruta		9.700.411	8.004.377	9.700.411	8.004.377	
Ajustari colective	20	-31.702	-15.972	-31.702	-15.972	
Valoare contabila neta		9.668.709	7.988.405	9.668.709	7.988.405	
Clienți non-retail, din care:						
Clasa 1 (risc scazut)		11	28.399	11	28.399	
Clasa 2 (credit excelent)		114.705	32.415	114.705	32.415	
Clasa 3 (credit foarte bun)		77.932	210.209	77.932	210.209	
Clasa 4 (credit bun)		243.334	195.891	243.334	195.891	
Clasa 5 (credit stabil)		1.173.374	679.798	1.173.374	679.798	
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)		2.198.414	2.315.842	2.198.414	2.315.842	
Clasa 7 (credit marginal)		1.425.461	1.553.398	1.425.461	1.553.398	
Clasa 8 (credit slab – substandard)		288.871	237.317	288.871	237.317	
Clasa 9 (credit foarte slab – indoielnic)		14.128	54.188	14.128	54.188	
Clasa 10 (credit default)		0	12.566	0	12.566	
Finantarea Proiectelor		481.592	639.997	481.592	639.997	
Fara rating		3.446	223	3.446	223	
Valoare bruta		6.021.268	5.960.243	6.021.268	5.960.243	
Ajustari colective	20	-35.722	-48.620	-35.722	-48.620	
Valoare contabila neta		5.985.546	5.911.623	5.985.546	5.911.623	
Total valoare contabila neta credite si avansuri acordate clientilor		18.153.586	16.110.075	18.153.586	16.110.075	

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

La nivel de Grup, creditele si avansurile acordate bancilor in valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: 904.144 mii RON), active financiare detinute pentru tranzactionare in valoare de 527.133 mii RON (31 decembrie 2014: 83.636 mii RON), derivative detinute pentru managementul riscului in valoare de 1.956 mii RON (31 decembrie 2014: 3.417 mii RON), precum si titlurile de valoare in suma de 4.115.797 mii RON (31 decembrie 2014: 3.219.254 mii RON) sunt incadrate toate in categoria curente.

La nivel de Banca, creditele si avansurile acordate bancilor in valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: 904.128 mii RON), active financiare detinute pentru tranzactionare in valoare de 527.218 mii RON (31 decembrie 2014: 83.636 mii RON), derivative detinute pentru managementul riscului in valoare de 1.956 mii RON (31 decembrie 2014: 3.414 mii RON), precum si titlurile de valoare in suma de 4.094.689 mii RON (31 decembrie 2014: 3.199.110 mii RON) sunt incadrate toate in categoria curente.

La 31 decembrie 2015, creditele si avansurile catre banchi sunt reprezentate in mare parte de plasamente pe piata monetara si soldurile din conturile corespondente. Cele mai importante contrapartide din punct de vedere al expunerii sunt din Germania (22%), Belgia (22%) si Franta (17%). Conturile curente deschise la banchi sunt in permanenta la dispozitia Grupului, nu sunt restrictionate, nu sunt restante si nici depreciate. Contrapartidele bancare sunt institutii financiare de prim rang care prezinta soliditate financiara.

Pentru clientii corporativi, intreprinderi mici si mijlocii, institutii financiare, autoritati locale si centrale, Grupul foloseste sisteme de rating asociate performantei financiare atat pentru creditele provizionate individual cat si pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup, fiecarui grad de risc de credit i se poate asocia un rating corespunzator, de la gradul de risc cel mai scazut (Clasa 1) pana la categoria creditelor default (Clasa 10). In cazul persoanelor fizice si al intreprinderilor foarte mici (micro), riscul de credit asociat este cuantificat pe baza modelelor interne de rating si este consistent cu cerintele reglementate de Basel. Banca asociaza clientilor un rating la nivel de facilitate pentru persoanele fizice si un rating la nivel de client pentru clientii Micro. In urma procesului de calibrare se asigneaza o probabilitate de nerambursare pentru clasele de rating asociate.

O analiza a valorii juste a garantilor (prezentata ca fiind valoarea minima dintre expunere si valoarea realizabila neta a colateralului pe fiecare credit in parte) aferente creditelor acordate clientilor se prezinta dupa cum urmeaza:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
<i>Valoarea garantilor aferente creditelor depreciate</i>				
Proprietati	558.853	512.106	558.853	512.106
Alte garantii	4.668	11.587	4.668	11.587
Echipamente si mijloace de transport	4.868	4.913	4.868	4.913
Depozite colaterale	1.269	2.212	1.269	2.212
Materiale de constructii si alte bunuri similare	199	1.646	199	1.646
Cesiune de creante	4.908	1.264	4.908	1.264
Garantii de stat	71	159	71	159
Total	574.836	533.887	574.836	533.887

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
<i>Valoarea garantilor aferente creditelor nedebrate</i>				
Proprietati	5.488.330	4.544.183	5.488.330	4.544.183
Garantii de stat	1.112.440	945.311	1.112.440	945.311
Echipamente si mijloace de transport	259.174	309.483	259.174	309.483
Cesiune de creante	221.995	248.706	221.995	248.706
Alte garantii	354.873	241.614	354.873	241.614
Depozite colaterale	106.769	95.097	106.769	95.097
Scrisori de garantie	43.749	88.174	43.749	88.174
Materiale de constructii si alte bunuri similare	48.387	63.977	48.387	63.977
Actiuni	42.894	40.692	42.894	40.692
Garantii corporative	2.719	2.803	2.719	2.803
Total	7.681.330	6.580.040	7.681.330	6.580.040

Grupul detine garantii pentru credite si avansuri acordate clientelei sub forma depozitelor bancare, ipoteci asupra proprietatilor imobiliare, garantii si alte gajuri asupra echipamentelor si / sau alte creante.

Garantile de tip ipotecar execute de Grup sunt in suma de 77.474 mii RON (2014: 77.928 mii RON). Atat Grupul, cat si Banca detin colaterale si alte garantii suplimentare pentru unele dintre expunerile sale de credit.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Urmatorul tabel prezinta sumele aferente expunerilor supracolateralizate si valoarea garantiilor aferente la nivel de Grup:

Mii RON	Grup					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta
<i>Clienti retail, din care:</i>						
Credit de nevoi personale	1.387.151	2.411.772	1.024.621	1.262.040	2.225.997	963.957
Credit pentru investitii imobiliare	4.859	9.070	4.211	5.981	9.616	3.635
Credit de consum garantat cu ipoteca imobiliara	593.759	834.066	240.307	566.187	755.684	189.497
Descoperit de cont	525.766	970.158	444.392	447.667	929.928	482.261
Finantarea investitiilor	88.357	198.214	109.857	88.170	190.617	102.447
Altele	173.888	399.713	225.825	153.122	339.089	185.967
	522	551	29	913	1.063	150
<i>Clienti non-retail, din care:</i>						
Agricultura	1.608.451	2.671.299	1.062.848	1.511.418	2.273.814	762.396
Electricitate, petrol si gaze naturale	106.401	228.780	122.379	118.573	202.942	84.369
Productie	79.267	154.438	75.171	19.564	36.184	16.620
Constructii	347.678	592.740	245.062	295.941	479.556	183.615
Comert cu amanuntul si en-gros	317.170	539.872	222.702	326.257	444.016	117.759
Servicii	329.091	570.901	241.810	360.535	562.157	201.622
Sector public	397.526	535.560	138.034	344.054	486.202	142.148
	31.318	49.008	17.690	46.494	62.757	16.263
TOTAL	2.995.602	5.083.071	2.087.469	2.773.458	4.499.811	1.726.353

Tabelul de mai jos prezinta sumele aferente expunerilor supracolateralizate si valoarea garantiilor aferente la nivel de Banca:

Mii RON	Banca					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta
<i>Clienti retail, din care:</i>						
Credit de nevoi personale	1.387.151	2.411.772	1.024.621	1.262.040	2.225.997	963.957
Credit pentru investitii imobiliare	4.859	9.070	4.211	5.981	9.616	3.635
Credit de consum garantat cu ipoteca imobiliara	593.759	834.066	240.307	566.187	755.684	189.497
Descoperit de cont	525.766	970.158	444.392	447.667	929.928	482.261
Finantarea investitiilor	88.357	198.214	109.857	88.170	190.617	102.447
Altele	173.888	399.713	225.825	153.122	339.089	185.967
	522	551	29	913	1.063	150
<i>Clienti non-retail, din care:</i>						
Agricultura	1.608.451	2.671.299	1.062.848	1.511.418	2.273.814	762.396
Electricitate, petrol si gaze naturale	106.401	228.780	122.379	118.573	202.942	84.369
Productie	79.267	154.438	75.171	19.564	36.184	16.620
Constructii	347.678	592.740	245.062	295.941	479.556	183.615
Comert cu amanuntul si en-gros	317.170	539.872	222.702	326.257	444.016	117.759
Servicii	329.091	570.901	241.810	360.535	562.157	201.622
Sector public	397.526	535.560	138.034	344.054	486.202	142.148
	31.318	49.008	17.690	46.494	62.757	16.263
TOTAL	2.995.602	5.083.071	2.087.469	2.773.458	4.499.811	1.726.353

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Expuneri de credit subcolateralizate la nivel de Grup sunt prezentate in tabelul de mai jos.

Mii RON	Grup					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta
<i>Clienti retail, din care:</i>						
Credit de nevoi personale	10.659.351	3.451.027	-7.208.324	8.869.476	2.752.799	-6.116.677
Credit pentru investitii imobiliare	3.947.634	91	-3.947.543	3.299.873	85	-3.299.788
Credit de consum garantat cu ipoteca imobiliara	3.296.455	2.399.856	-896.599	2.585.800	1.921.784	-664.016
Credit Card	1.695.219	833.928	-861.291	1.213.126	606.453	-606.673
Descoperit de cont	672.161	0	-672.161	689.348	0	-689.348
Finantarea investitiilor	736.209	84.465	-651.744	790.126	87.686	-702.440
Altele	309.478	131.885	-177.593	286.431	135.673	-150.758
	2.195	802	-1.393	4.772	1.118	-3.654
<i>Clienti non-retail, din care:</i>						
Agricultura	5.533.519	1.885.005	-3.648.514	5.433.964	1.657.142	-3.776.822
Electricitate, petrol si gaze naturale	359.736	139.621	-220.115	396.108	118.597	-277.511
Productie	343.487	31.630	-311.857	466.789	24.117	-442.672
Constructii	1.105.295	422.744	-682.551	1.123.182	474.876	-648.306
Comert cu amanuntul si en-gros	693.618	403.716	-289.902	627.741	273.661	-354.080
Servicii	1.423.380	567.110	-856.270	1.206.616	483.836	-722.780
Sector public	1.131.326	267.518	-863.808	1.056.046	221.423	-834.623
	476.677	52.666	-424.011	557.482	60.632	-496.850
TOTAL	16.192.870	5.336.032	-10.856.838	14.303.440	4.409.941	-9.893.499

Expuneri de credit subcolateralizate la nivel de Banca sunt prezentate in tabelul de mai jos:

Mii RON	Banca					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta	Expunere bruta	Valoarea garantiilor	Diferenta
<i>Clienti retail, din care:</i>						
Credit de nevoi personale	10.659.351	3.451.027	-7.208.324	8.869.476	2.752.799	-6.116.677
Credit pentru investitii imobiliare	3.947.634	91	-3.947.543	3.299.873	85	-3.299.788
Credit de consum garantat cu ipoteca imobiliara	3.296.455	2.399.856	-896.599	2.585.800	1.921.784	-664.016
Credit Card	1.695.219	833.928	-861.291	1.213.126	606.453	-606.673
Descoperit de cont	672.161	0	-672.161	689.348	0	-689.348
Finantarea investitiilor	736.209	84.465	-651.744	790.126	87.686	-702.440
Altele	309.478	131.885	-177.593	286.431	135.673	-150.758
	2.195	802	-1.393	4.772	1.118	-3.654
<i>Clienti non-retail, din care:</i>						
Agricultura	5.533.519	1.885.005	-3.648.514	5.433.964	1.657.142	-3.776.822
Electricitate, petrol si gaze naturale	359.736	139.621	-220.115	396.108	118.597	-277.511
Productie	343.487	31.630	-311.857	466.789	24.117	-442.672
Constructii	1.105.295	422.744	-682.551	1.123.182	474.876	-648.306
Comert cu amanuntul si en-gros	693.618	403.716	-289.902	627.741	273.661	-354.080
Servicii	1.423.380	567.110	-856.270	1.206.616	483.836	-722.780
Sector public	1.131.326	267.518	-863.808	1.056.046	221.423	-834.623
	476.677	52.666	-424.011	557.482	60.632	-496.850
TOTAL	16.192.870	5.336.032	-10.856.838	14.303.440	4.409.941	-9.893.499

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Credite si titluri de valoare depreciate

Creditele si titlurile de valoare depreciate sunt aceleia pentru care Grupul considera ca este probabil ca nu va putea colecta principalul si dobanda de plata in conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit / titlului de valoare.

Credite restante dar nedepreciate

Creditele si valorile mobiliare pentru care dobanda si principalul de plata sunt restante, dar Grupul considera ca nu este cazul sa le deprecieze deoarece nu exista indicii obiective pentru depreciere sau exista indicii pentru depreciere, insa nu exista o pierdere identificabila la nivelul acestor clienti.

Grup

Situatia creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2015 este dupa cum urmeaza:

Mii RON	< 30 zile	31 – 60 zile	61 – 90 zile	91 – 180 zile	181 zile-1 an	> 1 an*	Total
Clienti non-retail	546.483	3.329	113	5.166	610	1.151	556.852
Clienti retail	976.968	154.298	68.421	72.165	1.353	0	1.273.205
TOTAL	1.523.451	157.627	68.534	77.331	1.963	1.151	1.830.057

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Situatia creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2014 este dupa cum urmeaza:

Mii RON	< 30 zile	31 – 60 zile	61 – 90 zile	91 – 180 zile	181 zile-1 an	> 1 an*	Total
Clienti non-retail	352.824	16.561	3.790	1.610	594	13.753	389.132
Clienti retail	917.481	122.877	53.549	67.444	718	0	1.162.069
TOTAL	1.270.305	139.438	57.339	69.054	1.312	13.753	1.551.201

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Banca

Situatia creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2015 este dupa cum urmeaza:

Mii RON	< 30 zile	31 – 60 zile	61 – 90 zile	91 – 180 zile	181 zile-1 an	> 1 an*	Total
Clienti non-retail	546.483	3.329	113	5.166	610	1.151	556.852
Clienti retail	976.968	154.298	68.421	72.165	1.353	0	1.273.205
TOTAL	1.523.451	157.627	68.534	77.331	1.963	1.151	1.830.057

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Situatia creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2014 este dupa cum urmeaza:

Mii RON	< 30 zile	31 – 60 zile	61 – 90 zile	91 – 180 zile	181 zile-1 an	> 1 an*	Total
Clienti non-retail	352.824	16.561	3.790	1.610	594	13.753	389.132
Clienti retail	917.481	122.877	53.549	67.444	718	0	1.162.069
TOTAL	1.270.305	139.438	57.339	69.054	1.312	13.753	1.551.201

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Ajustari pentru deprecierea creditelor

Grupul stabileste o ajustare pentru deprecierie care reprezinta o estimare a unei pierderi in valoarea portofoliului de credite. Componentele principale ale acestui provizion sunt o componenta specifica de risc care se refera la expuneri individuale si o componenta colectiva stabilita pentru un grup de active omogene din punctul de vedere al probabilitatii de neplata, dar pentru care nu pot fi identificate pierderi si drept urmare nu fac subiectul deprecierii individuale.

Politica de trecere pe pierdere

Incepand cu 30 iunie 2014, Banca a redus valoarea creantelor neperformante acoperite integral cu ajustari pentru deprecierie. Concomitent, aceste credite au fost inregistrate in afara bilantului si se urmaresti in continuare incasarea acestora. Pentru scoaterea din bilant a unui credit sunt anumite preconditii atunci cand drepturile contractuale inca exista dar, din considerente economice probabilitatea de incasare este redusa. Pentru expunerile pe segmentele corporative si intreprinderi medii, cel putin una dintre preconditiile urmatoare trebuie indeplinite inainte de scoaterea din bilant a unui activ finanziar pentru care drepturile contractuale de recuperare a creantei pot fi exercitate:

- a) Procesul de recuperare prin valorificarea garantiilor s-a incheiat sau nu mai face sens economic;
- b) Procedurile legale privind falimentul debitului s-au incheiat, repectiv nu mai exista probabilitatea incasarilor viitoare din partea debitului.

Pentru expunerile retail (persoane fizice si micro), urmatoarele 3 conditii trebuie indeplinite cumulativ pentru scoaterea din bilant a unui activ finanziar pentru care drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar nu sunt expirate:

- a) ultima plata/incasare este mai veche de 360 de zile (platile sub 10 EUR nu sunt luate in calcul);
- b) toate garantiile reale au diminuat corespunzator creanta si nu mai exista ipoteci imobiliare si/sau mobiliare (ex. masini, echipamente) constituite in favoarea bancii care sa poata fi executate in orice forma prevazuta de lege;
- c) procesul de recuperare prin valorificarea garantiilor imobiliare este deja finalizat.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Analiza valorilor brute si nete (tinand seama de depreciere) a activelor provizionate individual pe grade de risc este prezentata mai jos:

31 decembrie 2015 <i>Mii RON</i>	Grup Brut	Grup Net	Banca Brut	Banca Net
<i>Ajustari individuale credite si avansuri clienti</i>				
Clienti retail, din care:				
Clasa 1 (creanta cu risc minim)	56.025	48.631	56.025	48.631
Clasa 2 (creanta excelenta)	94.166	82.789	94.166	82.789
Clasa 3 (creanta foarte buna)	44.465	34.534	44.465	34.534
Clasa 4 (creanta buna)	21.295	17.560	21.295	17.560
Clasa 5 (creanta cu risc mediu)	20.261	16.516	20.261	16.516
Clasa 6 (creanta cu risc mediocru)	35.057	28.543	35.057	28.543
Clasa 7 (creanta slaba)	26.762	21.204	26.762	21.204
Clasa 8 (creanta foarte slaba)	16.075	12.004	16.075	12.004
Clasa 9 (creanta indoielnica)	64.755	44.704	64.755	44.704
Clasa 10 (creanta in stare de nerambursare)	665.388	226.131	665.388	226.131
Fara rating	28.637	13.215	28.637	13.215
Total clienti retail	1.072.886	545.831	1.072.886	545.831
Clienti non-retail, din care:				
Clasa 9 (credit foarte slab- indoielnic)	21.904	8.069	21.904	8.069
Clasa 10 (credit default)	480.500	193.730	480.500	193.730
Finantarea Proiectelor	61.446	11.607	61.446	11.607
Total clienti non-retail	563.850	213.406	563.850	213.406
Total	1.636.736	759.237	1.636.736	759.237

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

31 decembrie 2014 <i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	Brut	Net	Brut	Net
<i>Ajustari individuale credite si avansuri clienti</i>				
Clienti retail, din care:				
Clasa 1 (creanta cu risc minim)	607	535	607	535
Clasa 2 (creanta excelenta)	14.950	13.835	14.950	13.835
Clasa 3 (creanta foarte buna)	71.155	60.996	71.155	60.996
Clasa 4 (creanta buna)	110.499	93.043	110.499	93.043
Clasa 5 (creanta cu risc mediu)	16.878	13.570	16.878	13.570
Clasa 6 (creanta cu risc mediocru)	15.870	13.403	15.870	13.403
Clasa 7 (creanta slaba)	25.728	22.280	25.728	22.280
Clasa 8 (creanta foarte slaba)	27.870	23.193	27.870	23.193
Clasa 9 (creanta indoielnica)	72.394	56.644	72.394	56.644
Clasa 10 (creanta in stare de nerambursare)	592.643	157.749	592.643	157.749
Fara rating	16.476	9.261	16.476	9.261
Total clienti retail	965.070	464.509	965.070	464.509
Clienti non-retail, din care:				
Clasa 9 (credit foarte slab- indoielnic)	12.925	11.139	12.925	11.139
Clasa 10 (credit default)	544.706	237.588	544.706	237.588
Finantarea Proiectelor	38.376	6.240	38.376	6.240
Total clienti non-retail	596.007	254.967	596.007	254.967
Total	1.561.077	719.476	1.561.077	719.476

Credite neperformante, dar care nu sunt in stare de nerambursare

Expunerile restructurate si neperformante conform reglementarii EBA

La nivel de Grup, s-a implementat regulamentul aferent creditelor restructurate si neperformante conform EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 si revizuit in 10 martie 2015.

In scopul raportarii conform EBA ITS, expunerile neperformante sunt considerate cele care satisfac cel putin una din urmatoarele conditii:

- (a)expunerea a fost clasificata ca fiind in stare de nerambursare;
- (b)expunerea a fost depreciata conform IAS 39 "Instrumente financiare: recunoastere si evaluare";
- (c) expunere restructurata performanta reclasificata din neperformanta careia in perioada de monitorizare i-au fost extinse masurile de restructurare;
- (d)expunere restructurata performanta reclasificata din neperformanta care in perioada de monitorizare a atins mai mult de 30 de zile de intarziere.

Non-retail

Pentru clientii non-retail, atunci cand termenii si conditiile contractului de credit sunt modificate in favoarea clientului, Grupul face diferenta intre renegocierile uzuale si creditele restructurate conform definitiei emisa de EBA in documentul "Implementarea standardelor tehnice (ITS) privind supervizarea raportarii expunerilor restructurate si neperformante". Expunerile neperformante conform definitiei EBA includ si expunerile care nu prezinta niciun motiv de stare de nerambursare conform articolului 178 din CRR.

Un credit este considerat restructurat daca debitorul este in dificultate financiara si modificarea conditiilor/termenilor creditului reprezinta o concesie. Pentru clientii non-retail dificultatea financiara este evaluata prin intermediul Sistemului de Avertizare Timpurie care se bazeaza pe numerosi factori reprezentativi si acceptati in cadrul clasificarii de risc a clientului (ex. serviciul datoriei, scaderea ratingului etc.).

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Conform IAS 39 "Instrumente financiare: recunoastere si evaluare" ajustarile pentru depreciere provin in urma aparitiei unui eveniment de pierdere; starea de nerambursare conform articolului 178 CRR reprezinta principalul indicator pentru ajustarile pentru depreciere individuale si colective.

Retail

Pentru clientii retail, creditele restructurate sunt monitorizate cel putin trei luni, cu extinderea perioadei de monitorizare pana la un an in cazul in care clientul nu trece de perioada de observatie. Pe durata perioadei de monitorizare, clientul este raportat ca depreciat daca pierderea in urma restructurarii este mai mare decat 2.5%. Pierderea in urma restructurarii se calculeaza ca diferența intre fluxurile viitoare de numerar in urma restructurarii discountate la rata dobanzii efective de dinainte de restructurare si expunerea creditului (principal, dobanda si comisioane).

In cazul unei expunerii neperformante micro si IMM, starea de neperformant se aplica la nivelul debitorului.

In cazul unei expunerii neperformante PI, toate expunerile clientului vor fi contaminate de starea de neperformanta la nivelul aceluiasi produs.

Datorita efectului de contaminare la nivel client atunci cand un client PI detine expunerii brute bilantiere restante mai vechi de 90 zile si daca valoarea contabila bruta restanta reprezinta 20% din total valoare contabila bruta bilantiera, atunci toate expunerile bilantiere si extrabilantiere ale acestui debitor vor fi considerate neperformante si ca urmare facilitatile performante pot fi reclasificate ca neperformante datorita contaminarii la nivel de produs si debitor.

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este generat pe parcursul desfasurarii normale a activitatii bancare, prin acoperirea nevoilor clientilor: deponentii au nevoie de acces la fondurile lor intr-un interval de timp scurt, iar cei care se imprumuta au nevoie sa ramburseze creditele intr-un termen mediu si lung. Raspunzand acestor nevoi, Banca accepta un grad de risc de lichiditate care trebuie sa fie administrat activ.

Directoratul defineste strategia administrarii riscului de lichiditate in functie de recomandarile facute de unitatile responsabile de managementul lichiditatii si al finantarii in cooperare cu aria responsabila pentru monitorizarea si controlul riscului de lichiditate.

Directoratul aproba in fiecare an un set de limite care sunt utilizate pentru masurarea si controlul riscului de lichiditate, precum si planul de finantare al bancii.

Toleranta la riscul de lichiditate reprezinta fundatia cadrului de administrare a riscului de lichiditate si este definita astfel:

- in ceea ce priveste activitatea in conditii normale, este folosit un set de limite pentru riscul de lichiditate pe termen lung. Limitele au rolul de a preveni acumularea riscului de lichiditatea din activitatea curenta a Bancii.
- in conditii de stres, toleranta este data de capacitatea Bancii de a opera pentru o perioada acceptabila de timp fara sa fie nevoita sa-si modifice fundamental strategia sau modelul de afaceri.

Divizia Trezorerie si Piete de Capital este responsabila pentru managementul riscului de lichiditate si de finantare al bancii, iar Divizia Risc este responsabila pentru monitorizarea si controlul riscului de lichiditate, asa cum este definit in strategiile de lichiditate si finantare.

In cadrul administrarii lichiditatii, Banca analizeaza, monitorizeaza si previzioneaza comportamentul lichiditatii produselor si segmentelor de afaceri, mentionand o lichiditate pe termen lung, inclusiv depozite stabile, in exces fata de activele care nu sunt lichide, la un cost optim, asa cum este definit in apetitul la risc.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Diversificarea profilului de finantare tine cont de tipul de investitori, produse si instrumente si este un element important al cadrului de administrare a lichiditatii. Sursele de finantare de baza sunt clientii retail, in timp ce depozitele de la alti clienti, depozitele interbankare si imprumuturile sunt surse suplimentare. Astfel flexibilitatea Bancii este imbunatatita iar costul de lichiditate este in general diminuat.

Mecanismul de determinare a preturilor de transfer al fondurilor reprezinta un instrument cheie pentru administrarea riscului de lichiditate. Acest mecanism acopera elementele bilantiere si extra-bilantiere si are ca scop alocarea tuturor costurilor si beneficiilor la nivelul segmentelor de afaceri, astfel incat sa fie stimulata utilizarea eficienta a lichiditatii.

Principalele instrumente utilizate in managementul lichiditatii si al finantarii sunt:

- raportul de tip ecart de lichiditate: identifica si masoara necesarul sau surplusul de lichiditate pe benzi de maturitate;
- scorecard-ul de lichiditate: instrument care cuantifica riscul de lichiditate din punct de vedere al structurii bilantiere (rata credite/depozite, concentrarea finantarii, dimensiunea activelor lichide comparativ cu total imprumuturi etc);
- ecartul de lichiditate statutar: Banca trebuie sa indeplineasca un indicator de lichiditate definit de catre autoritatea de supraveghere care stabileste standardele minime ale riscului de lichiditate la nivelul sistemului bancar;
- scorecard-ul de finantare: Banca se asigura ca riscul de finantare este controlat prin monitorizarea mai multor factori cheie, cum ar fi: concentrarea surselor de finantare non-retail, concentrarea pe maturitati, dependenta de finantarea pe termen scurt si procentul de active lichide libere de gaj.

La nivel Bancii sunt prestabile praguri de avertizare pentru principalii factori monitorizati si, in cazul in care depasirea acestor praguri este observata sau anticipata, este activat un plan specific de actiune stabilit in baza deciziilor luate de conducerea Bancii.

Pentru conditii de criza, Banca mentine o rezerva de lichiditate suficienta, care poate fi utilizata pentru a compensa accesul limitat la resursele de finantare si la iesirile de lichiditate. Banca determina necesarul rezervei de lichiditate tinand cont de rezultatele similarilor de stres. De asemenea, Banca defineste un plan alternativ de finantare care stabileste responsabilitatile si actiunile specifice care pot fi luate pentru a intari pozitia lichiditatii pe termen scurt, si pentru a reduce riscul de lichiditate pe termen mediu si lung.

Principalele instrumente folosite pentru conditii de criza sunt:

- sistemul de avertizare timpurie: utilizat pentru a monitoriza pietele financiare si indicatorii de lichiditate interni cu scopul anticiparii unor acumulari de risc si a unor potentiiale conditii de criza;
- testarea interna a pozitiei de lichiditate in conditii de criza: analiza bazata pe scenarii folosita pentru a evalua capacitatea bancii de a opera in conditii de criza;
- cerinta de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR-liquidity coverage ratio): analiza bazata pe scenarii standardizate la nivelul sistemului bancar, folosita pentru a evalua abilitatea de a opera in conditii de criza, in conformitate cu CRR/CRD IV. Conform cerintelor, bancile trebuie sa mentina un nivel adevarat de active lichide de calitate ridicata pentru acoperirea eventualelor iesiri de lichiditate in situatii de criza.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Grup

Valoarea activelor si pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2015 distribuita pe benzi de scadenta in functie de perioada ramasa pana la maturitatea contractuala este prezentata in tabelul urmator:

	Pana la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate*	Total
Mii RON						
Active financiare						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.981.390	0	0	0	0	6.981.390
Active financiare detinute pentru tranzactionare	14.294	167.447	242.069	103.323	0	527.133
Derivative detinute pentru managementul riscului	542	0	1.414	0	0	1.956
Credite si avansuri acordate bancilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite si avansuri acordate clientilor	3.281.683	3.561.500	6.035.261	5.275.142	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.237.566	1.250.768	1.306.838	248.889	71.736	4.115.797
Total active financiare	12.654.368	4.979.715	7.585.582	5.627.354	71.736	30.918.755
Datorii financiare						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	13.886	5.647	17.134	1.235	0	37.902
Derivative detinute pentru managementul riscului	839	527	3.966	0	0	5.332
Depozite de la banci	600.751	0	26.331	0	0	627.082
Depozite de la clienti	20.206.141	3.323.278	194.773	15.400	0	23.739.592
Credite de la banci si alte institutii financiare	45.484	578.584	974.979	25.428	0	1.624.475
Obligatiuni emise	0	243.452	496.242	0	0	739.694
Datorii subordonate	5.745	0	854.203	90.488	0	950.436
Total datorii financiare	20.872.846	4.151.488	2.567.628	132.551	0	27.724.513
Surplus/(deficit) de lichiditate	-8.218.478	828.227	5.017.954	5.494.803	71.736	3.194.242

*pozitia Fara maturitate include titluri de capital

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Valoarea activelor si pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2014, distribuita pe benzi de scadenta in functie de perioada ramasa pana la maturitatea contractuala, este prezentata in tabelul urmator:

	Pana la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
<i>Mii RON</i>						
Active financiare						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	7.853.134	0	0	0	0	7.853.134
Active financiare detinute pentru tranzactionare	42.245	14.735	23.117	3.539	0	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	2.015	1.402	0	0	0	3.417
Credite si avansuri acordate bancilor	904.144	0	0	0	0	904.144
Credite si avansuri acordate clientilor	3.260.721	3.031.742	5.341.210	4.476.402	0	16.110.075
Titluri de valoare	162.665	1.666.728	1.162.162	221.096	6.603	3.219.254
Total active financiare	12.224.924	4.714.607	6.526.489	4.701.037	6.603	28.173.660
Datorii financiare						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	31.228	9.966	12.074	787	0	54.055
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.523	1.144	4.380	0	0	7.047
Depozite de la banci	490.708	934	41.379	0	0	533.021
Depozite de la clienti	17.647.282	3.093.652	315.612	11.312	0	21.067.858
Credite de la banci si alte institutii financiare	135.126	466.324	857.620	17.803	0	1.476.873
Obligatiuni emise	0	21.966	718.321	0	0	740.287
Datorii subordonate	5.185	0	224.073	694.397	0	923.655
Total datorii financiare	18.311.052	3.593.986	2.173.459	724.299	0	24.802.796
Surplus/(deficit) de lichiditate	-6.086.128	1.120.621	4.353.030	3.976.738	6.603	3.370.864

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca

Valoarea activelor si pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2015, distribuita pe benzi de scadenta in functie de perioada ramasa pana la maturitatea contractuala, este prezentata in tabelul urmator:

	Pana la luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
<i>Mii RON</i>						
Active financiare						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.981.376	0	0	0	0	6.981.376
Active financiare detinute pentru tranzactionare	14.379	167.447	242.069	103.323	0	527.218
Derivative detinute pentru managementul riscului	542	0	1.414	0	0	1.956
Credite si avansuri acordate bancilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite si avansuri acordate clientilor	3.281.683	3.561.500	6.035.261	5.275.142	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.237.323	1.250.241	1.286.505	248.889	71.731	4.094.689
Total active financiare	12.654.196	4.979.188	7.565.249	5.627.354	71.731	30.897.718
Datorii financiare						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	13.886	5.647	17.134	1.235	0	37.902
Derivative detinute pentru managementul riscului	839	471	3.966	0	0	5.276
Depozite de la banci	600.751	0	26.331	0	0	627.082
Depozite de la clienti	20.209.745	3.323.278	194.773	15.400	0	23.743.196
Credite de la banci si alte institutii financiare	45.484	578.584	974.979	25.428	0	1.624.475
Obligatiuni emise	0	246.323	499.962	0	0	746.285
Datorii subordonate	5.745	0	854.203	90.488	0	950.436
Total datorii financiare	20.876.450	4.154.303	2.571.348	132.551	0	27.734.652
Surplus/(deficit) de lichiditate	-8.222.254	824.885	4.993.901	5.494.803	71.731	3.163.066

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Valoarea activelor si pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2014, distribuita pe benzi de scadenta in functie de perioada ramasa pana la maturitatea contractuala, este prezentata in tabelul urmator:

	Pana la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
Mii RON						
Active financiare						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	7.853.128	0	0	0	0	7.853.128
Active financiare detinute pentru tranzactionare	42.245	14.735	23.117	3.539	0	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.817	1.550	47	0	0	3.414
Credite si avansuri acordate bancilor	904.128	0	0	0	0	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor	3.260.721	3.031.742	5.341.210	4.476.402	0	16.110.075
Titluri de valoare	161.066	1.666.728	1.143.623	221.096	6.597	3.199.110
Total active financiare	12.223.105	4.714.755	6.507.997	4.701.037	6.597	28.153.491
Datorii financiare						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	31.487	9.966	12.074	787	0	54.314
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.523	1.143	4.380	0	0	7.046
Depozite de la banchi	490.709	934	41.379	0	0	533.022
Depozite de la clienti	17.653.296	3.093.652	315.612	11.312	0	21.073.872
Credite de la banchi si alte institutii financiare	135.126	466.324	857.620	17.803	0	1.476.873
Obligatiuni emise	0	21.966	724.924	0	0	746.890
Datorii subordonate	5.185	0	224.073	694.397	0	923.655
Total datorii financiare	18.317.326	3.593.985	2.180.062	724.299	0	24.815.672
Surplus/(deficit) de lichiditate	-6.094.221	1.120.770	4.327.935	3.976.738	6.597	3.337.819

In mod uzual, cel mai important ecart de lichiditate este inregistrat pe prima banda de scadenta (pana la 3 luni), in principal datorita depozitelor de la clientela nebancara, care au tendinta de a fi concentrate pe benzi de scadenta scurte si creditelor acordate clientelei nebancare, care sunt concentrate pe benzi de scadenta mai lungi. Acest comportament al populatiei si al agentilor comerciali determina ecartul negativ pe prima banda de scadenta si un ecart pozitiv pe celelalte benzi de scadenta (peste 3 luni). In practica, ecartul negativ de pe prima banda nu reprezinta iesiri efective de fonduri intrucat depozitele care ajung la scadenta sunt reinnointe intr-o proportie foarte mare sau sunt inlocuite de depozite noi.

In acelasi timp, portofoliul de titluri al Bancii poate fi transformat in numerar intr-un termen scurt (prin repo sau vanzare) si constituie astfel o rezerva care diminueaza riscul de lichiditate pe prima banda de scadenta. Ecartul negativ inregistrat in prima banda de scadenta a crescut in 2015 comparativ cu 2014 cu 2.128.033 mii RON comparativ cu 2014, fiind generata de cresterea depozitelor atrase de la clienti.

In ceea ce priveste ecartul pe celelalte benzi de scadenta se observa o crestere a acestuia pe banda 1 – 5 ani, in principal datorita cresterii creditelor si avansurilor acordate clientilor si cresterii titlurilor de valoare. Pe banda peste 5 ani surplusul de lichiditate a crescut in 2015 comparativ cu 2014 cu 1.518.065 mii RON in principal datorita cresterii creditelor si avansurilor, dar si datorita faptului ca imprumuturile subordonate s-au mutat de pe banda Peste 5 ani pe banda 1 – 5 ani.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Sumele prezентate în tabelul de mai jos reprezintă o analiză a maturitătilor contractuale aferente datorilor financiare prezентate în conformitate cu IFRS 7, în timp ce fluxurile de numerar neactualizate la valoare prezenta sunt distribuite pe benzi de maturitate predefinite și difera de sumele incluse în bilanț datorita faptului că sumele din bilanț sunt prezентate la valoare actualizată.

Grup

Datorile financiare ale Grupului analizate pe perioada ramasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2015 sunt după cum urmează:

	Pana la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
Mii RON					
Datorii financiare					
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare decontate net	1.534	4.006	8.609	0	14.149
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare decontate brut	1.858.673	1.025.785	116.833	0	3.001.291
Derivative detinute pentru managementul riscului decontare net	565	438	1.088	0	2.091
Derivative detinute pentru managementul riscului decontare bruta	23.682	3.076	145.761	0	172.519
Depozite de la banchi	600.958	429	28.664	0	630.051
Depozite de la clienti	20.210.810	3.338.322	200.033	15.691	23.764.856
Credite de la banchi	47.462	585.847	980.695	25.304	1.639.308
Obligațiuni emise	0	260.676	577.298	0	837.974
Datorii subordonate	11.785	34.688	1.010.947	95.373	1.152.793
Angajamente de credit irevocabile	403.105	574.737	930.810	405.671	2.314.323
Datorii contingente	18.336	16.949	3.530	3.608	42.423
Total datorii financiare	23.176.910	5.844.953	4.004.268	545.647	33.571.778

Datorile financiare ale Grupului analizate pe perioada ramasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2014 sunt după cum urmează:

	Pana la 3 luni	3-12 luni	1- 5 ani	Peste 5 ani	Total
Mii RON					
Datorii financiare					
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare decontate net	2.284	3.994	8.419	0	14.697
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare decontate brut	2.259.714	1.258.197	42.161	0	3.560.072
Derivative detinute pentru managementul riscului decontare bruta	74.002	155.903	48.129	0	278.034
Depozite de la banchi	490.786	1.583	2.212	38.567	533.148
Depozite de la clienti	17.657.181	3.122.526	326.630	11.817	21.118.154
Credite de la banchi	138.871	481.379	867.867	17.814	1.505.931
Obligațiuni emise	0	39.708	839.538	0	879.246
Datorii subordonate	11.599	35.569	398.257	733.002	1.178.427
Angajamente de credit irevocabile	472.377	710.762	1.128.268	146.794	2.458.201
Datorii contingente	35.779	34.551	34.503	991	105.824
Total datorii financiare	21.142.593	5.844.172	3.695.984	948.985	31.631.734

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Banca

Datoriile financiare ale Bancii analizate pe perioada ramasa de la data raportarii folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2015 sunt dupa cum urmeaza:

Mii RON	Pana la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
Datori financiare					
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare decontate net	1.533	4.006	8.712	-103	14.148
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare decontate brut	1.858.673	1.034.256	116.833	0	3.009.762
Derivative detinute pentru managementul riscului decontare net	564	438	1.088	0	2.090
Derivative detinute pentru managementul riscului decontare bruta	23.682	3.076	145.761	0	172.519
Depozite de la banchi	600.959	429	28.664	0	630.052
Depozite de la clienti	20.214.414	3.338.322	200.033	15.691	23.768.460
Credite de la banchi	47.462	585.847	980.695	25.305	1.639.309
Obligatiuni emise	0	264.396	580.176	0	844.572
Datorii subordonate	11.785	34.688	1.010.947	95.373	1.152.793
Angajamente de credit irevocabile	403.105	574.737	930.810	405.671	2.314.323
Datorii contingente	18.336	16.949	3.530	3.608	42.423
Total datorii financiare	23.180.513	5.857.144	4.007.249	545.545	33.590.451

Datoriile financiare ale Bancii analizate pe perioada ramasa de la data raportarii folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2014 sunt dupa cum urmeaza:

Mii RON	Pana la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
Datori financiare					
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare decontate net	2.284	3.994	8.419	0	14.697
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare decontate brut	2.266.324	1.273.180	42.161	0	3.581.665
Derivative detinute pentru managementul riscului decontate brut	74.002	155.903	48.129	0	278.034
Depozite de la banchi	490.786	1.583	2.212	38.567	533.148
Depozite de la clienti	17.663.195	3.122.526	326.630	11.817	21.124.168
Credite de la banchi	138.871	481.379	867.867	17.814	1.505.931
Obligatiuni emise	0	39.708	846.142	0	885.850
Datorii subordonate	11.599	35.569	398.257	733.002	1.178.427
Angajamente de credit irevocabile	472.377	710.762	1.128.268	146.794	2.458.201
Datorii contingente	35.779	34.551	34.503	991	105.824
Total datorii financiare	21.155.217	5.859.155	3.702.588	948.985	31.665.945

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

d) Riscul de piata

Riscul de piata este riscul ca veniturile Grupului sau valoarea instrumentelor financiare detinute de acesta sa fie afectate de modificari ale variabilelor de piata, cum ar fi rate ale dobanzii, cursuri de schimb sau alti indicatori financiari. Managementul riscului de piata are ca obiectiv monitorizarea si menținerea in parametri acceptabili a expunerilor la riscul de piata concomitent cu optimizarea randamentului la riscurile asumate.

Grupul administreaza expunerea la riscul de piata a portofoliului detinut pentru tranzactionare separat de cea a activitatilor din afara portofoliului de tranzactionare.

Instrumentul principal folosit in masurarea si controlul expunerii la riscul de piata aferent portofoliului de tranzactionare este valoarea la risc (VaR).

VaR a unui portofoliu detinut pentru tranzactionare este valoarea maxima a pierderii estimate care ar putea aparea intr-o anumita perioada de timp (perioada de detinere) ca urmare a miscarilor nefavorabile din piata cu o probabilitate specifica (nivel de incredere). Pe parcursul anului 2015, modelul utilizat de Grup a folosit un nivel de incredere de 99% si o perioada de detinere de o zi.

Desi modelul VaR este un instrument important in masurarea expunerii la riscul de piata, ipotezele pe care se bazeaza modelul conduc la unele limitari, printre care:

- O perioada de detinere de o zi implica faptul ca este posibila acoperirea sau inchiderea pozitiei in acest interval. Aceasta ipoteza este una realista in aproape toate cazurile, dar ea nu poate sa fie valida in situatiile in care in piata exista o lipsa severa de lichiditate pentru o perioada prelungita;
- Nivelul de incredere de 99% nu reflecta pierderile care pot aparea dincolo de acest nivel. Chiar si in acest model folosit, exista o probabilitate de 1% ca pierderile sa depaseasca valoarea la risc;
- Valoarea la risc se calculeaza luand in considerare expunerea de la sfarsitul zilei de tranzactionare si nu reflecta expunerea care poate aparea in cursul zilei de tranzactionare;
- Utilizarea datelor istorice ca baza pentru determinarea scenariilor viitoare posibile nu acopera toate scenariile posibile, in special cele cu caracter exceptional.

Grupul utilizeaza limite pentru VaR pentru riscul de piata total si, in particular, pentru riscul valutar, si riscul ratei dobanzii. Structura generala a limitelor pentru VaR este revazuta si aprobată de catre Comitetul pentru Active si Pasive. VaR este calculat zilnic. Rapoarte ale utilizarii limitelor pentru VaR sunt prezentate zilnic conducerii grupului si lunar Comitetului pentru Active si Pasive.

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzactionare al Grupului la 31 decembrie 2015, respectiv 2014 (portofoliul de tranzactionare cuprinde active si datorii detinute pentru tranzactionare cat si pozitia valutara a Grupului):

Mii RON	La 31 decembrie	Risc mediu	Risc maxim	Risc minim
2015				
Risc valutar*	291	489	1,859	49
Risc de dobanda	886	397	1,071	69
Total	1.177	886	2.930	118
2014				
Risc valutar*	270	363	846	31
Risc de dobanda	333	554	1,071	237
Total	603	917	1.917	268

*Riscul valutar este calculat in baza intregii pozitii valutare a Grupului

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzactionare al Bancii la 31 decembrie 2015, respectiv 2014 (portofoliul de tranzactionare cuprinde active si datorii detinute pentru tranzactionare cat si pozitia valutara a Bancii).

<i>Mii RON</i>	<i>La 31 decembrie</i>	<i>Risc mediu</i>	<i>Risc maxim</i>	<i>Risc minim</i>
2015				
Risc valutar*	290	489	1,859	49
Risc de dobanda	886	397	1,071	69
Total	1,176	886	2,930	118
2014				
Risc valutar*	197	361	846	31
Risc de dobanda	333	554	1,071	237
Total	530	915	1,917	268

*Riscul valutar este calculat in baza intregii pozitii valutare a Bancii

Gestionarea riscului de rata a dobanzii – activitatile din afara portofoliului de tranzactionare

Riscul principal la care sunt expuse activitatile din afara portofoliului de tranzactionare este riscul de pierdere ca urmare a modificarilor in fluxurile de numerar viitoare sau a valorii de piata a instrumentelor financiare determinate de fluctuatie ratelor de dobanda. Riscul ratei dobanzii este gestionat in principal prin monitorizarea ecartului (gap-ului) privind rata dobanzii si printr-un sistem de limite pre-aprobate. Comitetul pentru Active si Pasive (ALCO) este organismul care este responsabil pentru respectarea acestor limite, fiind asistat in monitorizarea zilnica a acestor limite de catre Managementul Riscului.

Instrumentele financiare derivate utilizate de Grup pentru reducerea riscului de rata a dobanzii includ swap-uri a caror valoare fluctueaza in functie de variatiile ratelor de dobanda.

Swapurile sunt angajamente pe piata extrabursiera incheiate intre Grup si terce parti cu scopul de a schimba fluxuri de numerar viitoare la sume agreate. Prin angajamentele de swap pe rata de dobanda, Grupul agreeaza sa schimbe cu terce parti, la intervale determinate de timp, diferenita intre rata fixa si o rata variabila de dobanda.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

In tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobanzii pentru portofoliul de active si datorii financiare din afara portofoliului de tranzactionare la data de 31 decembrie 2015:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
Active						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	5.608.019	0	0	0	1.373.371	6.981.390
Credite si avansuri acordate bancilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite si avansuri acordate clientilor	11.027.007	4.726.295	2.266.231	134.053	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.449.147	1.295.073	1.244.700	126.877	0	4.115.797
	19.223.066	6.021.368	3.510.931	260.930	1.373.371	30.389.666
Datorii						
Depozite de la banci	602.011	0	25.071	0	0	627.082
Depozite de la clienti	14.960.819	4.088.299	4.684.243	6.231	0	23.739.592
Credite de la banci si alte institutii financiare	1.572.149	37.244	15.082	0	0	1.624.475
Obligatiuni emise	0	243.294	496.400	0	0	739.694
Datorii subordonate	950.436	0	0	0	0	950.436
	18.085.415	4.368.837	5.220.796	6.231	0	27.681.279
Efectul derivativelor detinute pentru managementul riscului	241.918	-45.245	-192.943	0	0	3.730
Pozitie neta	1.379.569	1.607.286	-1.902.808	254.699	1.373.371	2.712.117

In tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobanzii pentru portofoliul de active si datorii financiare din afara portofoliului de tranzactionare la data de 31 decembrie 2014:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
Active						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.467.252	0	0	0	1.385.882	7.853.134
Credite si avansuri acordate bancilor	904.144	0	0	0	0	904.144
Credite si avansuri acordate clientilor	10.207.010	3.422.420	2.283.486	197.159	0	16.110.075
Titluri de valoare	303.064	1.700.177	1.125.490	90.523	0	3.219.254
	17.881.470	5.122.597	3.408.976	287.682	1.385.882	28.086.607
Datorii						
Depozite de la banci	491.748	902	40.371	0	0	533.021
Depozite de la clienti	14.024.196	4.280.032	2.758.714	4.916	0	21.067.858
Credite de la banci si alte institutii financiare	1.431.118	23.344	22.411	0	0	1.476.873
Obligatiuni emise	21.687	0	718.600	0	0	740.287
Datorii subordonate	923.655	0	0	0	0	923.655
	16.892.404	4.304.278	3.540.096	4.916	0	24.741.694
Efectul derivativelor detinute pentru managementul riscului	128.131	-20.690	-104.051	0	0	3.390
Pozitie neta	1.117.197	797.629	-235.171	282.766	1.385.882	3.348.303

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

In tabelul de mai jos este detaliat ecartul Bancii privind rata dobanzii pentru portofoliul de active si datorii financiare din afara portofoliului de tranzactionare la data de 31 decembrie 2015:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
Active						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	5.608.005	0	0	0	1.373.371	6.981.376
Credite si avansuri acordate bancilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite si avansuri acordate clientilor	11.027.007	4.726.295	2.266.231	134.053	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.448.898	1.294.666	1.224.248	126.877	0	4.094.689
	19.222.803	6.020.961	3.490.479	260.930	1.373.371	30.368.544
Datorii						
Depozite de la banci	602.011	0	25.071	0	0	627.082
Depozite de la clienti	14.964.423	4.088.299	4.684.243	6.231	0	23.743.196
Credite de la banci si alte institutii financiare	1.572.149	37.244	15.082	0	0	1.624.475
Obligatiuni emise	0	246.285	500.000	0	0	746.285
Datorii subordonate	950.436	0	0	0	0	950.436
	18.089.019	4.371.828	5.224.396	6.231	0	27.691.474
Efectul derivativelor detinute pentru managementul riscului	241.918	-45.245	-192.943	0	0	3.730
Pozitie neta	1.375.702	1.603.888	-1.926.860	254.699	1.373.371	2.680.800

In tabelul de mai jos este detaliat ecartul Bancii privind rata dobanzii pentru portofoliul de active si datorii financiare din afara portofoliului de tranzactionare la data de 31 decembrie 2014:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate	Total
Active						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.467.246	0	0	0	1.385.882	7.853.128
Credite si avansuri acordate bancilor	904.128	0	0	0	0	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor	10.207.010	3.422.420	2.283.486	197.159	0	16.110.075
Titluri de valoare	301.295	1.699.783	1.107.509	90.523	0	3.199.110
	17.879.679	5.122.203	3.390.995	287.682	1.385.882	28.066.441
Datorii						
Depozite de la banci	491.749	902	40.371	0	0	533.022
Depozite de la clienti	14.030.210	4.280.032	2.758.714	4.916	0	21.073.872
Credite de la banci si alte institutii financiare	1.431.118	23.344	22.411	0	0	1.476.873
Obligatiuni emise	21.890	0	725.000	0	0	746.890
Datorii subordonate	923.655	0	0	0	0	923.655
	16.898.622	4.304.278	3.546.496	4.916	0	24.754.312
Efectul derivativelor detinute pentru managementul riscului	128.131	-20.690	-104.051	0	0	3.390
Pozitie neta	1.109.188	797.235	-259.552	282.766	1.385.882	3.315.519

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Gestionarea riscului de rata a dobanzii prin limitele aplicabile ecartului (gap-ului) de rata a dobanzii este suplimentat de monitorizarea sensibilitatii activelor si pasivelor financiare ale Grupului la diferite scenarii standard si nonstandard de rate de dobana. Scenariile standard includ modificarea paralela a curbelor de randament pentru toate valutele cu 100 puncte de baza si modificarea paralela a acelorasi curbe de randament cu 50 puncte de baza pentru maturitatile de peste 12 luni.

Scenariile sensibilitatii reflecta modificarile survenite in valoarea activelor si pasivelor din afara portofoliului de tranzactionare pornind de la prezumtia ca ratele dobanzilor se schimba in functie de fiecare din scenariile mentionate mai sus. Rezultatul de sensibilitate in cadrul fiecarui scenariu este calculat prin compararea valorii prezente a activelor si pasivelor din afara portofoliului de tranzactionare discountate utilizand curba de rate de dobana corespunzatoare scenariului de stress cu valoarea prezenta a activelor si pasivelor din afara portofoliului de tranzactionare discountate folosind curba de rate de dobana de baza. Valoarea prezenta a portofoliului de tranzactionare este calculata prin discountarea fluxurilor viitoare generate de activele si pasivele sensitive la rata dobanzii, acestea fiind distribuite pe benzi de refixare a ratei dobanzii in functie de urmatoarea data de modificare a ratei dobanzii – in cazul elementelor purtatoare de rata dobana variabila – sau in functie de maturitate – in cazul elementelor purtatoare de rata de dobana fixa.

In ceea ce priveste Grupul, mai jos este prezentat un rezumat al sensibilitatii activelor si pasivelor purtatoare de dobana la cresterile sau descresterile ratelor de piata ale dobanzii (presupunand ca nu exista miscari asimetrice in curba dobanzii si o pozitie bilantiera constanta):

Mii RON	100 bp	100 bp	50 bp	50 bp
	Cresteri	Descresteri	Peste 1 an Cresteri	Peste 1 an Descresteri
La 31 decembrie 2015	56.151	-59.606	34.296	-35.198
Media perioadei	-71	-268	3.816	-3.924
Minimul perioadei	56.151	-59.606	34.296	-35.198
Maximul perioadei	-30.077	31.582	-14.007	14.381
La 31 decembrie 2014	-13.330	14.046	-2.900	3.054
Media perioadei	-22.694	24.002	-10.476	10.801
Minimul perioadei	-13.330	14.046	-2.900	3.054
Maximul perioadei	-28.023	30.002	-16.904	17.430

In ceea ce priveste Banca, mai jos este prezentat un rezumat al sensibilitatii activelor si pasivelor purtatoare de dobana la cresterile sau descresterile ratelor de piata ale dobanzii (presupunand ca nu exista miscari asimetrice in curba dobanzii si o pozitie bilantiera constanta):

Banca

Mii RON	100 bp	100 bp	50 bp	50 bp
	Cresteri	Descresteri	Peste 1 an Cresteri	Peste 1 an Descresteri
La 31 decembrie 2015	56.968	-60.459	34.694	-35.606
Media perioadei	535	-902	4.115	-4.230
Minimul perioadei	56.968	-60.459	34.694	-35.606
Maximul perioadei	-29.271	30.738	-13.614	13.979
La 31 decembrie 2014	-12.406	13.072	-2.434	2.575
Media perioadei	-21.908	23.173	-10.085	10.400
Minimul perioadei	-12.406	13.072	-2.434	2.575
Maximul perioadei	-27.671	29.631	-16.735	17.256

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Grupul este expus la riscul de dobana sub forma expunerii la fluctuatii nefavorabile ale ratei dobanzii pe piata. Principalele surse ale riscului de dobana sunt reprezentate de corelatiile imperfecte dintre data maturitatii (pentru activele si datoriile purtatoare de rate fixe de dobana) sau data refixarii dobanzii (pentru activele si datoriile purtatoare de rate de dobana variabile), evolutia adversa a curbei ratei randamentului (evolutia neparalela a curbelor de randamentul pentru activele si datoriile purtatoare de dobana), precum si corelatia imperfecta in ajustarea ratelor castigate si platite pentru diferite instrumente financiare cu caracteristici de refixare a dobanzii.

Activitatile de gestionare a activelor si pasivelor purtatoare de dobana se desfasoara in contextul expunerii Grupului la fluctuatii ratei dobanzii. In general Grupul este mai sensibil la activele purtatoare de dobana, ceea ce inseamna ca, in conditiile scaderii ratelor dobanzilor, venitul net din dobanzi se va reduce pe masura ce activele sensitive la rata dobanzii isi modifica ratele de dobana mai rapid. Cu toate acestea, efectul real depinde de o multitudine de factori, printre care masura in care rambursarile se fac inainte sau dupa termenele stabilite prin contract, variatiile senzitivitatii ratei de dobana intre perioadele de modificare a acesteia si intre valute.

Grupul gestioneaza riscul de rata a dobanzii prin modificarea structurii activelor si datoriilor purtatoare de dobana cu scopul optimizarii venitului din dobanzi. Pentru a realiza acest lucru, Grupul utilizeaza instrumente financiare diverse cu rata a dobanzii fixa si variabila, pentru care incercă sa controleze necorelarea intre datele la care ratele de dobana ale activelor si datoriilor sale sunt actualizate la rata de piata sau intre datele de maturitate ale activelor si datoriilor.

Ratele de dobana pentru moneda locala si principalele monede straine la 31 decembrie 2015 si 2014 au fost urmatoarele:

Moneda	Rata dobanzii	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
RON	ROBOR 3 luni	1,02%	1,70%
EUR	EURIBOR 3 luni	-0,13%	0,08%
EUR	EURIBOR 6 luni	-0,04%	0,17%
USD	LIBOR 6 luni	0,84%	0,36%

Tabelul urmator detaliaza ratele de dobana anuale medii obtinute sau oferite de catre Grup pentru activele si datoriile purtatoare de dobana in cursul anului 2015:

	RON	EUR	USD
	Rate medii de dobanda	Rate medii de dobanda	Rate medii de dobanda
Active			
Cont curent la Banca Nationala a Romaniei	0,22%	0,19%	0,08%
Active financiare detinute pentru tranzactionare	4,05%	3,77%	5,00%
Credite si avansuri acordate bancilor	0,89%	-1,76%	0,11%
Titluri de valoare	3,22%	3,82%	4,85%
Credite si avansuri acordate clientilor	7,19%	4,85%	4,00%
Datorii			
Depozite de la banci	0,27%	1,26%	2,20%
Depozitele clientilor	0,99%	0,74%	0,40%
Credite de la banci si alte institutii financiare	4,87%	1,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	3,39%	N/A

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCHULUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul urmator detaliaza ratele de dobanda anuale medii obtinute sau oferite de catre Grup pentru activele si datoriile purtatoare de dobanda in cursul anului 2014:

	RON Rate medii de dobanda	EUR Rate medii de dobanda	USD Rate medii de dobanda
Active			
Cont curent la Banca Nationala a Romaniei	0,45%	0,35%	0,15%
Active financiare detinute pentru tranzactionare	5,72%	3,90%	5,22%
Credite si avansuri acordate bancilor	2,17%	0,15%	0,12%
Titluri de valoare	4,23%	3,66%	6,19%
Credite si avansuri acordate clientilor	8,91%	4,88%	4,45%
Datorii			
Depozite de la banci	1,44%	1,34%	2,47%
Depozitele clientilor	1,77%	0,85%	1,2%
Credite de la banci si alte institutii financiare	5,55%	2,2%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,52%	N/A

Tabelul urmator detaliaza ratele de dobanda anuale medii obtinute sau oferite de catre Banca pentru activele si datoriile purtatoare de dobanda in cursul anului 2015:

	RON Rate medii de dobanda	EUR Rate medii de dobanda	USD Rate medii de dobanda
Active			
Cont curent la Banca Nationala a Romaniei	0,22%	0,19%	0,08%
Active financiare detinute pentru tranzactionare	4,05%	3,77%	5,00%
Credite si avansuri acordate bancilor	0,89%	-1,76%	0,11%
Titluri de valoare	3,22%	3,82%	4,85%
Credite si avansuri acordate clientilor	7,19%	4,85%	4,00%
Datorii			
Depozite de la banci	0,27%	1,26%	2,20%
Depozitele clientilor	0,99%	0,74%	0,40%
Credite de la banci si alte institutii financiare	4,87%	1,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	3,39%	N/A

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Tabelul urmator detaliaza ratele de dobanda anuale medii obtinute sau oferite de catre Banca pentru activele si datoriile purtatoare de dobanda in cursul anului 2014:

	RON Rate medii de dobanda	EUR Rate medii de dobanda	USD Rate medii de dobanda
Active			
Cont curent la Banca Nationala a Romaniei	0,45%	0,35%	0,15%
Active financiare detinute pentru tranzactionare	5,72%	3,90%	5,22%
Credite si avansuri acordate bancilor	2,17%	0,15%	0,12%
Titluri de valoare	4,23%	3,66%	6,19%
Credite si avansuri acordate clientilor	8,91%	4,88%	4,45%
Datorii			
Depozite de la banci	1,44%	1,34%	2,47%
Depozitele clientilor	1,77%	0,85%	1,2%
Credite de la banci si alte institutii financiare	5,55%	2,2%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,52%	N/A

Riscul valutar

Grupul este expus riscului valutar din cauza tranzactiilor de schimb valutar pe care le realizeaza. Exista de asemenea un risc bilantier legat de faptul ca activele monetare nete denominatede in valute vor avea o valoare mai mica exprimata in RON ca rezultat al miscarilor cursurilor valutare sau datoriile monetare nete in valute vor avea o valoare mai mare exprimata in RON ca rezultat al acelorasi miscari.

Grup

Activele si datorile monetare exprimate in RON si in moneda strana la 31 decembrie 2015 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	5.129.214	24.385	1.794.646	33.145	6.981.390
Active financiare detinute pentru tranzactionare	512.572	532	14.029	0	527.133
Derivative detinute pentru managementul riscului	24	0	1.932	0	1.956
Credite si avansuri acordate bancilor	94.338	151.274	799.375	93.906	1.138.893
Credite si avansuri acordate clientilor*	10.606.542	671.061	5.627.534	1.248.449	18.153.586
Titluri de valoare	2.777.230	1.095	1.337.472	0	4.115.797
Investitii in asociatii si asocieri in participatii	102.192	0	0	0	102.192
Alte active	51.212	1.453	18.375	22.574	93.614
Total active monetare	19.273.324	849.800	9.593.363	1.398.074	31.114.561
Datorii monetare					
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	31.849	513	5.540	0	37.902
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.369	0	3.963	0	5.332
Depozite de la banchi	581.113	18.883	26.272	814	627.082
Depozite de la clienti	14.345.748	1.379.598	7.833.821	180.425	23.739.592
Credite de la banchi si alte institutii financiare	168.834	0	903.887	551.754	1.624.475
Obligatiuni emise	739.694	0	0	0	739.694
Datorii subordonate	0	0	774.845	175.591	950.436
Alte datorii	259.680	18.483	126.369	3.750	408.282
Total datorii monetare	16.128.287	1.417.477	9.674.697	912.334	28.132.795
Pozitia valutara neta	3.145.037	-567.677	-81.334	485.740	2.981.766

* Pozitia Altele include in principal credite si avansuri acordate clientilor in valuta CHF

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Grup

Activele si datoriile monetare exprimate in RON si in moneda straina la 31 decembrie 2014 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	5.463.221	29.868	2.322.197	37.848	7.853.134
Active financiare detinute pentru tranzactionare	80.915	309	2.412	0	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	133	0	3.284	0	3.417
Credite si avansuri acordate bancilor	174.062	315.389	341.734	72.959	904.144
Credite si avansuri acordate clientilor*	9.138.265	442.103	5.167.978	1.361.729	16.110.075
Titluri de valoare	2.424.068	1.945	793.241	0	3.219.254
Investitii in asociati si asocieri in participatii	112.103	0	0	0	112.103
Alte active	61.467	3.447	58.344	7.470	130.728
Total active monetare	17.454.234	793.061	8.689.190	1.480.006	28.416.491
Datorii monetare					
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	52.580	79	1.396	0	54.055
Derivative detinute pentru managementul riscului	2.173	0	4.874	0	7.047
Depozite de la banchi	445.263	17.733	69.083	942	533.021
Depozite de la clienti	12.544.703	1.048.810	7.327.525	146.820	21.067.858
Credite de la banchi si alte institutii financiare	48.268	0	757.037	671.568	1.476.873
Obligatiuni emise	740.287	0	0	0	740.287
Datorii subordonate	0	0	767.062	156.593	923.655
Alte datorii	338.408	30.789	150.071	4.078	523.346
Total datorii monetare	14.171.682	1.097.411	9.077.048	980.001	25.326.142
Pozitia valutara neta	3.282.552	-304.350	-387.858	500.005	3.090.349

* Pozitia Altele include in principal credite si avansuri acordate clientilor in valuta CHF

Instrumentele financiare derivele folosite de Grup in scopul acoperirii riscului valutar includ si swap-uri pe valute.

Banca

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în moneda străină la 31 decembrie 2015 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală					
Active financiare detinute pentru tranzacționare	5.129.200	24.385	1.794.646	33.145	6.981.376
Derivative detinute pentru managementul riscului	512.657	532	14.029	0	527.218
Credite și avansuri acordate bancilor	24	0	1.932	0	1.956
Credite și avansuri acordate clientilor*	94.338	151.274	799.375	93.906	1.138.893
Titluri de valoare	10.606.542	671.061	5.627.534	1.248.449	18.153.586
Investiții în asociații și asocieri în participație	2.769.428	1.095	1.324.166	0	4.094.689
Alte active	76.761	0	0	0	76.761
Total active monetare	19.243.665	849.800	9.580.057	1.398.074	31.071.596
Datori monetare					
Datori financiare detinute pentru tranzacționare					
Derivative detinute pentru managementul riscului	31.849	513	5.540	0	37.902
Depozite de la banchi	1.313	0	3.963	0	5.276
Depozite de la clienti	581.113	18.883	26.272	814	627.082
Credite de la banchi și alte instituții financiare	14.349.284	1.379.608	7.833.879	180.425	23.743.196
Obligațiuni emise	168.834	0	903.887	551.754	1.624.475
Datori subordonate	746.285	0	0	0	746.285
Alte datori	0	0	774.845	175.591	950.436
Total datori monetare	16.137.238	1.417.487	9.674.755	912.334	28.141.814
Pozitie valutara neta	3.106.427	-567.687	-94.698	485.740	2.929.782

* Pozitia Altele include in principal credite si avansuri acordate clientilor in valuta CHF

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

Banca

Activele si datoriile monetare exprimate in RON si in moneda straina la 31 decembrie 2014 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	ALTELE	Total
Active monetare					
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	5.463.215	29.868	2.322.197	37.848	7.853.128
Active financiare detinute pentru tranzactionare	80.915	309	2.412	0	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	130	0	3.284	0	3.414
Credite si avansuri acordate bancilor	174.029	315.389	341.751	72.959	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor*	9.138.265	442.103	5.167.978	1.361.729	16.110.075
Titluri de valoare	2.417.319	1.945	779.846	0	3.199.110
Investitii in asociati si asocieri in pricipiatie	76.761	0	0	0	76.761
Alte active	63.325	3.447	58.344	7.470	132.586
Total active monetare	17.413.959	793.061	8.675.812	1.480.006	28.362.838
Datori monetare					
Datori financiare detinute pentru tranzactionare	52.839	79	1.396	0	54.314
Derivative detinute pentru managementul riscului	2.172	0	4.874	0	7.046
Depozite de la banci	445.264	17.733	69.083	942	533.022
Depozite de la clienti	12.550.717	1.048.810	7.327.525	146.820	21.073.872
Credite de la banci si alte institutii financiare	48.268	0	757.037	671.568	1.476.873
Obligatiuni emise	746.890	0	0	0	746.890
Datorii subordonate	0	0	767.062	156.593	923.655
Alte datorii	348.394	30.789	150.071	4.078	533.332
Total datorii monetare	14.194.544	1.097.411	9.077.048	980.001	25.349.004
Pozitia valutara neta	3.219.415	-304.350	-401.236	500.005	3.013.834

* Pozitia Altele include in principal credite si avansuri acordate clientilor in valuta CHF

e) Riscul operational

Riscul operational este riscul inregistrarii de pierderi directe sau indirecte rezultand dintr-o gama larga de factori asociati cu procesele, personalul, tehnologia sau infrastructura Grupului sau din factori externi altii decat cei asociati riscurilor de credit, piata sau lichiditate cum ar fi cei care rezulta din cerintele legale si regulatorii sau din standarde general acceptate de politici corporate. Riscul operational provine din toate activitatile Grupului si apare la nivelul tuturor entitatilor. Aceasta definitie include riscul juridic, dar exclude riscul strategic si reputational. Riscul juridic este o componenta a riscului operational, aparut ca urmare a neaplicarii sau aplicarii defectuoase a dispozitiilor legale sau contractuale ca urmare a lipsei de diligenta in aplicarea legii sau o intarziere in a rectiona la schimbarile conditiilor privind cadrul legal.

Obiectivul Grupului este de a gestiona riscul operational pentru a evita inregistrarea de pierderi financiare cu impact negativ asupra reputatiei Grupului, dar si de a asigura o eficienta a costurilor prin evitarea procedurilor excesive de control care restrictioneaza initiativa si creativitatea.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCULUI FINANCIAR (continuare)

Responsabilitatea principala a dezvoltarii si implementarii controalelor legate de riscul operational revine conducerii fiecarei unitati. Responsabilitatea este sprijinita de dezvoltarea standardelor generale ale Grupului de gestionare a riscului operational pe urmatoarele domenii:

- Cerinte de separare a responsabilitatilor, inclusiv autorizarea independenta a tranzactiilor;
- Cerinte privind responsabilizarea angajatilor prin introducerea in fisa postului a unor responsabilitati privind gestiunea riscului operational;
- Cerinte de reconciliere si monitorizare a tranzactiilor;
- Alinierea la cerintele regulatorii si legale;
- Documentarea controalelor si procedurilor;
- Cerinte de analiza periodica a riscului operational la care este expus Grupul si adevararea controalelor si procedurilor pentru a preveni riscurile identificate;
- Cerinte de raportare a pierderilor operationale si propuneri de remediere a acestora;
- Dezvoltarea unor planuri contingente;
- Dezvoltarea si instruirea profesionala;
- Stabilirea unor standarde de etica;
- Diminuarea riscului, inclusiv asigurarea impotriva acestuia, acolo unde este cazul.

f) Gestionarea capitalului

Banca Nationala a Romaniei (BNR) reglementeaza si monitorizeaza cerintele de capital atat la nivel individual cat si la nivel de Grup.

Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului impune mentinerea indicatorului de adevarare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 si de minim 8% pentru rata fondurilor proprii totale. Indicatorul de adevarare a capitalului la riscuri se calculeaza ca raport intre fondurile proprii ale Grupului si totalul activelor ponderate la risc (Nota 39).

Alocarea necesarului de capital

- a) Riscul de credit: Incepand cu anul 1 iulie 2009 metoda de calcul a activelor ponderate la risc aplicata de Grup este abordarea bazata pe modele interne de rating pentru portofoliul non-retail al Raiffeisen Bank. Incepand cu 1 decembrie 2013, Grupul a primit aprobatia Bancii Nationale a Romaniei (BNR) pentru calcularea cerintelor de capital pentru riscul de credit pentru portofoliul de retail conform abordarii bazate pe modele interne avansate de rating (AIRB). Pentru portofoliile celorlalte subsidiare se utilizeaza metoda de calcul bazata pe abordarea standard.
- b) Riscul de piata: Grupul calculeaza cerinta de capital pentru riscul valutar si pentru portofoliul de tranzactionare pe baza modelului standard.
- c) Risc operational: Incepand cu 2010 Grupul calculeaza cerintele de capital pentru riscul operational utilizand abordarea standard.

Grupul respecta reglementarile de mai sus privind cerintele de capital atat la 31 decembrie 2015 cat si la 31 decembrie 2014, indicatorul de adevarare a capitalului la riscuri fiind peste procentele minime prevazute de legislatie.

g) Riscul aferent impozitarii

Chiar daca legislatia fiscală romaneasca a suferit numeroase modificari intr-o perioada scurta de timp, sunt cateva sectoare ale economiei ce nu au reglementari clare, determinand o crestere a riscului de interpretare gresita a legislatiei.

Grupul respecta si aplica legislatia fiscală in vigoare pentru toate categoriile de taxe. Astfel, conducerea Grupului considera ca a inregistrat valori corecte in conturile de taxe, impozite si alte datorii catre stat. In conformitate cu reglementarile legale in vigoare in Romania perioadele auditate fiscal mai pot fi supuse in viitor unor verificari aditionale in cazuri exceptionale. Obligatiile fiscale ale Grupului privind impozitele si taxele pot fi supuse auditului fiscal pentru o perioada de 5 ani dupa ce au fost inregistrate.

4. POLITICI DE GESTIONARE A RISCOLUI FINANCIAR (continuare)

In anumite situatii autoritatile fiscale pot adopta o pozitie diferita in interpretarea legislatiei si pot calcula anumite dobanzi si penalitati fiscale. Chiar daca un impozit nu este material in acest moment, datorita ratelor mari de dobana, penalitatile pot fi materiale la data la care autoritatile fiscale le evalueaza.

5. ESTIMARI CONTABILE SI RATIONAMENTE SEMNIFICATIVE

Grupul face estimari si ipoteze care afecteaza valoarea activelor si datoriilor raportate. Estimarile si rationamentele sunt evaluate continuu si sunt bazate pe experienta anterioara si pe alti factori, incluzand asteptari cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile in circumstantele date.

Conducerea si Comitetul de Audit au discutat dezvoltarea, selectia, prezentarea si aplicarea politicilor contabile critice si a estimarilor. Aceste prezentari completeaza comentarile asupra gestionarii riscului financiar (vezi nota 4).

Pierderi din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor

Grupul revizuieste portofoliul de credite pentru a evalua depreciera acestor active lunar. Pentru a determina daca ar trebui inregistrata o pierdere din depreciere, Grupul emite judecati cu privire la existenta de date observabile care sa indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite inainte ca diminuarea sa poata fi identificata pentru un credit individual din portofoliu. De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbarilor nefavorabile in comportamentul de plata al unor debitori dintr-un grup sau ale conditiilor economice, nationale sau locale care se coreleaza cu incidente de plata din partea grupului de debitori.

Conducerea foloseste estimari bazate pe experienta din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci cand isi programeaza fluxurile viitoare de numerar. Metodologia si ipotezele folosite pentru a estima atat suma cat si data realizarii fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente intre datele estimate si valorile actuale. Estimarea pierderilor din credite tine cont de efectele vizibile ale conditiilor pietei actuale asupra estimarilor individuale/colective a pierderilor din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor. Prin urmare, Grupul a estimat pierderile din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor bazandu-se pe metodologia armonizata cu politicele Grupului si a stabilit ca nu mai sunt necesare si alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decat cele prezentate deja in situatiile financiare.

Evaluarea pierderilor in cazul activelor contabilizate la cost amortizat se face pe baza politicii contabile descrise la punctul 3(j) (vii).

Din totalul provizioanelor de deprecieri analiza specifica de contrapartida se aplica in cazul unor deprecieri identificate la nivel individual si se bazeaza pe estimarea optima de catre conducere a valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar. In estimarea acestor fluxuri de numerar conducerea analizeaza situatia financiara a contrapartidei si valoarea realizabila neta a garantilor. Evaluarea deprecierii fiecarui activ se stabileste in functie de valoarea actuala a acestuia, iar strategia de lucru si estimarea fluxurilor de numerar considerate recuperabile sunt aprobatе independent prin functia de Risc de Credit.

5. ESTIMARI CONTABILE SI JUDECATI SEMNIFICATIVE (continuare)

Ajustarile pentru deprecierie se constituie la nivel colectiv pentru deprecierea unui grup de active omogene din punct de vedere al pierderilor care au fost realizate si pentru care nu exista un indiciu obiectiv de deprecierie individuala. Riscul de tara este o componenta in determinarea ajustarilor colective. In evaluarea colectiva a deprecierii creditelor conducerea ia in considerare ca factori determinanti calitatea creditului, marimea portofoliului, concentrarile si factorii economici. Pentru a determina necesarul de provizioane, se stabilesc modele de estimari cu privire la deprecierile inerente si la necesarul de parametri utilizati, modele ce se bazeaza pe experientele anterioare dar si pe conditiile economice actuale.

Nivelul efectiv al provizioanelor este determinat de acuratetea estimarii fluxurilor de numerar viitoare in cazul componentei individuale de provizioane si de modelele de estimari si parametri utilizati in evaluarea colectiva a deprecierii.

Grup: In cazul in care valoarea actualizata neta a fluxurilor viitoare de numerar estimate ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 8.304 mii RON (2014: RON 6.879 mii RON) sau diminuat cu 7.911 mii RON (2014: RON 6.568 mii RON).

Banca: In cazul in care valoarea actualizata neta a fluxurilor viitoare de numerar estimate ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 8.304 mii RON (2014: RON 6.879 mii RON) sau diminuat cu 7.911 mii RON (2014: RON 6.568 mii RON).

Valoarea justa a instrumentelor financiare

Valoarea justa a instrumentelor financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa (spre exemplu, titluri de stat, obligatiuni si certificate de depozit nelistate) este determinata folosind tehnici de evaluare. Grupul foloseste judecati pentru a selecta metoda de evaluare si emite ipoteze bazate in principal pe conditiile pielei existente la data intocmirii situatiei consolidate a pozitiei financiare. Grupul a folosit analiza fluxurilor de numerar actualizate pentru activele financiare disponibile pentru vanzare care nu au fost tranzactionate pe piete active.

Evaluarea instrumentelor financiare

Grupul masoara valoarea justa a instrumentelor financiare folosind una din urmatoarele metode de ierarhizare:

- Nivelul 1: Cotatii de pe o piata activa pentru instrumente similare;
- Nivelul 2: Tehnici de evaluare bazate pe date observabile pe piata. Aceasta categorie include instrumente evaluate folosind: cotatii de pe o piata activa pentru instrumente similare; cotatii de piata pentru instrumente similare pe piete care sunt considerate mai putin active; sau alte tehnici de evaluare unde datele semnificative pot fi direct sau indirect observate in datele de pe piata;
- Nivelul 3: Tehnici de evaluare bazate pe date care nu pot fi observate in piata. Aceasta categorie include toate instrumentele a caror metoda de evaluare nu include date observabile si datele neobservabile au o influenta semnificativa asupra evaluarii instrumentului. Aceasta categorie include instrumente care se evaluateaza pe baza unor cotatii de piata pentru instrumente similare unde ajustari neobservabile sau presupuneri sunt necesare pentru a reflecta diferenta dintre instrumente.

Grupul determina valoarea justa folosind, in principal, tehnici bazate pe elementele observabile, toate elementele semnificative fiind direct sau indirect observabile pe piata. Tehnicile de evaluare includ modelul valorii actualizate nete si al fluxurilor viitoare de numerar, modelele Black Scholes aplicabile, modelele de stabilire a pretului opțiunilor dar si alte modele de evaluare. Ipotezele si datele folosite in tehnicile de evaluare includ rate de dobanda fara risc si rate de referinta, randamente ale obligatiunilor, cursuri valutare de schimb, volatilitati si corelatii de pret. Scopul tehnicilor de evaluare este de a determina valoarea justa care sa reflecte pretul instrumentelor financiare la data raportarii, pret care ar fi determinat in conditiile normale de participanti la piata.

5. ESTIMARI CONTABILE SI JUDECATI SEMNIFICATIVE (continuare)

Grupul foloseste modele de evaluare cunoscute pentru a determina valoarea justa a instrumentelor financiare simple, cum ar fi swap-urile pe rata dobanzii si swap-uri valutare, tranzactiile forward si swapuri pe curs de schimb, care folosesc doar date observabile de pe piata si solicita foarte putine estimari si analize din partea conducerii. Pentru obligatiuni si derivatele simple extrabursiere, preturile si alte date folosite in evaluare sunt de obicei disponibile pe piata. Disponibilitatea acestora reduce necesitatea estimarilor si analizelor conducerii si incertitudinea asociata determinarii valorii juste.

Pentru evaluarea titlurilor cu venit fix, Grupul utilizeaza preturi sau randamente care sunt observabile direct in piata, randamente publicate de Banca Centrala sau cotatii primite la cerere de la contrapartide.

Pentru instrumente financiare mai complexe, cum ar fi opțiunile pe curs de schimb extrabursiere sau opțiuni pe rata dobanzii, Grupul foloseste modele de evaluare dezvoltate de obicei din modele cunoscute de evaluare. Aceste modele folosesc, de asemenea, date ce sunt observabile pe piata.

Tehnicile de evaluare utilizate pentru determinarea valorii juste a creditelor si depozitelor clientilor care nu sunt masurate la valoarea justa si prezentate in note iau in considerare date neobservabile si ipoteze cum ar fi riscul specific de credit si caracteristicile contractuale ale portofoliilor, dar si elemente observabile cum sunt ratele dobanzii de referinta. Valoarea justa a creditelor nedepreciate a fost determinata pe baza fluxurilor de numerar pe care acestea se estimeaza ca le vor genera. Aceste fluxuri de numerar au fost actualizate cu dobanda cu care tipurile de credite respective ar fi fost acordate in conditiile curente (oferta disponibila la data calculului de valoare justa sau creditele acordate in ultimele 6 luni), cu luarea in calcul a caracteristicilor specifice fiecarui credit in parte, respectiv tipul de credit, valuta, termenul pana la maturitate, tipul de rata de dobanda, segmentul de clienti.

Pentru produsele care nu mai sunt oferite de Grup si pentru care nu mai este disponibila o dobanda de piata au fost facute urmatoarele presupuneri: s-a folosit marja de dobanda practicata la produse similare, ajustata cu valoarea indexului corespunzator valutei, punctele de SWAP aferente transformarii valutare (daca este cazul) si maturitatea creditelor.

Valoarea justa a portofoliului de credite este mai mica decat valoarea contabila cu 0,03% si este consecinta unor rate de discount mai mari decat cele la care au fost initiate contractele supuse calculului de valoare justa. Produsele cu rata fixa au aratat o scadere continua a dobanzilor in ultimii ani, in ritm cu evolutia pietei si a cererii de credite, atragand dupa sine posibilitatea refinantarii accelerate mai ales a creditelor purtatoare de dobanzi relativ mari din portofoliu. Aceasta din urma a facut ca rata de discount sa depaseasca, chiar daca doar marginal, rata medie a portofoliului. Scaderea ratelor de piata (Robor, Euribor, Libor) a influentat doar in mica masura variația valorii juste fata de valoarea contabila pentru acele credite legate la acesti indecsi de dobanda, avand in vedere ca marjele au ramas relativ stabile de la o perioada la alta.

Pentru portofoliul de credite depreciate valoarea justa a fost determinata folosind o metodologie similara de actualizare a fluxurilor viitoare de numerar, concluzia fiind aceea ca valoarea neta contabila este o buna aproximare a valorii juste.

Valoarea justa a portofoliului de depozite de la clienti a fost determinata avand in vedere diferentialul dintre ratele de dobanda contractuale ale portofoliului de depozite existent in sold la data situatiilor financiare si respectiv nivelul ratelor de dobanda practicate de Grup pentru depozite in decursul ultimei luni calendaristice din anul pentru care s-a calculat valoarea justa. Pentru depozitele la termen a fost facut un calcul de fluxuri de numerar actualizate, folosind ca rata de oportunitate nivelul dobanzilor aferente originarilor din luna decembrie 2015, pe termene, valute si tipuri de clienti similare structurii portofoliului de depozite supus calculului de valoare justa. Valoarea justa pentru conturile curente si de economii de la clienti este estimata la nivelul costului amortizat, neexistand niciun indiciu ca sumele din produsele respective au caracteristici care sa justifice o valoare diferita de cea reflectata de nivelul curent al soldului bilantier. Astfel calculata, valoarea justa a portofoliului de depozite este mai mare decat cea contabila, reflectand un mediu de dobanzi in continua scadere in intregul sistem bancar local, dar in contextul unui termen relativ redus de reinnoire a portofoliului de depozite al Grupului.

5. ESTIMARI CONTABILE SI JUDECATI SEMNIFICATIVE (continuare)

Pentru portofoliul de imprumuturi interbancare si obligatiuni emise, a fost facuta o analiza a fluxurilor de numerar actualizate pentru a estima valoarea justa. Pentru actualizare au fost folosite cele mai recente cotatii din piata pentru instrumente similare, tinand cont de termenul ramas pana la maturitate, periodicitatea actualizarii ratei de dobanda si valuta instrumentului. Rezultatele arata o valoare justa a portofoliului de imprumuturi de la banci sub valoarea contabila, deoarece majoritatea liniilor de finantare au rata variabila, cu perioada relativ scurta de actualizare a indexului si de asemenea datorita faptului ca unele linii de finantare au putut fi oblinute in conditii favorabile de marja. Pentru obligatiunile emise, in contextul unor conditii generale de piata imbusnatare si al unei economii locale in crestere care ar justifica rate mai mici ale cuponului pentru obligatiuni nou emise, valoarea justa este mai mare decat valoarea contabila.

Instrumente financiare detinute pana la maturitate

Grupul se ghideaza dupa reglementarile IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere si evaluare” si clasifica activele financiare ne-derivate cu plati fixe sau determinabile si maturitati fixe ca instrumente detinute pana la maturitate. Aceasta clasificare presupune exercitarea de judecati semnificative. La emiterea unor asemenea judecati, Grupul isi evalueaza intenția si capacitatea sa de a pastra instrumentele financiare pana la maturitate. In cazul in care instrumentele astfel clasificate nu sunt tinute pana la maturitate, exceptand conditiile specifice mentionate in IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere si evaluare”, Grupul este obligat sa reclasifice intreaga clasa ca disponibila pentru vanzare. Daca investitiile detinute de Grup ar fi evaluate la valoare justa si nu la cost amortizat, valoarea justa ar fi mai mare decat valoarea contabila cu 15.511 mii RON (2014: 14.949 mii RON). Daca investitiile detinute de Banca ar fi evaluate la valoare justa si nu la cost amortizat, valoarea justa ar fi mai mare decat valoarea contabila cu 14.101 mii RON (2014: 13.502 mii RON).

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE

Tabelul de mai jos analizeaza instrumentele financiare evaluate la valoarea justa folosind metodele de evaluare descrise in Nota 5:

Grup

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabila
31 decembrie 2015						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa						
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17	486.933	40.200	0	527.133	527.133
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	1.956	0	1.956	1.956
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare*		1.859.940	158.462	81.543	2.099.945	2.099.945
Titluri la valoarea justa prin contul de profit si pierdere*		1.568.450	176.994	11.003	1.756.447	1.756.447
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala		6.981.390	0	0	6.981.390	6.981.390
Credite si avansuri acordate bancilor	19	0	0	1.138.893	1.138.893	1.138.893
Credite si avansuri acordate clientilor		0	0	18.147.474	18.147.474	18.153.586
Titluri de valoare detinute pana la maturitate		270.885	0	0	270.885	255.373
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare		0	0	4.032	4.032	4.032
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie		0	0	102.192	102.192	102.192
Alte active		0	0	93.614	93.614	93.614
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	17	0	37.902	0	37.902	37.902
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	5.332	0	5.332	5.332
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata						
Depozite de la banci	27	0	0	627.082	627.082	627.082
Depozite de la clienti		0	0	23.747.385	23.747.385	23.739.592
Credite de la banci si alte institutii financiare	29	0	0	1.620.131	1.620.131	1.624.475
Obligatiuni emise		786.203	0	0	786.203	739.694
Datorii subordonate	32	0	0	950.436	950.436	950.436
Alte pasive		0	0	408.282	408.282	408.282

* Sumele de 16.005 mii RON si 11.003 mii RON reprezinta transferuri de obligatiuni emise de Banca Europeană pentru Reconstructie și Dezvoltare de pe nivelul 2 pe nivelul 3, deoarece piata a devenit inactiva de la data achizitiei acestora pana la perioada curenta.

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos analizeaza instrumentele financiare evaluate la valoarea justa folosind metodele de evaluare descrise in Nota 5:

Grup

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabila
31 decembrie 2014						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa						
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17	17.409	66.227	0	83.636	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	3.417	0	3.417	3.417
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare		68.246	16.013	0	84.259	84.259
Titluri la valoarea justa prin contul de profit si pierdere		2.629.795	139.392	0	2.769.187	2.769.187
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala		7.853.128	0	0	7.853.128	7.853.128
Credite si avansuri acordate bancilor	19	0	0	904.144	904.144	904.144
Credite si avansuri acordate clientilor		0	0	16.139.141	16.139.141	16.110.075
Titluri de valoare detinute pana la maturitate		376.875	0	0	376.875	361.926
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare		0	0	3.882	3.882	3.882
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie		0	0	112.103	112.103	112.103
Alte active		0	0	130.728	130.728	130.728
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	17	0	54.055	0	54.055	54.055
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	7.047	0	7.047	7.047
Depozite de la banci	27	0	0	533.021	533.021	533.021
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata						
Depozite de la clienti		0	0	21.076.562	21.076.562	21.067.858
Credite de la banci si alte institutii financiare	29	0	0	1.476.873	1.476.873	1.476.873
Obligatiuni emise		749.019	0	0	749.019	740.287
Datorii subordonate	32	0	0	923.655	923.655	923.655
Alte pasive		0	0	523.346	523.346	523.346

In anul 2014 nu au avut loc transferuri intre nivelurile de active si datorii.

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos analizeaza instrumentele financiare evaluate la valoarea justa folosind metodele de evaluare descrise in Nota 5:

Banca

	Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabila
31 decembrie 2015							
Active							
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa							
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17	487.018	40.200	0	527.218	527.218	
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	1.956	0	1.956	1.956	
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare*		1.859.940	158.462	81.543	2.099.945	2.099.945	
Titluri la valoarea justa prin contul de profit si pierdere*		1.568.449	176.994	11.003	1.756.446	1.756.446	
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata							
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala		6.981.376	0	0	6.981.376	6.981.376	
Credite si avansuri acordate bancilor	19	0	0	1.138.893	1.138.893	1.138.893	
Credite si avansuri acordate clientilor		0	0	18.147.474	18.147.474	18.153.586	
Titluri de valoare detinute pana la maturitate		248.371	0	0	248.371	234.271	
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare		0	0	4.027	4.027	4.027	
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie		0	0	76.761	76.761	76.761	
Alte active		0	0	97.117	97.117	97.117	
Pasive							
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa							
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	17	0	37.902	0	37.902	37.902	
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	5.276	0	5.276	5.276	
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata							
Depozite de la banci	27	0	0	627.082	627.082	627.082	
Depozite de la clienti		0	0	23.750.989	23.750.989	23.743.196	
Credite de la banci si alte institutii financiare	29	0	0	1.620.131	1.620.131	1.624.475	
Obligatiuni emise		793.157	0	0	793.157	746.285	
Datorii subordonate	32	0	0	950.436	950.436	950.436	
Alte pasive		0	0	407.162	407.162	407.162	

* Sumele de 16.005 mii RON si 11.003 mii RON reprezinta transferuri de obligatiuni emise de Banca Europeană pentru Reconstructie si Dezvoltare de pe nivelul 2 pe nivelul 3, deoarece piata a devenit inactiva de la data achizitiei acestora pana la perioada curenta.

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos analizeaza instrumentele financiare evaluate la valoarea justa folosind metodele de evaluare descrise in Nota 5:

Banca

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabila
31 decembrie 2014						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa						
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17	17.409	66.227	0	83.636	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	3.414	0	3.414	3.414
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare		68.246	16.013	0	84.259	84.259
Titluri la valoarea justa prin contul de profit si pierdere		2.629.794	139.392	0	2.769.186	2.769.186
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata						
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala		7.853.128	0	0	7.853.128	7.853.128
Credite si avansuri acordate bancilor	19	0	0	904.128	904.128	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor		0	0	16.139.141	16.139.141	16.110.075
Titluri de valoare detinute pana la maturitate		355.290	0	0	355.290	341.788
Titluri de valoare disponibile pentru vanzare		0	0	3.877	3.877	3.877
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie		0	0	76.761	76.761	76.761
Alte active		0	0	132.586	132.586	132.586
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justa						
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	17	0	54.314	0	54.314	54.314
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	0	7.046	0	7.046	7.046
Instrumente financiare pentru care valoarea justa este prezentata						
Depozite de la banchi	27	0	0	533.022	533.022	533.022
Depozite de la clienti		0	0	21.082.576	21.082.576	21.073.872
Credite de la banchi si alte institutii financiare	29	0	0	1.476.873	1.476.873	1.476.873
Obligatiuni emise		755.732	0	0	755.732	746.890
Datorii subordonate	32	0	0	923.655	923.655	923.655
Alte pasive		0	0	533.332	533.332	533.332

In anul 2014 nu au avut loc transferuri intre nivelurile de active si datorii.

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă:

Grup	Mii RON 31 decembrie 2015	Nota	Tranzactionabile	La valoare justă	Detrinute pana la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Valoare contabilă totală	Valoare justă
Active financiare									
Active financiare detinute pentru tranzactionare									
Derivative detinute pentru managementul riscului	17	527.133	0	0	0	0	0	527.133	527.133
Credite și avansuri acordate bancilor	18	1.956	0	0	0	1.138.893	0	1.956	1.956
Credite și avansuri acordate clientilor	19	0	0	0	0	18.153.586	0	1.138.893	1.138.893
Titluri de valoare	20	0	1.756.447	255.373	0	0	2.103.977	18.153.586	18.147.474
Total active financiare	529.089	1.756.447	255.373	19.292.479	2.103.977	23.937.365	23.946.765		
Datorii financiare									
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare									
Derivative detinute pentru managementul riscului	17	37.902	0	0	0	0	0	37.902	37.902
Depozite atrasse de la banchi	18	5.332	0	0	0	0	0	5.332	5.332
Depozite atrasse de la clienti	27	0	0	0	627.082	0	627.082	627.082	627.082
Credite de la banchi și alte instituții financiare	28	0	0	0	23.739.592	0	23.739.592	23.747.385	23.747.385
Obligațiuni emise	29	0	0	0	1.624.475	0	1.624.475	1.620.131	1.620.131
Datorii subordonate	30	0	0	0	739.694	0	739.694	786.203	786.203
Total datorii financiare	43.234	0	0	27.681.279	0	27.724.513	27.774.471		

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă:

Mii RON 31 decembrie 2014	Nota	Tranzactionabile	La valoare justă	Detinute pana la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Valoare contabilă totală	Valoare justă
Active financiare								
Active financiare detinute pentru tranzacționare	17	83.636	0	0	0	0	83.636	83.636
Derivatele detinute pentru managementul riscului	18	3.417	0	0	904.144	0	3.417	3.417
Credite și avansuri acordate bancilor	19	0	0	0	16.110.075	0	904.144	904.144
Credite și avansuri acordate clientilor	20	0	0	361.926	0	0	16.110.075	16.139.141
Titluri de valoare	21	0	2.769.187	361.926	0	88.141	3.219.254	3.234.203
Total active financiare	87.053	2.769.187	361.926	17.014.219	88.141	20.320.526	20.364.541	
Datorii financiare								
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare	17	54.055	0	0	0	0	54.055	54.055
Derivatele detinute pentru managementul riscului	18	7.047	0	0	0	0	7.047	7.047
Depozite atrasе de la banchi	27	0	0	0	533.021	0	533.021	533.021
Depozite atrasе de la clienti	28	0	0	0	21.067.858	0	21.067.858	21.076.562
Credite de la banchi și alte instituții financiare	29	0	0	0	1.476.873	0	1.476.873	1.476.873
Obligații emise	29	0	0	0	740.287	0	740.287	749.019
Datorii subordonate	32	0	0	0	923.655	0	923.655	923.655
Total datorii financiare	61.102	0	0	24.741.694	0	24.802.796	24.820.232	

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă.

Banca	Mii RON 31 decembrie 2015	Nota	Tranzactionabile	La valoare justă	Detinute până la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Valoare contabilă totală	Valoare justă
Active financiare									
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17	527.218	0	0	0	0	0	527.218	527.218
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	1.956	0	0	0	0	0	1.956	1.956
Credite și avansuri acordate bancilor	19	0	0	0	1.138.893	0	0	1.138.893	1.138.893
Credite și avansuri acordate clientilor	20	0	0	0	18.153.586	0	0	18.153.586	18.147.474
Tituri de valoare	21	0	1.756.446	234.271	0	2.103.972	0	4.094.689	4.108.789
Total active financiare		529.174	1.756.446	234.271	19.292.479	2.103.972	23.916.342	23.924.330	
Datorii financiare									
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	17	37.902	0	0	0	0	0	37.902	37.902
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	5.276	0	0	0	0	0	5.276	5.276
Depozite aflate de la banchi	27	0	0	0	627.082	0	0	627.082	627.082
Depozite aflate de la clienti	28	0	0	0	23.743.196	0	0	23.743.196	23.750.989
Credite de la banchi și alte instituții financiare	29	0	0	0	1.624.475	0	0	1.624.475	1.620.131
Obligații emise	29	0	0	0	746.285	0	0	746.285	793.157
Datorii subordonate	32	0	0	0	950.436	0	0	950.436	950.436
Total datorii financiare		43.178	0	0	27.691.474	0	27.734.652	27.784.973	

6. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă:

Mii RON 31 decembrie 2014	Nota	Tranzacționabile	La valoare justă	Detinute până la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare contabilă totală	Valoare justă
Active financiare							
Active financiare detinute pentru tranzacționare	17	83.636	0	0	0	0	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	3.414	0	0	0	0	3.414
Credite și avansuri acordate bancilor	19	0	0	0	904.128	0	904.128
Credite și avansuri acordate clientilor	20	0	0	0	16.110.075	0	16.139.141
Titluri de valoare	21	0	2.769.186	341.788	0	88.136	3.199.110
Total active financiare		87.050	2.769.186	341.788	17.014.203	88.136	20.300.363
Datorii financiare							
Datorii financiare detinute pentru tranzacționare	17	54.314	0	0	0	0	54.314
Derivative detinute pentru managementul riscului	18	7.046	0	0	0	0	7.046
Depozite atrasă de la banchi	27	0	0	0	533.022	0	533.022
Depozite atrasă de la clienți	28	0	0	0	21.073.872	0	21.073.872
Credite de la banchi și alte instituții financiare	29	0	0	0	1.476.873	0	1.476.873
Obligații emise		0	0	0	746.890	0	746.890
Datorii subordonate	32	0	0	0	923.655	0	923.655
Total datorii financiare		61.360	0	0	24.754.312	0	24.815.672
							24.833.218

7. VENITURI NETE DIN DOBANZI

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Venituri din dobanzi				
<i>Venituri din dobanzi si venituri assimilate din:</i>				
Conturi curente, credite si avansuri acordate bancilor	11.793	25.058	11.793	24.995
Credite si avansuri acordate clientilor (i)	1.204.198	1.254.341	1.204.198	1.254.694
Venituri din derivate detinute pentru acoperirea riscului	785	5.208	785	5.208
Investitii disponibile pentru vanzare	5.058	4	5.058	4
Investitii detinute pana la maturitate	9.415	6.238	9.415	6.238
Alte titluri de valoare	58.103	76.277	57.326	75.412
Dobanzi negative	-4.425	0	-4.425	0
Altele	448	506	448	506
Total venituri din dobanzi	1.285.375	1.367.632	1.284.598	1.367.057
Cheltuieli cu dobanzile si cheltuieli similare				
<i>Cheltuieli cu dobanzile si cheltuieli similare din:</i>				
Depozite de la banchi	-1.033	-2.469	-1.033	-2.619
Depozite de la clienti	-118.656	-207.167	-118.660	-207.177
Obligatiuni emise	-38.931	-29.959	-39.277	-30.264
Credite de la banchi si datorii subordonate	-67.630	-76.398	-67.630	-76.398
Altele	-4.481	-6.561	-4.481	-6.560
Dobanzi negative	3	0	3	0
Total cheltuieli cu dobanzile	-230.728	-322.554	-231.078	-323.018
Venituri nete din dobanzi	1.054.647	1.045.078	1.053.520	1.044.039

(i) Veniturile din dobanzi generate de credite depreciate sunt in suma de 60.258 mii RON (31 decembrie 2014: 56.536 mii RON).

8. VENITURI NETE DIN SPEZE SI COMISIOANE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Venituri din speze si comisioane				
Operatiuni de plati	584.388	562.320	584.388	562.320
Administrare credite si emitere de garantii	57.813	46.973	57.813	46.973
Componenta variabila aferenta vanzarii creditelor catre RIEEF (Nota 37.i)	12.159	56.689	12.159	56.689
Comisioane administrare fonduri de investitii si fonduri de pensii	76.114	70.838	0	0
Comisioane din colectarea primelor de asigurari	39.226	33.650	39.226	33.650
Comisioane din cumpararea/vanzarea de numerar	3.666	6.438	3.666	6.438
Altele	37.918	47.514	92.873	84.197
Total venituri din speze si comisioane	811.284	824.422	790.125	790.267
Cheftuieli cu spezele si comisioanele				
Comisioane din transferuri	-151.598	-128.516	-151.598	-128.496
Credite si garantii primite de la banci	-12.254	-4.405	-12.254	-4.405
Operatiuni cu valori mobiliare	-902	-514	-543	-514
Altele	-16.524	-10.964	-16.524	-10.900
Total cheftuieli cu spezele si comisioanele	-181.278	-144.399	-180.919	-144.315
Venituri nete din speze si comisioane	630.006	680.023	609.206	645.952

9. VENITURI NETE DIN TRANZACTIONARE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Venituri nete din tranzactionare provin din:				
Tranzactii de schimb valutar (i) din care:				
▪ Castig/(Pierdere) din tranzactii cu instrumente derivate pe curs valutar	-4.893	50.497	-4.893	50.497
▪ Castigul net din reevaluarea activelor monetare si a tranzactiilor in valuta	281.250	207.339	280.994	206.858
Instrumente financiare derivate pe rata dobanzii (ii) din care:				
▪ Venituri din tranzactionarea titlurilor de stat si corporate	12.160	20.554	12.160	20.554
▪ Castigul/(Pierdere) din tranzactii swap pe rata dobanzii/(Nota 35)	9.483	15.026	9.483	15.026
Alte venituri din tranzactionare (activitatea de brokeraj)	2.677	5.528	2.677	5.528
Venit net din tranzactionare	0	2.355	0	0
	288.517	280.745	288.261	277.909

- (i) Veniturile nete din tranzactiile de schimb valutar includ castiguri si pierderi realizate din contracte spot si forward, din instrumente ale pietei interbancare, din swap-uri pe valute si din translatarea activelor si pasivelor exprimate in moneda straina.
- (ii) Veniturile nete din instrumentele financiare avand ca suport rata dobanzii provin din tranzactiile cu titluri de stat, obligatiuni corporate si swap-uri de dobanda.

10. ALTE VENITURI OPERATIONALE

	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
<i>Mii RON</i>				
Castiguri nete din vanzare instrumente de capital	9.648	0	9.648	0
Reluarea provizioanelor pentru litigii	0	5.654	0	5.654
Castiguri din servicii aditionale de leasing	519	536	519	536
Reluarea altor provizioane	3.342	8.673	3.342	8.673
Venit din dividende	3.612	732	30.083	18.080
Alte servicii informatiche	2.142	754	2.142	754
Venituri din despagubiri din asigurari	3	1.880	3	1.880
Alte venituri	7.775	9.981	8.383	9.872
Total	27.041	28.210	54.120	45.449

11. CHELTUIELI OPERATIONALE

	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
<i>Mii RON</i>				
Cheltuieli cu inchirierea spatiului de birouri	155.901	167.989	155.544	167.603
Reparatii si mentenanța IT	81.781	66.704	81.281	66.193
Depreciere si amortizare (Nota 23, Nota 24)	79.280	74.441	79.170	74.319
Prime de asigurare a depozitelor	59.076	52.318	59.076	52.318
Cheltuieli cu securitatea	57.753	63.740	57.753	63.740
Publicitate	43.048	44.825	42.796	44.526
Constituire provizioane litigii	42.393	7.320	42.393	7.320
Cheltuieli cu servicii profesionale (consultanta, audit, asistenta juridica)	41.015	39.194	40.926	39.025
Posta si telecomunicatii	32.208	37.289	32.182	37.235
Birotice	31.719	34.558	31.697	34.515
Alte costuri operationale	16.788	28.738	16.721	26.797
Constituirea altor provizioane	12.951	19.693	12.951	19.693
Cheltuieli cu instruirea angajatilor	10.890	11.651	10.853	11.651
Cheltuieli cu deplasarea	6.030	4.868	5.957	4.868
Cheltuieli cu mijloacele de transport	5.622	5.824	5.611	5.823
Alte taxe	4.703	7.248	3.221	6.122
Total	681.158	666.400	678.132	661.748

12. CHELTUIELI SALARIALE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Cheltuieli cu salariile (i)	424.929	369.561	421.801	365.398
Contributii aferente salariilor	95.136	101.605	94.283	100.496
Alte cheltuieli de natura salariala	5.688	5.373	5.666	5.340
Beneficii pe termen lung acordate angajatilor (ii)	2.605	4.687	2.605	4.667
Total	528.358	481.226	524.355	475.901

Numarul de angajati ai Grupului la 31 decembrie 2015 a fost de 5.379 (31 decembrie 2014: 5.185). Numarul de angajati ai Bancii la 31 decembrie 2015 a fost de 5.349 (31 decembrie 2014: 5.158). Grupul nu are leasing de personal la 31 decembrie 2015 (31 decembrie 2014: 251). Banca nu are leasing de personal la 31 decembrie 2015 (31 decembrie 2014: 251).

- (i) Din totalul cheltuielilor cu salariile, Grupul a inregistrat in anul 2015 suma de 4.114 mii RON reprezentand contributii pentru angajati la Pilonul 3 de pensii (31 decembrie 2014: 4.133 mii RON).
- (ii) Beneficiile pe termen lung acordate angajatilor includ provizionul pentru beneficii la pensionare si bonusul de performanta cu plata amanata. Din totalul beneficiilor pe termen lung acordate angajatilor, Grupul a inregistrat in anul 2015 suma de 753 mii RON reprezentand cheltuiala aferenta programului de fidelizare prin actiuni in Raiffeisen Bank International (2014: 782 mii RON).

Tranzactii cu plata pe baza de actiuni

Directoratul, cu avizul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank International, a aprobat infiintarea unui program de stimulare a personalului prin plata pe baza de actiuni (SIP), care poate permite alocarea de actiuni angajatilor eligibili din tara sau detasati in strainatate pentru o anumita perioada. Angajatii eligibili au fost membrii Directoratului si personalul de executie selectat al Raiffeisen Bank International, precum si personalul executiv al bancilor subsidiare si companiilor afiliate. Numarul actiunilor ordinare ale Raiffeisen Bank International ce vor fi transferate in final depinde de indeplinirea a doua criterii de performanta: atingerea rentabilitatii asteptate a capitalului (ROE) si randamentul actiunilor Raiffeisen Bank International AG comparativ cu randamentul total al investitiei in actiunile companiilor incluse in indicele DJ EURO STOXX Banks dupa o perioada de detinere de 3 ani. Participarea la programul de stimulare a personalului prin plata pe baza de actiuni este voluntara.

Cheltuielile aferente programului de fidelizare prin actiuni sunt recunoscute in cheltuielile cu salariile conform IFRS 2 pentru tranzactiile de plata pe baza de actiuni decontate in numerar si datoria aferenta inregistrata la valoarea justa. Programul de stimulare a personalului prin plata pe baza de actiuni a fost in vigoare pana la 31 decembrie 2013 si incepand cu 2014 Grupul a anulat aceasta forma de remunerare. Numarul de actiuni contingente alocate este: SIP 2011: 9.581, SIP 2012: 12.143, SIP 2013: 18.075.

Numarul de actiuni prezentat mai sus ia in considerare indeplinirea in totalitate a obiectivelor de performanta. Valoarea finala a actiunilor Raiffeisen Bank International platita salariatilor depinde de valoarea actiunilor la data platii. Pentru fiecare SIP anual exista o perioada de intrare in drepturi de 5 ani.

13. CHELTUIELI NETE CU AJUSTARILE PENTRU DEPRECIEREA VALORII ACTIVELOR FINANCIARE

Grup <i>Mii RON</i>	2015	2014
Cheltuieli cu ajustarile pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor (Nota 20)	515.100	599.087
Venituri din ajustari pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor (Nota 20)	-175.611	-282.676
Cheltuieli cu ajustarile pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	11.534	24.235
Venituri din ajustarile pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	-16.926	-12.408
Pierderi din creante neacoperite de provizion	42.335	40.695
Recuperari din creditele si avansurile acordate clientilor	-87.420	-54.947
Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare	289.012	313.986
 Banca <i>Mii RON</i>	 2015	 2014
Cheltuieli cu ajustarile pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor (Nota 20)	515.100	530.557
Venituri din ajustari pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor (Nota 20)	-175.611	-282.676
Cheltuieli cu ajustarile pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	11.534	24.235
Venituri din ajustari pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	-16.926	-12.408
Pierderi din creante neacoperite de provizion	42.335	108.495
Recuperari din creditele si avansurile acordate clientilor	-87.420	-54.217
Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare	289.012	313.986

14. IMPOZITUL PE PROFIT

Grup <i>Mii RON</i>	2015	2014
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2014: 16%) calculat in conformitate cu legislatia romaneasca	82.975	97.611
Cheltuiala cu impozitul pe profit amanat (Nota 25)	357	1.010
Total	83.332	98.621
 Banca <i>Mii RON</i>	 2015	 2014
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2014: 16%) calculat in conformitate cu legislatia romaneasca	80.702	93.138
Cheltuiala cu impozitul pe profit amanat (Nota 25)	177	1.242
Total	80.879	94.380

15. RECONCILIAREA PROFITULUI INAINTE DE IMPOZITARE CU IMPOZITUL PE PROFIT DIN CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE

	Grup	Banca		
	2015	2014	2015	2014
<i>Mii RON</i>				
Profit brut inainte de impozitare in conformitate cu Standardele Romane de Contabilitate	509.727	608.090	518.443	595.748
Impozit in conformitate cu cota statutara de 16% (2014: 16%)	81.556	97.294	82.951	95.319
Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile	57.797	52.502	57.586	52.136
Efectul fiscal al veniturilor neimpozabile	-46.502	-45.430	-49.960	-47.809
Efectul utilizarii pierderilor fiscale reportate	0	-35	0	0
Impozitul pe profit inainte de credit fiscal	92.851	104.331	90.577	99.646
Credit fiscal	-7.209	-9.422	-7.208	-9.210
Ajustari ale impozitului pe venit recunoscute in perioada curenta aferente perioadelor anterioare	-2.667	2.702	-2.667	2.702
Impozit pe profit	82.975	97.611	80.702	93.138
Efectul originarii si reluarii diferentelor temporare	357	1.010	177	1.242
Impozitul pe profit inregistrat in contul de profit si pierdere	83.332	98.621	80.879	94.380

Principalele venituri neimpozabile provin din reversarea de provizioane nedeductibile si din dividendele primite, iar principalele cheltuieli nedeductibile din provizioane, cheltuieli aferente anilor anteriori, sponsorizari, facturi nesosite si alte cheltuieli nedeductibile conform Codului Fiscal.

Creditul fiscal reprezinta cheltuielile cu sponsorizarea din an conform reglementarilor fiscale aplicabile.

16. NUMERAR SI DISPONIBILITATI LA BANCA CENTRALA

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
Numerar in caserie	1.373.384	1.385.888	1.373.370	1.385.882
Rezerva minima obligatorie (i)	3.207.989	3.467.225	3.207.989	3.467.225
Conturi curente la Banca Centrala	2.400.017	3.000.021	2.400.017	3.000.021
Total	6.981.390	7.853.134	6.981.376	7.853.128

- i) Banca mentine in conturile curente ale Bancii Nationale a Romaniei rezerva minima obligatorie constituita conform Regulamentului nr. 6/2002 emis de Banca Nationala a Romaniei, cu modificarile si completarile ulterioare. La 31 decembrie 2015, rata rezervei minime obligatorie pentru fondurile atrase in RON a fost de 8% (31 decembrie 2014: 10%) si de 14% (31 decembrie 2014: 14%) pentru fondurile atrase in valuta cu scadenta reziduala mai mica de 2 ani la finele perioadei de observare. Pentru pasivele cu scadenta reziduala mai mare de 2 ani la finele perioadei de observare, fara clauza de rambursare, transformare sau retragere anticipata, rata rezervei minime obligatorie a fost stabilita la 0% (31 decembrie 2014: 0%).
- ii) La 31 decembrie 2015, dobanda platita de Banca Nationala a Romaniei pentru rezervele mentinute in RON de banchi a fost de 0,14% pe an si 0,09% pe an pentru rezervele denuminate in EUR. Rezerva obligatorie poate fi folosita de catre Grup pentru activitati zilnice cu conditia ca soldul mediu lunar sa fie mentinut in limitele prevazute de lege.

17. ACTIVE SI DATORII FINANCIARE DETINUTE PENTRU TRANZACTIONARE

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
Active financiare detinute pentru tranzactionare				
Obligatiuni (i)	487.018	17.409	487.018	17.409
Instrumente financiare derivate	40.115	66.227	40.200	66.227
Total	527.133	83.636	527.218	83.636
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare				
Instrumente financiare derivate	37.902	54.055	37.902	54.314
Total	37.902	54.055	37.902	54.314

- (i) Obligatiunile in sold la 31 decembrie 2015 si 31 decembrie 2014 includ certificate de trezorerie cu discount si obligatiuni in RON, USD si EUR.

18. INSTRUMENTE FINANCIARE DERivate DETINUTE PENTRU MANAGEMENTUL RISCULUI

Grup

31 decembrie 2015

Mii RON	Notional cumparare	Notional vanzare	Valoare justa Active	Valoare justa Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	158.358	154.628	1.932	3.253
Swap-uri pe rata de dobanda	105.490	105.490	24	2.079
			1.956	5.332

31 decembrie 2014

Mii RON	Notional cumparare	Notional vanzare	Valoare justa Active	Valoare justa Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	273.532	270.142	3.374	5.012
Swap-uri pe rata de dobanda	59.821	59.821	43	2.035
			3.417	7.047

Banca

31 decembrie 2015

Mii RON	Notional cumparar	Notional vanzare	Valoare justa Active	Valoare justa Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	158.358	154.628	1.932	3.197
Swap-uri pe rata de dobanda	105.490	105.490	24	2.079
			1.956	5.276

31 decembrie 2014

Mii RON	Notional cumparare	Notional vanzare	Valoare justa Active	Valoare justa Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	273.532	270.142	3.371	5.011
Swap-uri pe rata de dobanda	59.821	59.821	43	2.035
			3.414	7.046

Anumite elemente monetare denuminate in moneda straina sunt protejate economic impotriva fluctuatiilor cursurilor de schimb folosind contracte swap, asa cum este prezentat mai sus. Grupul nu utilizeaza contabilitatea de acoperire impotriva riscului valutar pentru instrumentele financiare deriveate pe curs de schimb si rate de dobanda. Valoarea justa a instrumentelor financiare deriveate se determina pe baza cotatiilor existente in piata la data evaluarii prin metoda fluxurilor de numerar actualizate.

Tranzactiile de schimb valutar sunt evaluate prin actualizarea fluxurilor de numerar viitoare la ratele de piata; site-urile Reuters si cotatiile Bancii Nationale a Romaniei reprezinta sursele Grupului pentru determinarea ratelor de piata.

19. CREDITE SI AVANSURI ACORDATE BANCILOR

Grup: La 31 decembrie 2015, din totalul creditelor si avansurilor acordate bancilor in valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: de 904.144 mii RON), depozitele la termen la banchi comerciale sunt in valoare de 765.716 mii RON (31 decembrie 2014: 19.057 mii RON). Creditele si avansurile acordate bancilor includ, de asemenea, depozite colaterale in suma de 13.029 mii RON (31 decembrie 2014: 25.213 mii RON). Restul sumei reprezinta conturi curente si depozite la vedere.

Banca: La 31 decembrie 2015, din totalul creditelor si avansurilor acordate bancilor in valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: 904.128 mii RON), depozitele la termen la banchi comerciale sunt in valoare de 765.716 mii RON (31 decembrie 2014: 19.057 mii RON). Creditele si avansurile acordate bancilor includ, de asemenea, depozite colaterale in suma de 13.029 mii RON (2014: 25.213 mii RON). Restul sumei reprezinta conturi curente si depozite la vedere.

20. CREDITE SI AVANSURI ACORDATE CLIENTILOR

Activitatea de creditare comerciala a Grupului se concentreaza pe accordarea de imprumuturi persoanelor fizice si juridice. Riscurile de concentrare pe sectoare economice asociate portofoliului de credite la data de raportare se prezinta in felul urmator:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
<i>Clienti retail</i>	12.046.502	10.131.516	12.046.502	10.131.516
<i>Clienti non-retail, din care:</i>				
Agricultura si industria alimentara	466.137	514.681	466.137	514.681
Electricitate, petrol si gaze naturale	422.754	486.353	422.754	486.353
Productie	1.452.973	1.419.123	1.452.973	1.419.123
Constructii	1.010.788	953.998	1.010.788	953.998
Comert cu amanuntul si en-gross	1.752.471	1.567.151	1.752.471	1.567.151
Servicii	1.528.852	1.400.100	1.528.852	1.400.100
Sector public	507.995	603.976	507.995	603.976
Total credite si avansuri acordate clientilor inainte de ajustari pentru deprecierie	19.188.472	17.076.898	19.188.472	17.076.898
Minus ajustarea pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor	-1.034.886	-966.823	-1.034.886	-966.823
Credite si avansuri acordate clientilor, nete de ajustari pentru deprecierie	18.153.586	16.110.075	18.153.586	16.110.075

La 31 decembrie 2015, 7% din portofoliul de credite acordate clientilor non-retail al Grupului (31 decembrie 2014: 9%) reprezinta expuneri fata de societati detinute de stat si entitati publice.

20. CREDITE SI AVANSURI ACORDATE CLIENTILOR (continuare)

Ajustarile pentru deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor pot fi analizate dupa cum urmeaza:

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Ajustari pentru deprecierie evaluate individual				
Sold la inceputul perioadei	841.601	905.821	841.601	905.821
Efectul in contul de profit si pierdere privind provizioanele de depreciere				
Cheltuiala anului	414.981	498.527	414.981	498.527
Venituri din reluarea provizioanelor	-106.265	-160.527	-106.265	-160.527
Utilizari de ajustari pentru deprecierie	-296.278	-408.296	-296.278	-408.296
Efectul variatiei de curs de schimb	23.460	6.076	23.460	6.076
Sold la sfarsitul anului	877.499	841.601	877.499	841.601
Ajustari pentru deprecierie evaluate colectiv				
Sold la inceputul anului	125.222	145.896	125.222	145.896
Efectul in contul de profit si pierdere privind provizioanele de depreciere				
Cheltuiala anului	100.119	100.560	100.119	100.560
Venituri din reluarea provizioanelor	-69.346	-122.149	-69.346	-122.149
Efectul variatiei de curs de schimb	1.392	915	1.392	915
Sold la sfarsitul anului	157.387	125.222	157.387	125.222
Total ajustari pentru deprecierie	1.034.886	966.823	1.034.886	966.823

21. TITLURI DE VALOARE

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Mii RON				
<i>Titluri de valoare la valoare justa prin contul de profit si pierdere</i>				
Certificate de trezorerie emise de Guvernul Romaniei (i)	298.166	1.031.379	298.166	1.031.379
Obligatiuni emise de Guvernul Romaniei (ii)	1.270.284	1.598.416	1.270.283	1.598.415
Obligatiuni emise de sectorul public	176.994	129.384	176.994	129.384
Obligatiuni emise de institutii de credit	11.003	10.008	11.003	10.008
Total investitii la valoare justa prin contul de profit si pierdere	1.756.447	2.769.187	1.756.446	2.769.186
<i>Titluri de valoare disponibile pentru vanzare</i>				
Obligatiuni emise de sectorul public	158.462	0	158.462	0
Titlurile de capital necotate (iii)	69.570	3.882	69.565	3.877
Titluri de capital cotate	2.166	2.721	2.166	2.721
Obligatiuni emise de Guvernul Romaniei (ii)	1.204.747	45.754	1.204.747	45.754
Obligatiuni emise de institutii de credit	16.005	16.013	16.005	16.013
Certificate de trezorerie emise de Guvernul Romaniei (i)	653.027	19.771	653.027	19.771
Total titluri de valoare disponibile pentru vanzare	2.103.977	88.141	2.103.972	88.136
<i>Titluri de valoare detinute pana la maturitate(ii)</i>				
Obligatiuni emise de sectorul privat	5.155	6.743	0	0
Obligatiuni emise de Guvernul Romaniei (ii)	250.218	226.445	234.271	213.050
Certificate de trezorerie emise de Guvernul Romaniei (i)	0	128.738	0	128.738
Total titluri de valoare detinute pana la maturitate	255.373	361.926	234.271	341.788
Total titluri de valoare	4.115.797	3.219.254	4.094.689	3.199.110

(i) Certificatele de trezorerie emise de Guvernul Romaniei includ titluri emise cu discount denuminate in RON. Certificatele de trezorerie cu discount sunt remunerate la o rata fixa de dobanda.

(ii) Obligatiunile emise de Guvernul Romaniei includ titluri de valori emise de Ministerul de Finante in RON, EUR si USD purtatoare de rate fixe de dobanda intre 2,15% p.a si 6,75 % p.a. La 31 decembrie 2015, obligatiunile emise de Guvernul Romaniei in suma de 63.204 mii RON (31 decembrie 2014: 53.061 mii RON) sunt gajate in vederea respectarii reglementarilor prudentiale ale Bancii Nationale a Romaniei pentru decontarea operatiunilor inter-bancare.

(iii) Titlurile de capital necotate la bursa reprezinta instrumente de capitaluri proprii pentru care nu exista o piata activa pentru un instrument identic si a caror valoare justa nu poate fi determinata in mod credibil. Orice evaluare la valoarea justa necesita judecati semnificative din partea managementului ca urmare a dificultatilor in obtinerea de informatii ce ar putea fi utilizate in evaluare. Prin urmare aceste titluri de capital sunt detinute la cost mai putin eventuale deprecieri.

21. TITLURI DE VALOARE (continuare)

La 31 decembrie 2015 valoarea contabila a instrumentelor de capitaluri proprii necotate la bursa detinute de Grup este in suma de 69.570 mii RON (31 decembrie 2014: 3.882 mii RON). In ceea ce priveste aceste instrumente nu au fost recunoscute pierderi din depreciere (31 decembrie 2014: 0 mii RON).

Cresterea valorii titlurilor de participare necotate se datoreaza in mare parte actiunilor Visa Europe Limited. Grupul este membru principal al Visa Europe Limited si detine o actiune in capitalul social al acestei companii. Pana in anul 2015, grupul a inregistrat aceasta participatie la cost deoarece nu a existat un pret cotat pe o piata activa si valoarea justa nu putea fi masurata in mod credibil.

In noiembrie 2015, Visa Inc. si Visa Europe Limited au incheiat un contract in conformitate cu care Visa Inc. achizitioneaza 100% din capitalul social al Visa Europe. Se estimeaza ca tranzactia va avea loc in cursul anului 2016. In decembrie 2015, Grupului i-a fost inaintata o oferta de cumparare a participatiei sale in Visa Europe. Grupul a considerat ca oferta primita face posibila evaluarea participatiei la valoarea justa, evaluare care nu a fost disponibila inainte de anuntarea tranzactiei. In concluzie, Grupul a considerat ca oferta primita reprezinta o estimare credibila a actiunii detinute in Visa Europe si le-a inregistrat incepand cu 31 decembrie 2015 la valoarea de piata.

Grup: Veniturile nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justa prin profit sau pierdere la 2015 sunt in suma de 4.835 mii RON (2014: 33.772 mii RON).

Banca: Veniturile nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justa prin profit sau pierdere la 2015 sunt in suma de 4.835 mii RON (2014: 34.034 mii RON).

22. INVESTITII IN ENTITATI ASOCIADE SI ASOCIERI IN PARTICIPATIE

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Sold la 1 ianuarie	112.103	114.685	123.799	124.135
Intrari	38.400	30.300	0	30
Iesiri	-51.524	-37.896	0	0
Modificari in scop de consolidare	0	0	0	-366
Alte elemente ale rezultatului global	-32	116	0	0
Partea Grupului din castigul/ (pierderea) entitatilor asociate	3.245	4.898	0	0
Total	102.192	112.103	123.799	123.799
Provizion pentru depreciere	0	0	-47.038	-47.038
Sold la 31 decembrie	102.192	112.103	76.761	76.761

22. INVESTITII IN ENTITATI ASOCIADE SI ASOCIERI IN PARTICIPATIE (continuare)

Interesul Grupului in entitatile asociate si asocieri in participatie nelistate este urmatorul:

Investitii in entitati asociate

Mii RON 31 decembrie 2015	Active	Datorii	Venituri	Profit	Participatie detinuta%
Raiffeisen RON Plus	2.665.409	20.276	97.965	57.942	0,92%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	1.236.531	1.189.382	35.410	4.581	33,33%

Investitii in entitati asociate

Mii RON 31 decembrie 2014	Active	Datorii	Venituri	Profit	Participatie detinuta%
Raiffeisen RON Plus	2.741.060	390.362	723.341	116.227	1,09%
Raiffeisen EURO Plus	2.132.704	168.996	858.039	83.213	0,42%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	1.268.649	1.220.546	33.742	5.922	33,33%

Asocieri in participatie

Mii RON 31 decembrie 2015	Active	Datorii	Venituri	Venituri din dobanzi	Cheltuieli cu dobanzile	Impozit pe profit	Profit	Participatie detinuta%
Raiffeisen Leasing IFN S.A.	822.206	749.609	100.358	48.685	-14.112	-3.208	12.773	50,00%
ICS Raiffeisen Leasing S.R.L.	29.616	25.059	4.640	4.113	-1.166	-118	661	50,00%
Raiffeisen Banca pentru Locuinte S.A.	676.043	605.475	39.989	25.077	-9.803	-385	1.008	33,33%

Asocieri in participatie

Mii RON 31 decembrie 2014	Active	Datorii	Venituri	Venituri din dobanzi	Cheltuieli cu dobanzile	Impozit pe profit	Profit	Participatie detinuta%
Raiffeisen Leasing IFN S.A.	790.498	730.675	75.146	57.292	-17.928	-2.413	9.195	50,00%
ICS Raiffeisen Leasing S.R.L.	41.401	37.840	5.174	4.615	-1.423	-136	933	50,00%
Raiffeisen Banca pentru Locuinte S.A.	527.362	457.715	33.150	22.860	-7.758	69	1.750	33,33%

23. IMOBILIZARI CORPORALE

Grup

Mii RON	Terenuri si constructii	Mobilier si calculatoare	Masini	Mijloace fixe in curs	Total
Cost					
Sold la 1 ianuarie 2014	213.828	411.450	37.222	13.104	675.604
Intrari	9.094	26.096	13.649	7.476	56.315
Iesiri	-16.909	-22.091	-9.925	-10.806	-59.731
Sold la 31 decembrie 2014	206.013	415.455	40.946	9.774	672.188
Sold la 1 ianuarie 2015	206.013	415.455	40.946	9.774	672.188
Intrari	2.948	33.549	4.525	7.958	48.980
Iesiri	-4.255	-12.335	-1.797	-11.858	-30.245
Sold la 31 decembrie 2015	204.706	436.669	43.674	5.874	690.923
Amortizare si pierderi din depreciere					
Sold la 1 ianuarie 2014	145.443	274.447	21.617	0	441.507
Cheltuiala anului	15.434	25.972	4.250	0	45.656
Iesiri	-16.334	-16.168	-9.820	0	-42.322
Sold la 31 decembrie 2014	144.543	284.251	16.047	0	444.841
Sold la 1 ianuarie 2015	144.543	284.251	16.047	0	444.841
Cheltuiala anului	11.140	31.750	5.119	0	48.009
Iesiri	-3.399	-9.877	-1.609	0	-14.885
Sold la 31 decembrie 2015	152.284	306.124	19.557	0	477.965
Valoare contabila neta					
La 1 ianuarie 2014	68.385	137.003	15.605	13.104	234.097
La 31 decembrie 2014	61.470	131.204	24.899	9.774	227.347
La 1 ianuarie 2015	61.470	131.204	24.899	9.774	227.347
La 31 decembrie 2015	52.422	130.545	24.117	5.874	212.958

23. IMOBILIZARI CORPORALE (continuare)

Banca

<i>Mii RON</i>	Terenuri si constructii	Mobilier si calculatoare	Masini	Mijloace fixe in curs	Total
Cost					
Sold la 1 ianuarie 2014	214.435	417.468	25.362	16.875	674.140
Intrari	9.094	26.179	13.562	7.476	56.311
Iesiri	-16.909	-22.091	-9.887	-10.806	-59.693
Sold la 31 decembrie 2014	206.620	421.556	29.037	13.545	670.758
Sold la 1 ianuarie 2015	206.620	421.556	29.037	13.545	670.758
Intrari	2.948	33.549	4.337	7.958	48.792
Iesiri	-4.255	-12.335	-1.499	-11.858	-29.947
Sold la 31 decembrie 2015	205.313	442.770	31.875	9.645	689.603
Amortizare si pierderi din depreciere					
Sold la 1 ianuarie 2014	145.323	274.972	20.003	0	440.298
Cheltuiala anului	15.434	25.965	4.168	0	45.567
Iesiri	-16.334	-16.161	-9.782	0	-42.277
Sold la 31 decembrie 2014	144.423	284.776	14.389	0	443.588
Sold la 1 ianuarie 2015	144.423	284.776	14.389	0	443.588
Cheltuiala anului	11.140	31.748	5.048	0	47.936
Iesiri	-3.399	-9.876	-1.341	0	-14.616
Sold la 31 decembrie 2015	152.164	306.648	18.096	0	476.908
Valoare contabila neta					
La 1 ianuarie 2014	69.112	142.496	5.359	16.875	233.842
La 31 decembrie 2014	62.197	136.780	14.648	13.545	227.170
La 1 ianuarie 2015	62.197	136.780	14.648	13.545	227.170
La 31 decembrie 2015	53.149	136.122	13.779	9.645	212.695

Grup: Transferurile intre grupele de mijloace fixe sunt incluse in intrari si iesiri. Achizitiile de terenuri si constructii, mobilier si calculatoare in cursul anului 2015 au insumat 37.122 mii RON (2014: 45.509 mii RON).

Banca: Transferurile intre grupele de mijloace fixe sunt incluse in intrari si iesiri. Achizitiile de terenuri si constructii, mobilier si calculatoare in cursul anului 2015 au insumat 36.934 mii RON (2014: 45.505 mii RON).

24. IMOBILIZARI NECORPORALE

Grup

	Aplicatii informatici achizitionate	Active in curs de constructie	Total
<i>Mii RON</i>			
Cost			
Sold la 1 ianuarie 2014	274.984	34.856	309.840
Intrari	37.899	8.883	46.782
lesiri	-85	-22.170	-22.255
Sold la 31 decembrie 2014	312.798	21.569	334.367
Sold la 1 ianuarie 2015	312.798	21.569	334.367
Intrari	15.261	23.152	38.413
lesiri	0	-3.209	-3.209
Sold la 31 decembrie 2015	328.059	41.512	369.571
Amortizare si pierderi din depreciere			
Sold la 1 ianuarie 2014	224.397	0	224.397
Cheltuiala anului	28.785	0	28.785
lesiri	-33	0	-33
Sold la 31 decembrie 2014	253.149	0	253.149
Sold la 1 ianuarie 2015	253.149	0	253.149
Cheltuiala anului	31.271	0	31.271
lesiri	-2.072	0	-2.072
Sold la 31 decembrie 2015	282.348	0	282.348
Valoare contabila neta			
La 1 ianuarie 2014	50.587	34.856	85.443
La 31 decembrie 2014	59.649	21.569	81.218
La 1 ianuarie 2015	59.649	21.569	81.218
La 31 decembrie 2015	45.711	41.512	87.223

24. IMOBILIZARI NECORPORALE (continuare)

Banca

	Aplicatii informatiche achizitionate	Active in curs de constructie	Total
<i>Mii RON</i>			
Cost			
Sold la 1 ianuarie 2014	274.650	34.415	309.065
Intrari	37.859	8.875	46.734
Iesiri	-85	-22.127	-22.212
Sold la 31 decembrie 2014	312.424	21.163	333.587
Sold la 1 ianuarie 2015	312.424	21.163	333.587
Intrari	15.223	23.152	38.375
Iesiri	0	-3.209	-3.209
Sold la 31 decembrie 2015	327.647	41.106	368.753
Amortizare si pierderi din depreciere			
Sold la 1 ianuarie 2014	223.708	0	223.708
Cheltuiala anului	28.752	0	28.752
Iesiri	-26	0	-26
Sold la 31 decembrie 2014	252.434	0	252.434
Sold la 1 ianuarie 2015	252.434	0	252.434
Cheltuiala anului	31.234	0	31.234
Iesiri	-2.074	0	-2.074
Sold la 31 decembrie 2015	281.594	0	281.594
Valoare contabila neta			
La 1 ianuarie 2014	50.942	34.415	85.357
La 31 decembrie 2014	59.990	21.163	81.153
La 1 ianuarie 2015	59.990	21.163	81.153
La 31 decembrie 2015	46.053	41.106	87.159

Grup: Incluse in intrari si iesiri sunt transferurile intre grupurile de active necorporale. Cumpararile de active necorporale in anul 2015 au fost in valoare de 35.204 mii RON (2014: 24.612 mii RON).

Banca: Incluse in intrari si iesiri sunt transferurile intre grupurile de active necorporale. Cumpararile de active necorporale in anul 2015 au fost in valoare de 35.166 mii RON (2014: 24.607 mii RON).

25. CREAANTE, DATORII, CHELTUIELI SI VENITURI PRIVIND IMPOZITUL AMANAT

Creaantele privind impozitul amanat la 31 decembrie 2015 sunt atribuibile elementelor detaliate in tabelul urmator:

Grup	Creante	Datorii	Net	Creante/Datorii privind impozitul amanat
<i>Mii RON</i>				
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie	46.993	1.789	45.204	7.233
Imobilizari corporale si necorporale	1.632	67.820	-66.188	-10.591
Alte active	28.654	0	28.654	4.585
Alte datorii	86.525	37	86.488	13.838
Rezerva din evaluarea activelor financiare detinute in vederea vanzarii	119	71.906	-71.787	-11.486
Provizioane pentru riscuri si cheltuieli	75.741	0	75.741	12.119
Pierdere fiscala	101	0	101	16
Total	239.765	141.552	98.213	15.714
 Banca				
	Creante	Datorii	Net	Creante/Datorii privind impozitul amanat
<i>Mii RON</i>				
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie	46.993	1.789	45.204	7.233
Imobilizari corporale si necorporale	1.632	67.820	-66.188	-10.590
Alte active	28.654	0	28.654	4.585
Alte datorii	86.525	37	86.488	13.838
Rezerva din evaluarea activelor financiare detinute in vederea vanzarii	119	71.906	-71.787	-11.486
Provizioane pentru riscuri si cheltuieli	75.115	0	75.115	12.018
Total	239.038	141.552	97.486	15.598

25. CREANTE, DATORII, CHELTUIELI SI VENITURI PRIVIND IMPOZITUL AMANAT (continuare)

Creantele privind impozitul amanat la 31 decembrie 2014 sunt atribuibile elementelor detaliate in tabelul urmator:

Grup

	Creante	Datorii	Net	Creante/ Datorii privind impozitul amanat
<i>Mii RON</i>				
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie	46.993	0	46.993	7.519
Imobilizari corporale si necorporale	0	71.770	-71.770	-11.483
Alte active	23.728	0	23.728	3.796
Alte datorii	91.599	0	91.599	14.657
Rezerva din evaluarea activelor financiare detinute in vederea vanzarii	-3.497	0	-3.497	-560
Provizioane pentru riscuri si cheltuieli	86.963	0	86.963	13.914
Total	245.786	71.770	174.016	27.843

Banca

	Creante	Datorii	Net	Creante/ Datorii privind impozitul amanat
<i>Mii RON</i>				
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie	46.993	0	46.993	7.519
Imobilizari corporale si necorporale	0	71.770	-71.770	-11.483
Alte active	23.728	0	23.728	3.796
Alte datorii	91.599	0	91.599	14.657
Rezerva din evaluarea activelor financiare detinute in vederea vanzarii	-3.497	0	-3.497	-560
Provizioane pentru riscuri si cheltuieli	85.114	0	85.114	13.618
Total	243.937	71.770	172.167	27.547

25. CREEANTE, DATORII, CHELTUIELI SI VENITURI PRIVIND IMPOZITUL AMANAT (continuare)

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie	-286	0	-286	0
Imobilizari corporale si necorporale	893	-788	893	-788
Alte active	1.634	621	1.634	621
Alte datorii	-818	493	-818	493
Provizioane pentru riscuri si cheltuieli	-1.796	-612	-1.600	-705
Pierdere fiscală	16	-724	0	-863
Cheltuiala privind impozitul amanat	-357	-1.010	-177	-1.242

Impozit amanat aferent elementelor recunoscute in Alte elemente ale rezultatului global in timpul anului:

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Castiguri nerealizate din active financiare disponibile pentru vanzare	-11.766	0	-11.772	0
Impozit amanat inregistrat in Alte elemente ale rezultatului global	-11.766	0	-11.772	0

26. ALTE ACTIVE

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Cheltuieli inregistrate in avans	30.276	29.918	30.217	29.860
Venituri amanate	2.420	1.880	2.420	1.880
Valori de recuperat (i)	61.911	83.715	61.911	83.715
Creante din vanzarea creditelor acordate clientilor	8.937	5.583	8.937	5.583
Debitori diversi (ii)	30.414	28.812	39.222	38.801
Stocuri	10.487	8.624	10.487	8.624
Altele	5.246	8.070	0	0
Total	149.691	166.602	153.194	168.463

- i) Valorile de recuperat includ tranzactiile cu cardurile de credit in suma de 37.370 mii RON (31 decembrie 2014: 30.382 mii RON), operatiunile de vanzare - cumparare numerar in suma de 22.437 mii RON (31 decembrie 2014: 7.447 mii RON), tranzactiile de tipul Western Union ce urmeaza a fi decontate in suma de 1.768 mii RON (31 decembrie 2014: 44.682 mii RON) si alte tranzactii in curs de clarificare.
- ii) **Grup:** Soldul debitorilor diversi este prezentat la valoare neta contabila, respectiv valoarea bruta in suma de 73.897 mii RON (2014: 66.210 mii RON) diminuata cu ajustari pentru depreciere in suma de 43.483 mii RON (2014: 37.398 mii RON).
- Banca:** Soldul debitorilor diversi este prezentat la valoare neta contabila, respectiv valoarea bruta in suma de 82.705 mii RON (2014: 76.199 mii RON) diminuata cu ajustari pentru depreciere in suma de 43.483 mii RON (2014: 37.398 mii RON).

27. DEPOZITE ATRASE DE LA BANCI

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Rambursabile la cerere	499.652	422.195	499.652	422.196
Depozite la vedere	96.000	38.300	96.000	38.300
Depozite la termen	31.430	72.526	31.430	72.526
Total	627.082	533.021	627.082	533.022

28. DEPOZITE ATRASE DE LA CLIENTI

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Rambursabile la cerere</i>				
Clienti retail	6.692.067	4.833.789	6.692.067	4.833.790
Clienti non-retail	5.027.800	1.979.476	5.031.404	1.979.476
Total	11.719.867	6.813.265	11.723.471	6.813.266
<i>Depozite la termen</i>				
Clienti retail	9.257.098	9.398.593	9.257.098	9.398.593
Clienti non-retail	2.761.333	4.854.642	2.761.333	4.860.656
Total	12.018.431	14.253.235	12.018.431	14.259.249
<i>Conturi de economii</i>				
Clienti retail	1.294	1.358	1.294	1.357
Total	1.294	1.358	1.294	1.357
Total	23.739.592	21.067.858	23.743.196	21.073.872

29. CREDITE DE LA BANCI SI ALTE INSTITUTII FINANCIARE SI OBLIGATIUNI EMISE

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Banci comerciale	1.208.073	1.007.326	1.208.073	1.007.326
Banci multilaterale de dezvoltare	247.569	421.278	247.569	421.278
Alte institutii financiare	168.833	48.269	168.833	48.269
Total	1.624.475	1.476.873	1.624.475	1.476.873

Creditele primite de la banci si alte institutii financiare sunt denuminate in EUR, CHF si RON avand o maturitate finala ce variaza intre mai 2016 si iulie 2026.

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Credite de la banci si alte institutii financiare cu rang prioritari	1.624.475	1.476.873	1.624.475	1.476.873
<i>Din care negarantate</i>	<i>1.444.646</i>	<i>1.198.206</i>	<i>1.444.646</i>	<i>1.198.206</i>
Obligatiuni emise	739.694	740.287	746.285	746.890
Datorii subordonate (Nota 32)	950.436	923.655	950.436	923.655
Total datorii pe termen lung	3.314.605	3.140.815	3.321.196	3.147.418

**29. CREDITE DE LA BANCI SI ALTE INSTITUTII FINANCIARE SI OBLIGATIUNI EMISE
(continuare)**

In tabelul de mai jos este prezentata impartirea datorilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2015

Grup

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
<i>Mii RON</i>			
Credite de la banci si alte institutii financiare cu rang prioritari	624.068	1.000.407	1.624.475
<i>Din care negarantate</i>	574.757	869.889	1.444.646
Obligatiuni emise	243.452	496.242	739.694
Datorii subordonate (Nota 32)	5.745	944.691	950.436
Total datorii pe termen lung	873.265	2.441.340	3.314.605

Banca

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
<i>Mii RON</i>			
Credite de la banci si alte institutii financiare cu rang prioritari	624.068	1.000.407	1.624.475
<i>Din care negarantate</i>	574.757	869.889	1.444.646
Obligatiuni emise	246.323	499.962	746.285
Datorii subordonate (Nota 32)	5.745	944.691	950.436
Total datorii pe termen lung	876.136	2.445.060	3.321.196

In tabelul de mai jos este prezentata impartirea datorilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2014

Grup

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
<i>Mii RON</i>			
Credite de la banci si alte institutii financiare cu rang prioritari	601.450	875.423	1.476.873
<i>Din care negarantate</i>	567.608	630.598	1.198.206
Obligatiuni emise	21.966	718.321	740.287
Datorii subordonate (Nota 32)	5.185	918.470	923.655
Total datorii pe termen lung	628.601	2.512.214	3.140.815

Banca

	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
<i>Mii RON</i>			
Credite de la banci si alte institutii financiare cu rang prioritari	601.450	875.423	1.476.873
<i>Din care negarantate</i>	567.608	630.598	1.198.206
Obligatiuni emise	21.966	724.924	746.890
Datorii subordonate (Nota 32)	5.185	918.470	923.655
Total datorii pe termen lung	628.601	2.518.817	3.147.418

Datoriile pe termen lung includ obligatiunile emise cu rang prioritari, imprumuturi cu rang prioritari si imprumuturi subordonate. Datoriile cu rang prioritari au rang superior in structura pasivelor fata de imprumuturile subordonate si instrumentele de capital asa cum este reglementat de legislatia in domeniul insolventei.

29. CREDITE DE LA BANCI SI ALTE INSTITUTII FINANCIARE SI OBLIGATIUNI EMISE (continuare)

La 31 decembrie 2015 Grupul are datorii pe termen lung care includ doua emisiuni de obligatiuni din 2013 si 2014 tranzactionate pe Bursa de Valori din Bucuresti (BVB).

La 31 decembrie 2015 Banca are datorii pe termen lung care includ doua emisiuni de obligatiuni din 2013 si 2014 tranzactionate pe Bursa de Valori din Bucuresti (BVB).

Grup: Soldul obligatiunilor emise la 31 decembrie 2015, inclusiv datoriile atasate, este de 739.694 mii RON (31 decembrie 2014: 740.287 mii RON).

Banca: Soldul obligatiunilor emise la 31 decembrie 2015, inclusiv datoriile atasate, este de 746.285 mii RON (31 decembrie 2014: 746.890 mii RON).

Grupul se asigura ca sunt luate toate masurile necesare pentru a fi indeplinite clauzele contractuale atasate imprumuturilor de la banci si alte institutii financiare. In perioada analizata nu au existat incalcarri ale clauzelor contractuale la imprumuturi de la banci si alte institutii financiare.

30. PROVIZIOANE

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
Provizioane pentru litigii si alte riscuri potențiale	45.125	6.166	45.125	6.166
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	30.030	35.353	30.030	35.353
Provizioane pentru beneficiile angajatilor	4.724	4.911	4.724	4.911
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.112	8.112	8.112	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.816	2.044	2.816	2.044
Provizioane pentru beneficiile angajatilor la terminarea contractului de munca	490	780	490	780
Alte provizioane	2.100	3.143	2.100	3.143
Total	93.397	60.509	93.397	60.509

In 2015 provizioanele pot fi analizate in detaliu dupa cum urmeaza:

Grup

<i>Mii RON</i>	Sold initial	Constituiri	Reversari	Utilizari	FX	Sold final
Provizioane pentru litigii si alte riscuri potențiale	6.166	42.393	0	-4.316	882	45.125
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	35.353	11.534	-16.926	0	69	30.030
Provizioane pentru beneficiile angajatilor	4.911	0	-187	0	0	4.724
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.112	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.044	772	0	0	0	2.816
Provizioane pentru beneficiile angajatilor la terminarea contractului de munca	780	0	-38	-252	0	490
Alte provizioane	3.143	5.570	-1.519	-5.094	0	2.100
TOTAL	60.509	60.269	-18.670	-9.662	951	93.397

30. PROVIZIOANE (continuare)

In 2014 provizioanele pot fi analizate in detaliu dupa cum urmeaza:

Grup

Mii RON	Sold initial	Constituiri	Reversari	Utilizari	FX	Reclasificari	Sold final
Provizioane pentru litigii si alte riscuri potențiale	6.377	6.379	-5.654	0	0	-936	6.166
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	23.530	24.235	-12.408	0	-4	0	35.353
Provizioane pentru beneficiile angajatilor	6.206	0	-1.295	0	0	0	4.911
Provizioane pentru concedii neefectuate	5.679	2.433	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin actiuni	1.255	1.811	-1.021	0	-1	0	2.044
Provizioane pentru beneficii ale angajatilor la terminarea contractului de munca	1.222	0	-61	-381	0	0	780
Alte provizioane	788	7.869	-120	-6.330	0	936	3.143
TOTAL	45.057	42.727	-20.559	-6.711	-5	0	60.509

In 2015 provizioanele pot fi analizate in detaliu dupa cum urmeaza:

Banca

Mii RON	Sold initial	Constituiri	Reversari	Utilizari	FX	Sold final
Provizioane pentru litigii si alte riscuri potențiale	6.166	42.393	0	-4.316	882	45.125
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	35.353	11.534	-16.926	0	69	30.030
Provizioane pentru beneficiile angajatilor	4.911	0	-187	0	0	4.724
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.112	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin actiuni	2.044	772	0	0	0	2.816
Provizioane pentru beneficii ale angajatilor la terminarea contractului de munca	780	0	-38	-252	0	490
Alte provizioane	3.143	5.570	-1.519	-5.094	0	2.100
TOTAL	60.509	60.269	-18.670	-9.662	951	93.397

30. PROVIZIOANE (continuare)

In 2014 provizioanele pot fi analizate in detaliu dupa cum urmeaza:

Banca

<i>Mii RON</i>	Sold initial	Constituiri	Reversari	Utilizari	FX	Reclasificari	Sold final
Provizioane pentru litigii si alte riscuri potențiale	6.377	6.379	-5.654	0	0	-936	6.166
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	23.530	24.235	-12.408	0	-4	0	35.353
Provizioane pentru beneficiile angajatilor	6.206	0	-1.295	0	0	0	4.911
Provizioane pentru concedii neefectuate	5.679	2.433	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin actiuni	1.255	1.811	-1.021	0	-1	0	2.044
Provizioane pentru beneficii ale angajatilor la terminarea contractului de munca	1.222	0	-61	-381	0	0	780
Alte provizioane	788	7.869	-120	-6.330	0	936	3.143
TOTAL	45.057	42.727	-20.559	-6.711	-5	0	60.509

Provizioanele pentru beneficiile angajatilor reprezinta obligatia Grupului de a acorda la momentul pensionarii un numar de salarii compensatorii in functie de vechimea in munca. Grupul a calculat la 31 decembrie 2015 provizioane pentru compensatii acordate angajatilor la pensionare folosind indicatori precum: numarul de ani ramasi pana la pensionare, probabilitatea ca angajatul va ramane in cadrul Grupului pana la pensionare, salariul curent, numarul mediu de salarii de platit ca si beneficiu post-angajare, varsta, sexul, varsta medie de pensionare conform legislatiei in vigoare.

Provisionul pentru litigii reprezinta suma estimata a unor pierderi probabile din dispute juridice. Timpul estimat pentru iesirea fluxurilor de numerar nu poate fi determinat pentru fiecare caz in parte, aceasta depinzand de diversi factori. Avand in vedere complexitatea si inerenta incertitudinilor legate de rezultatul scenariilor pentru provizioanele pentru litigii, estimarile Grupului pot diferi de obligatiile reale rezultate din finalizarea disputelor legale din perioadele viitoare.

La data de 31 decembrie 2015, Banca a constituit provizioane pentru litigiile generate de creditele acordate consumatorilor. Aceste litigii sunt datorate ca urmare a unor clauze contractuale care pot genera pierderi deoarece sunt considerate abuzive de catre clienti. Provizioanele constituie sunt atat pentru litigiile in derulare, cat si pentru eventuale litigii care nu sunt, la 31 decembrie 2015 pe rol, dar care pot ajunge in instanta si pot genera pierderi, in urma unor potențiale solutii defavorabile a unor litigii colective. Valoarea totala a provisionul pentru litigii cu consumatorii, la data de 31 decembrie 2015, este de 41.460 mii RON (2014: 4.364 mii RON).

Provizioanele pentru angajamente extrabilantiere sunt calculate multiplicand expunerea neta (expunere bruta minus valoarea colateralului alocata) cu rata pierderilor istorice pentru fiecare categorie de risc si ajustata cu factorul standard de conversie in credit (asa cum este definit de Basel) si cu pierderea datorata nerambursarii aferenta expunerii neacoperite cu garantii.

Prezumtiile statistice folosite pentru calculul provizioanelor in anul 2015 sunt consecvente cu cele utilizate pentru finalul anului 2014, revizuite conform informatiilor disponibile in anul curent.

31. ALTE DATORII

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Mii RON</i>				
Sume datorate bugetului de stat privind contributiile sociale	13.814	8.102	13.628	7.990
Beneficii ale angajatilor pe termen scurt	56.100	59.052	55.474	57.203
Datorii catre furnizori	102.585	103.766	102.274	103.314
Sume in tranzit (i)	170.605	313.193	170.605	313.193
Venit amanat	37.769	27.752	37.769	27.752
Alte datorii (ii)	60.988	51.632	60.990	51.632
Total	441.861	563.497	440.740	561.084

- i) Sumele in tranzit includ in principal sume in curs de decontare ce provin din tranzactii cu instrumente de debit in suma de 29.154 mii RON (2014: 25.029 mii RON), incasari in curs de decontare cu alte banci in suma de 563 mii RON (2014: 103.442 mii RON), ordine de plata in suma de 69.279 mii RON (2014: 78.611 mii RON), plati care ar trebui decontate cu alta banci in suma de 15.497 mii RON (2014: 52.376 mii RON), incasari in curs de decontare cu numerar in suma de 39.640 mii RON (2014: 41.111 mii RON).
- ii) Alte datorii includ tranzactii cu carduri de credit in suma de 13.307 mii RON (2014: 11.534 mii RON), depunerile de capital social de catre clientii Grupului in cazul deschiderii de societati in suma de 12.385 mii RON (2014: 11.834 mii RON), incasari din garantii primite in suma de 5.533 mii RON (2014: 4.565 mii RON), sumele pentru plata TVA-ului si alte contributii catre bugetul de stat in suma de 2.762 mii RON (2014: 1.487 mii RON)

32. DATORII SUBORDONATE

Soldul creditelor subordonate la 31 decembrie 2015 este in valoare de 170.000 mii EUR si 42.000 mii CHF (31 decembrie 2014: 170.000 mii EUR si 42.000 mii CHF). Soldul datorilor subordonate in echivalent RON la 31 decembrie 2015, incluzand datoria atasata este de 950.436 mii RON (31 decembrie 2014: 923.655 mii RON). In cursul anului 2015 Grupul nu a contractat noi credite subordonate (2014: 20.000 mii EUR).

33. CAPITALUL SOCIAL SI ACTIUNI DE TREZORERIE

La 31 decembrie 2015 numarul de actiuni al Grupului este de 12.000 iar in anul 2015 nu au avut loc modificarile in structura actiunilor.

	Actiuni emise	Actiuni de trezorerie	Actiuni in circulatie
Sold la 1 ianuarie 2014	12.000.000.000	-30.502.026	11.969.497.974
Achizitii de actiuni	0	-22.497.974	-22.497.974
Vanzare de actiuni	0	53.000.000	53.000.000
Sold la 31 decembrie 2014 (consolidat)*	12.000	0	12.000

* actiunile consolidate reprezinta numarul de actiuni dupa cresterea valorii nominale la 100.000 RON pe actiune (1:1.000.000)

In data de 12.12.2013, Adunarea Generala Extraordinara a Actionarilor a aprobat majorarea valorii nominale a actiunilor bancii de la valoarea nominala de 0,1 RON pentru fiecare actiune (neconsolidata) la valoarea nominala de 100.000 RON pentru fiecare actiune (consolidata), decizie implementata incepand cu data de 31 martie 2014. In consecinta, capitalul social al bancii in valoare de 12.000.000.000 RON este impartit intr-un numar de 12.000 actiuni (consolidate) cu o valoare nominala de 100.000 RON/actiune incepand cu data de 31 martie 2014.

In cadrul procesului de majorare a valorii nominale a actiunilor bancii de la valoarea nominala de 0,1 RON pentru fiecare actiune (neconsolidata) la valoarea nominala de 100.000 RON pentru fiecare actiune (consolidata), Banca a achizitionat un numar 22.497.974 actiuni (neconsolidate), atat de la persoane fizice cat si de la persoane juridice.

In data de 24 noiembrie 2014, a fost inregistrata in registrul actionarilor bancii cesiunea celor 53 actiuni (consolidate) - echivalentul a 53.000.000 actiuni neconsolidate – detinute de Banca catre Raiffeisen SEE Region Holding GmbH.

Dividendele platite de catre Raiffeisen Bank S.A. in cursul anului 2015 au fost in suma de 606.000.000 RON, din care 471.579.516 RON din profit aferent exercitiului financiar al anului 2014 si 134.420.484 RON din rezultatul reportat.

Raiffeisen Bank S.A. propune Adunarii Generale distribuirea dividendelor aferente exercitiului financiar al anului 2015 in suma bruta totala de 240.000.000 RON.

Actionarii Grupului sunt urmatorii:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
	%	%
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	99,925	99,925
Alti actionari	0,075	0,075
Total	100	100

Actiuni de trezorerie

Mii RON	2015	2014
1 ianuarie	0	-8.234
Actiuni de trezorerie rascumparate	0	-2.250
Diferenta intre valoarea nominala si valoarea de rascumparare	0	-3.824
Vanzare actiuni	0	5.300
Diferenta intre valoarea nominala si valoarea de rascumparare	0	9.008
31 decembrie	0	0

34. ALTE REZERVE

Mii RON	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Rezerva legala (i)	220.995	195.074	218.865	192.943
Pierderi din valoarea justa recunoscute in capital (nete de impozit) din instrumente financiare disponibile pentru vanzare	60.220	441	61.804	1.993
Total	281.215	195.515	280.669	194.936

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
La 1 ianuarie	195.074	165.287	192.943	162.836
Modificare in scop de consolidare	0	0	0	320
Repartizarea profitului	25.921	29.787	25.922	29.787
La 31 decembrie	220.995	195.074	218.865	192.943

- (i) Rezervele legale reprezinta transferuri acumulate din rezultatul reportat in conformitate cu reglementarile bancare locale care prevad ca 5% din profitul brut al Grupului sa fie transferat intr-un cont de rezerva nedistribuibila pana in momentul in care rezerva atinge nivelul de 20% din capitalul social al entitatilor din Grup.

Rezervele legale nu sunt distribuibile actionarilor.

Rezerva pentru activele financiare disponibile pentru vanzare

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
La 1 ianuarie	441	1	1.993	1.670
Modificarea rezervei de valoare justa (pentru activele financiare disponibile pentru vanzare)	59.779	440	59.812	323
La 31 decembrie	60.220	441	61.805	1.993

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE

Grupul a desfasurat o serie de tranzactii bancare cu Raiffeisen Bank International AG, societatea mama care controleaza in ultima instanta Grupul, si subsidiarele sale in cursul activitatii normale. Aceste tranzactii au avut loc in termeni comerciali si la preturi de piata.

Tranzactiile/soldurile cu partile aflate in relatii speciale sunt prezentate in tabelele de mai jos:

Grup

	Total Mii RON 2015	Societatea mama	Entitati asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17.039	16.759	0	280	0	0
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.956	1.956	0	0	0	0
Depozite la banchi	24.766	24.561	0	0	0	205
Credite si avansuri acordate clientilor	233.721	0	0	55.943	8.887	168.891
Titluri de valoare	2.233	0	0	0	0	2.233
Alte active	8.962	315	595	2.624	21	5.407
Creante in sold	288.677	43.591	595	58.847	8.908	176.736
Derivative detinute pentru managementul riscului	5.276	5.276	0	0	0	0
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	27.290	27.290	0	0	0	0
Depozite de la banchi	72.375	35.149	0	641	0	36.585
Depozite de la clienti	129.789	0	27	37.878	10.055	81.829
Credite de la banchi	1.208.073	1.117.684	0	0	0	90.389
Obligatiuni emise	4.574	0	0	0	0	4.574
Datorii subordonate	950.436	950.436	0	0	0	0
Alte datorii	16.435	12.148	0	0	0	4.287
Datorii in sold	2.414.248	2.147.983	27	38.519	10.055	217.664
Angajamente de creditare date	263.727	87.755	0	28.644	810	146.518
Garantii financiare date	141.042	122.906	0	2.779	0	15.357
Angajamente de creditare primite	678.675	678.675	0	0	0	0
Garantii financiare primite	213.202	190.956	0	0	0	22.246
Valoarea notionala a instrumentelor derivate	3.137.095	3.121.181	0	15.914	0	0

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE (continuare)

Mii RON	Total 2014	Societatea mama	Entitati asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
Active financiare detinute pentru tranzactionare	50.059	49.505	0	547	0	7
Derivative detinute pentru managementul riscului	3.414	3.414	0	0	0	0
Depozite la banci	94.637	93.702	0	0	0	935
Credite si avansuri acordate clientilor	275.304	0	0	88.900	7.547	178.857
Titluri de valoare	2.179	0	0	0	0	2.179
Alte active	4.688	122	0	1.698	46	2.822
Creante in sold	430.281	146.743	0	91.145	7.593	184.800
Derivative detinute pentru managementul riscului	7.046	7.046	0	0	0	0
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	18.381	18.380	0	1	0	0
Depozite de la banci	121.222	76.479	0	40	0	44.703
Depozite de la clienti	194.615	0	28	25.887	7.713	160.987
Credite de la banci	1.007.327	828.437	0	0	0	178.890
Obligatiuni emise	10.461	0	0	0	0	10.461
Datorii subordonate	923.655	923.655	0	0	0	0
Alte datorii	8.020	3.643	0	0	0	4.377
Datorii in sold	2.290.727	1.857.640	28	25.928	7.713	399.418
Angajamente de creditare date	281.326	63.829	0	30.257	833	186.407
Garantii financiare date	118.688	90.532	0	5.804	0	22.352
Angajamente de creditare primite	672.315	672.315	0	0	0	0
Garantii financiare primite	178.015	157.518	0	0	0	20.497
Valoarea notionala a instrumentelor derivate	3.569.240	3.521.026	0	45.717	0	2.497

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE (continuare)

Banca

	Total Mii RON	Societatea mama	Subsidiare	Entitati asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
Active financiare detinute pentru tranzactionare	17.125	16.759	86	0	280	0	0
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.956	1.956	0	0	0	0	0
Depozite la banchi	24.766	24.561	0	0	0	0	205
Credite si avansuri acordate clientilor	233.721	0	0	0	55.943	8.887	168.891
Titluri de valoare	2.233	0	0	0	0	0	2.233
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	76.761	0	10.686	6.069	60.006	0	0
Alte active	17.667	315	8.705	595	2.624	21	5.407
Creante in sold	374.229	43.591	19.477	6.664	118.853	8.908	176.736
Derivative detinute pentru managementul riscului	5.276	5.276	0	0	0	0	0
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	27.290	27.290	0	0	0	0	0
Depozite de la banchi	72.375	35.149	0	0	641	0	36.585
Depozite de la clienti	133.393	0	3.604	27	37.878	10.055	81.829
Credite de la banchi	1.208.073	1.117.684	0	0	0	0	90.389
Obligatiuni emise	11.171	0	6.597	0	0	0	4.574
Datorii subordonate	950.436	950.436	0	0	0	0	0
Alte datorii	16.435	12.148	0	0	0	0	4.287
Datorii in sold	2.424.449	2.147.983	10.201	27	38.519	10.055	217.664
Angajamente de creditare date	263.727	87.755	0	0	28.644	810	146.518
Garantii financiare date	141.042	122.906	0	0	2.779	0	15.357
Angajamente de creditare primite	678.675	678.675	0	0	0	0	0
Garantii financiare primite	213.202	190.956	0	0	0	0	22.246
Valoarea notionala a instrumentelor derivate	3.145.619	3.121.181	8.524	0	15.914	0	0

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE (continuare)

Mii RON	Total 2014	Societatea	Entitati Subsidiare	Asocieri in participatie	Personal	Alte parti afiliate
		mama			cheie	
Active financiare detinute pentru tranzactionare	50.059	49.505	5	0	542	0 7
Derivative detinute pentru managementul riscului	3.414	3.414	0	0	0	0 0
Depozite la banci	94.637	93.702	0	0	0	0 935
Credite si avansuri acordate clientilor	275.304	0	0	0	88.900	7.547 178.857
Titluri de valoare	2.179	0	0	0	0	0 2.179
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	76.761	0	10.686	6.069	60.006	0 0
Alte active	14.677	122	9.990	0	1.697	46 2.822
Creante in sold	517.031	146.743	20.681	6.069	151.145	7.593 184.800
Derivative detinute pentru managementul riscului	7.046	7.046	0	0	0	0 0
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	18.641	18.380	260	0	1	0 0
Depozite de la banci	121.222	76.479	0	0	40	0 44.703
Depozite de la clienti	200.629	0	6.014	28	25.887	7.713 160.987
Credite de la banci	1.007.327	828.437	0	0	0	0 178.890
Obligatiuni emise	17.064	0	6.603	0	0	0 10.461
Datorii subordonate	923.655	923.655	0	0	0	0 0
Alte datorii	8.020	3.643	0	0	0	0 4.377
Datorii in sold	2.303.604	1.857.640	12.877	28	25.928	7.713 399.418
Angajamente de creditare date	281.326	63.829	0	0	30.257	833 186.407
Garantii financiare date	118.688	90.532	0	0	5.804	0 22.352
Angajamente de creditare primite	672.315	672.315	0	0	0	0 0
Garantii financiare primite	178.015	157.518	0	0	0	0 20.497
Valoarea notionala a instrumentelor derivate	3.590.454	3.521.026	21.214	0	45.717	0 2.497

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE (continuare)

Grup

Mii RON	Total 2015	Societatea mama	Entitati asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
Venituri din dobanzi	10.822	806	0	2.489	238	7.289
Cheltuieli cu dobanzile	-71.349	-68.734	0	-55	-63	-2.497
Venituri din speze si comisioane	24.013	440	129	7.253	3	16.188
Cheltuieli cu speze si comisioane	-15.120	-810	0	0	0	-14.310
Venituri nete din tranzactionare	-2.947	-3.129	0	182	0	0
Cheltuieli operationale	-55.446	-37.324	0	-1.227	0	-16.895
Cheltuieli salariale	-33.117	0	0	0	-33.117	0
Alte venituri operationale	8.971	0	1.845	4.364	0	2.762
Mii RON	Total 2014	Societatea mama	Entitati asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
Venituri din dobanzi	17.584	5.522	0	3.521	279	8.262
Cheltuieli cu dobanzile	-74.987	-69.427	-3	-266	-75	-5.216
Venituri din speze si comisioane	52.284	491	1	4.190	3	47.599
Cheltuieli cu speze si comisioane	-12.942	-6	0	0	0	-12.936
Venituri nete din tranzactionare	55.200	54.836	0	368	0	-4
Cheltuieli operationale	-59.177	-32.911	0	0	0	-26.266
Cheltuieli salariale	-21.559	0	0	0	-21.559	0
Alte venituri operationale	6.449	0	0	4.220	0	2.229

In cheltuieli de exploatare sunt incluse in principal cheltuieli IT, cheltuieli judiciare si de consultanta, precum si cheltuieli cu spatiile cum ar fi chirie, intretinere si altele.

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE (continuare)

Banca

<i>Mii RON</i>	Total 2015	Societatea		Entitati Subsidiare asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
		mama	Subsidiare				
Venituri din dobanzi	10.822	806	0	0	2.489	238	7.289
Cheltuieli cu dobanzile	-71.700	-68.734	-351	0	-55	-63	-2.497
Venituri din speze si comisioane	78.972	440	54.959	129	7.253	3	16.188
Cheltuieli cu speze si comisioane	-15.120	-810	0	0	0	0	-14.310
Venituri nete din tranzactionare	-2.862	-3.129	85	0	182	0	0
Cheltuieli operationale	-55.809	-37.324	-363	0	-1.227	0	-16.895
Cheltuieli salariale	-33.117	0	0	0	0	-33.117	0
Alte venituri operationale	34.008	0	25.037	1.845	4.364	0	2.762

<i>Mii RON</i>	Total 2014	Societatea		Entitati Subsidiare asociate	Asocieri in participatie	Personal cheie	Alte parti afiliate
		mama	Subsidiare				
Venituri din dobanzi	17.584	5.522	0	0	3.521	279	8.262
Cheltuieli cu dobanzile	-75.345	-69.427	-315	-3	-309	-75	-5.216
Venituri din speze si comisioane	88.672	491	36.338	1	4.240	3	47.599
Cheltuieli cu speze si comisioane	-12.942	-6	0	0	0	0	-12.936
Venituri nete din tranzactionare	55.200	54.836	0	0	368	0	-4
Cheltuieli operationale	-59.808	-32.911	-313	0	-318	0	-26.266
Cheltuieli salariale	-21.559	0	0	0	0	-21.559	0
Alte venituri operationale	24.213	0	17.674	0	4.310	0	2.229

Grupul a incheiat o serie de contracte de vanzare cu RIEEF, o entitate detinuta in proportie de 100% de Raiffeisen Bank International, prin care contractele de credit initial incheiate de catre Banca cu persoane juridice si fizice au fost vandute catre aceasta entitate. Valoarea contabila a creditelor vandute la sfarsitul anului 2015 este de 1.882 mii RON (2014: 3.083 mii RON). In mai 2015 Grupul a cumparat de la RIEEF portofoliul de credite de persoane fizice in valoare de 1.1 miliarde RON. In vederea finantarii tranzactiei Grupul a contractat doua facilitati de finantare de la Raiffeisen Bank International in suma totala de 205 milioane EUR sub forma unui nou imprumut de 100 milioane EUR si a preluiarii unei facilitati de finantare in suma de 105 milioane EUR.

Tranzactii cu persoane cu functie cheie

Persoanele care detin functii-cheie cuprind membrii Consiliului de Supraveghere, ai Directoratului si alte persoane cu functii cheie asa cum sunt acestea definite de Regulamentul Bancii Nationale a Romaniei nr. 5/20.12.2013 privind cerinte prudentiale pentru institutiile de credit modificat prin Regulamentul nr. 5/17.12.2014.

35. TRANZACTII CU PARTI AFLATE IN RELATII SPECIALE (continuare)

Tranzactiile cu angajatii aflati in functii de conducere sunt desfasurate in cursul normal al activitatii, reprezentand: credite acordate, depozite atrase, tranzactii de schimb valutar si garantii emise.

Volumul tranzactiilor cu angajatii cheie este prezentat in tabelele de mai jos:

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Credite	8.887	7.547	8.887	7.547
Venituri din dobanzi si comisioane	241	283	241	283
Depozite	10.055	7.713	10.055	7.713
Cheltuieli cu dobanzile	-63	75	-63	75

Creditele acordate persoanelor cu functii cheie ale Grupului nu au necesitat inregistrarea unei ajustari pentru depreciere (31 decembrie 2014: 0 RON).

Compensatiile totale acordate persoanelor cu functii cheie sunt prezentate in tabelul de mai jos in conformitate cu IAS 24.17. Cheltuielile au fost recunoscute in conformitate cu IAS 24 pe baza principiului contabilitatii de angajamente si in concordanta cu principiile standardelor care stau la baza IAS 19 si IFRS 2.

Compensarea personalului cu functie cheie

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Beneficii pe termen scurt ale angajatilor	29.830	20.777	29.830	20.777
Alte beneficii pe termen lung	2.534	0	2.534	0
Plata pe baza de actiuni	753	782	753	782
Total compensatii	33.117	21.559	33.117	21.559

Beneficiile pe termen scurt ale angajatilor prezentate in tabelul de mai sus cuprind salariile si prestatii in natura, alte beneficii si acele parti ale bonusurilor care devin scadente pe termen scurt. In plus, se includ si eventualele modificarile care pot sa apara datorita diferentelor dintre bonusul estimat si bonusul acordat ulterior.

Alte beneficii pe termen lung cuprind o parte din provizionul pentru plata bonusului referitoare la partea de provizion amanata in numerar si partea retinuta platibila in instrumente. Pentru acestea din urma, sunt luate in considerare schimbarile din reevaluare datorate fluctuatilor valutare.

Cresterea compensatiilor personalului cu functie cheie in 2015 comparativ cu 2014 este datorata faptului ca in anul 2014, conform politicii de Grup, nu a fost acordat bonus de performanta. Un alt factor care a generat aceasta varietate este cresterea numarului de persoane incluse in categoria de persoane cu functie cheie.

36. TRANSFERURI DE ACTIVE FINANCIARE

In cursul normal al activitatii, Grupul desfosoara tranzactii prin care transfera active financiare catre terți parti. Informatiile de mai jos detaliaza aceste transferuri si interesele retinute de Grup in activele transferate.

RI Eastern European Finance B.V. („RIEEF”)

Grupul a transferat credite si avansuri acordate clientilor retail si non-retail catre RIEEF, o parte aflată in relatiile speciale cu Grupul (Nota 35). Grupul furnizeaza servicii de administrare a activelor aferente portofoliilor de credite transferate, in conditii de piata. Grupul a transferat in mod semnificativ toate riscurile si beneficiile asociate activelor transferate; de aceea aceste active transferate nu sunt incluse in aceste situații financiare. Comisioanele de management sunt incluse in venituri din comisioane si speze, valoarea lor pentru anul 2015 fiind de 3.129 mii RON (2014: 5.386 mii RON).

37. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE SI DATORII CONTINGENTE

(i) Active contingente

In cursul anului 2015, Grupul a vandut credite acordate persoanelor juridice catre RIEEF in suma de 1.882 mii RON (echivalent 424 mii EUR). In 2014 vanzarea de credite acordate persoanelor juridice catre RIEEF a fost in suma de 3.083 mii RON (echivalent 694 mii EUR).

Pretul primit de Grup a avut urmatoarele doua componente:

- i) componenta fixa stabilita si incasata la data tranzactiei;
- ii) componenta variabila stabilita si incasata lunar pe perioada ramasa pana la maturitate (denumita „betterment payment”).

Pentru clientii non-retail pretul include doar componenta fixa, iar pentru clientii retail pretul include componenta fixa sau componenta variabila.

Componenta variabila a pretului reprezinta un instrument financiar pentru care nu exista o piata activa sau tranzactii recente. In plus, tehnica de masurare prin intermediul valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar conduce la o serie de valori juste incadrate intr-un interval valoric larg datorita incertitudinilor privind fluxurile viitoare de numerar.

Componenta variabila a pretului este calculata ca marja de dobanda neta a portofoliului de credite si depinde de factori variabili cum ar fi: ratele EURIBOR, costurile de finantare, numerarul colectat de la clienti, rata de neplata a portofoliului si rata platilor anticipate. Anticiparea cu acuratete a evolutiei acestor elemente, ce determina componenta variabila a pretului de vanzare, are un grad ridicat de incertitudine si, ca atare, tehnica de masurare prin intermediul valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar nu reprezinta un model de masurare ce poate fi folosit pentru inregistrarea contabila a unui activ financiar.

Componenta variabila a pretului de vanzare incasata in anul 2015 este in suma de 12.159 mii RON (2014: 56.689 mii RON) si a fost inregistrata ca venituri din comisioane (vezi nota 8).

(ii) Angajamente referitoare la credite

Garantii si acreditive

Banca emite scrisori de garantie si acreditive pentru clientii sai. Scrisorile de garantie si acreditivele reprezinta asigurari irevocabile asupra faptului ca Grupul va efectua plata in cazul in care un client nu isi poate indeplini obligatiile fata de un tert. Principalul scop al acestor acreditive este de a asigura un client de disponibilitatea fondurilor la cerere.

Angajamente de creditare

Angajamentele de creditare reprezinta partea netrasa a sumelor aprobatte ca si facilitati de creditare. Angajamentele de creditare nu necesita neaparat o cerinta de lichiditate in viitor, deoarece multe din angajamente se vor incheia fara a fi utilizate.

37. ANGAJAMENTE EXTRABILANTIERE, ACTIVE SI DATORII CONTINGENTE (continuare)

Sumele contractuale ale angajamentelor extrabilantiere, garantiilor emise si acreditivelor sunt prezentate in urmatorul tabel:

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Angajamente de credit	6.732.669	6.401.128	6.732.669	6.401.128
Garantii emise	1.479.072	1.776.918	1.479.072	1.776.918
Acreditive	309.734	399.721	309.734	399.721
Total	8.521.475	8.577.767	8.521.475	8.577.767

(iii) Datorii contingente aferente leasingului operational

Datoriile contingente aferente leasingului operational se prezinta in felul urmator:

<i>Mii RON</i>	Grup		Banca	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Sub 1 an	110.228	114.537	110.011	113.703
1 – 5 ani	274.087	320.711	273.222	317.377
Peste 5 ani	172.853	245.626	171.274	238.700
Total	557.168	680.874	554.507	669.780

38. ANALIZA PE SCADENTE A ACTIVELOR SI PASIVELOR

Tabelul de mai jos prezinta o analiza a activelor si pasivelor in functie de momentul in care se asteapta sa fie recuperate sau decontate.

Grup

Mii RON	Pana in 12 luni 2015			Peste 12 luni 2015			Total 2015	Pana in 12 luni 2014			Peste 12 luni 2014			Total 2014
	Total	luni	2015	Total	luni	2015		Total	luni	2014	Total	luni	2014	
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.981.390			0	6.981.390		7.853.134			0	7.853.134			
Active financiare detinute pentru tranzactionare	527.133			0	527.133		83.636			0	83.636			
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.956			0	1.956		3.417			0	3.417			
Credite si avansuri acordate bancilor	1.138.893			0	1.138.893		904.144			0	904.144			
Credite si avansuri acordate clientilor	6.843.183	11.310.403		18.153.586	6.292.463		9.817.612	16.110.075						
Titluri de valoare	2.488.334	1.627.463		4.115.797	1.829.393		1.389.861	3.219.254						
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie		0	102.192	102.192			0	112.103	112.103					
Imobilizari corporale		0	212.958	212.958			0	227.347	227.347					
Imobilizari necorporale		0	87.223	87.223			0	81.218	81.218					
Datorie privind impozitul amanat		0	15.714	15.714			0	27.843	27.843					
Alte active		140.040	9.651	149.691		157.434		9.168	166.602					
Total	18.120.929	13.365.604	31.486.533		17.123.621	11.665.152	28.788.773							
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	37.902		0	37.902		54.055		0	54.055					
Derivative detinute pentru managementul riscului	5.332		0	5.332		7.047		0	7.047					
Depozite de la banci	600.751		26.331	627.082		491.642		41.379	533.021					
Depozite de la clienti	23.529.419		210.173	23.739.592		20.740.935		326.923	21.067.858					
Datorie privind impozitul pe profit curent	16.167		0	16.167		31.586		0	31.586					
Credite de la banci si alte institutii financiare	624.068	1.000.407	1.624.475		601.449		875.424	1.476.873						
Obligatiuni emise	243.452	496.242	739.694		21.966		718.321	740.287						
Datorii subordonate	5.745	944.691	950.436		5.185		918.470	923.655						
Provizioane	44.684	48.713	93.397		52.840		7.669	60.509						
Alte datorii	428.199	13.662	441.861		546.401		17.096	563.497						
Total	25.535.719	2.740.219	28.275.938		22.553.106	2.905.282	25.458.388							

38. ANALIZA PE SCADENTE A ACTIVELOR SI PASIVELOR (continuare)

Banca <i>Mii RON</i>	Pana in 12 luni 2015		Peste 12 luni 2015		Pana in 12 luni 2014		Peste 12 luni 2014		Total 2014
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.981.376		0	6.981.376	7.853.128		0	7.853.128	
Active financiare detinute pentru tranzactionare	527.218		0	527.218	83.636		0	83.636	
Derivative detinute pentru managementul riscului	1.956		0	1.956	3.367		47	3.414	
Credite si avansuri acordate bancilor	1.138.893		0	1.138.893	904.128		0	904.128	
Credite si avansuri acordate clientilor	6.843.183	11.310.403	18.153.586	6.292.463	9.817.612	16.110.075			
Titluri de valoare	2.487.564	1.607.125	4.094.689	1.827.794	1.371.316	3.199.110			
Investitii in entitati asociate si asociere in participatie		0	76.761	76.761		0	76.761	76.761	
Imobilizari corporale		0	212.695	212.695		0	227.170	227.170	
Imobilizari necorporale		0	87.159	87.159		0	81.153	81.153	
Datorie privind impozitul amanat		0	15.598	15.598		0	27.547	27.547	
Alte active	143.543		9.651	153.194	159.295		9.168	168.463	
Total	18.123.733	13.319.392	31.443.125	17.123.811	11.610.774	28.734.585			
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	37.902		0	37.902	54.314		0	54.314	
Derivative detinute pentru managementul riscului	5.276		0	5.276	7.046		0	7.046	
Depozite de la banci	600.751		26.331	627.082	491.643		41.379	533.022	
Depozite de la clienti	23.533.023		210.173	23.743.196	20.746.949		326.923	21.073.872	
Datorie privind impozitul pe profit curent	16.095		0	16.095	30.454		0	30.454	
Credite de la banci si alte institutii financiare	624.068	1.000.407	1.624.475	601.449	875.424	1.476.873			
Obligatiuni emise	246.323		499.962	746.285	21.966	724.924		746.890	
Datorii subordonate	5.745		944.691	950.436	5.185	918.470		923.655	
Provizioane	44.684		48.713	93.397	52.840	7.669		60.509	
Alte datorii	427.078		13.662	440.740	543.988	17.096		561.084	
Total	25.540.945	2.743.939	28.284.884	22.555.834	2.911.885	25.467.719			

39. CAPITAL

Managementul capitalului Grupului este definit prin strategia de mentinere a nivelurilor de capital care este aprobată și revizuită cel puțin anual de către directoratul bancii.

Obiectivul principal definit prin managementul capitalului este asigurarea unui nivel al fondurilor proprii care să fie adevarat nu numai în conformitate cu cerintele de capital reglementate, ci și cu limitele stabilite intern prin strategia de mentinere a nivelurilor de capital.

Directoratul administrează în mod activ structura capitalului și urmărește menținerea unui nivel mai ridicat al capitalului decât cel reglementat, care să asigure o poziție confortabilă pentru implementarea strategiei de afaceri.

Fata de anul anterior, nu s-au înregistrat modificări majore cu privire la obiectivele și politicile referitoare la managementul nivelului de capital.

Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudentiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 impune menținerea indicatorului de adevarat a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minim 8% pentru rata fondurilor proprii totale iar Grupul îndeplinește aceste cerințe.

Mii RON	Grup		Banca	
	2015	2014	2015	2014
Fonduri proprii de nivel 1	2.604.026	2.639.844	2.531.344	2.588.458
Fonduri proprii de nivel 2	854.982	889.557	844.591	882.879
Total fonduri proprii	3.459.008	3.529.401	3.375.935	3.471.337
Active ponderate la risc	18.735.484	17.518.204	18.168.762	17.004.645
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	13,90%	15,07%	13,93%	15,22%
Rata fondurilor proprii de nivel 1	13,90%	15,07%	13,93%	15,22%
Indicator de solvabilitate	18,46%	20,15%	18,58%	20,41%

Fondurile proprii sunt formate din fondurile proprii de nivel 1 și fondurile proprii de nivel 2. Fondurile proprii de nivel 1 cuprind capitalul social, primele de emisiune, rezultatul reportat (excluzând profitul anului curent) și deducerile conform legislației în vigoare. Ceaalătă componentă a capitalului de reglementare este fondurile proprii de nivel 2, care include datorii subordonate pe termen lung și deducerile conform legislației în vigoare.

40. CONSOLIDARE PE SEGMENTE

Principalele decizii luate de Directorii Operationali legate de alocarea resurselor către fiecare segment sunt luate pe baza puterii financiare și a profitabilității acestora.

Grupul își urmărește performanțele financiare și administrează activitatea pe dimensiunile de segmente și produse. Clientela este împărțită în acest sens între clienți corporativi, retail, instituții financiare și angajații proprii. Segmentul corporativ cuprinde persoanele juridice cu cifra de afaceri ce depășește 5 milioane EUR, segmentul retail cuprinde persoanele fizice și persoanele juridice cu o cifră de afaceri sub 5 milioane EUR (IMM), în timp ce segmentul instituțiilor financiare (parte a Diviziei Trezorerie) cuprinde brokeri, banchi, companii de asigurare, companii de leasing, fonduri de pensii și investiții, precum și companii de administrare a activelor.

40. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Grupul ofera o gama larga de servicii, adaptate nevoilor in continua schimbare ale clientilor, dar in acelasi timp acordand o atentie sporita activitatilor bancare de baza.

Segmentele de clienti aduc mai mult de 85% din veniturile operationale ale Grupului, cu urmatoarele mentiuni: segmentul de clienti corporativi aduce in principal venituri din activitatea de creditare, urmata de comisioane din plati, servicii de administrare a conturilor, tranzactii de schimb valutar si activitati specifice bancilor de investitii.

Aceleasi surse de venit pot fi mentionate si in ceea ce priveste clientii IMM, in timp ce particularitatatile afacerilor lor sunt evidențiate printr-o activitate tranzactionala mai intensa, fapt ce determina ca o proportie mai mare din venituri sa provina din speze si comisioane.

Clientii persoane fizice ofera surse foarte diversificate de venit pentru Grup, generate in principal din produsele de credite de consum, carduri de credit, facilitati de descoperit de cont, dar si din credite ipotecare, produse de economisire, plati, schimburile valutare si servicii de administrare a activelor, precum si activitati de brokeraj bursier. Grupul continua sa promoveze utilizarea canalelor alternative in randul clientelei si prin aceasta sa furnizeze servicii de mai buna calitate cu avantaje reciproce. O alta sursa de venituri o reprezinta creditele si depozitele acordate proprietelor angajati.

In afara de segmentele de clienti, performanta Grupului este influentata de rezultatele Diviziei Trezorerie (fara partea de institutii financiare) si a segmentului "Altele" (fara componenta aferenta angajatilor proprii). Divizia Trezorerie asigura venituri din activitati de tranzactionare interbancara, venituri nete din instrumente financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere si de asemenea din dobanzi. Segmentul "Altele" inregistreaza in principal venituri din transferuri intre segmente (inclusiv aferent capitalului) si venituri generate din participatii.

Referitor la impartirea pe arii geografice, Grupul isi desfasoara activitatea in principal in zona geografica a Romaniei.

40. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Grup

Mii RON	Clienti corporativi 2015	Persoane fizice 2015	IMM 2015	Trezorerie 2015	Altii 2015	Total 2015
Total active inainte de ajustarile pentru deprecierea creditelor	6.280.854	10.827.494	1.594.781	11.318.675	2.499.615	32.521.419
Ajustari pentru deprecierea creditelor	-341.895	-577.744	-105.917	0	-9.330	-1.034.886
Total activ	5.938.959	10.249.750	1.488.864	11.318.675	2.490.285	31.486.533
Total datorii	6.001.488	12.433.992	4.351.550	3.712.160	1.776.748	28.275.938
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.210.595	3.210.595
Venituri nete din dobanzi	206.468	621.811	166.369	2.686	57.313	1.054.647
Venituri nete din speze si comisioane	101.283	340.165	171.304	16.153	1.101	630.006
Venituri nete din tranzactionare	47.419	103.790	54.810	81.605	893	288.517
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere	396	7.130	3.550	-6.244	3	4.835
Alte venituri operationale	-11	-1	0	-1	27.054	27.041
Venituri operationale	355.555	1.072.895	396.033	94.199	86.364	2.005.046
Cheltuieli operationale	-84.714	-366.880	-116.267	-24.190	-89.107	-681.158
Cheltuieli salariale	-76.311	-322.222	-101.075	-21.941	-6.809	-528.358
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-73.487	-184.770	-26.936	0	-3.819	-289.012
Castiguri din investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	69	1.687	198	0	1.291	3.245
Profit inainte de impozitare	121.112	200.710	151.953	48.068	-12.080	509.763
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-83.332	-83.332
Profit net al exercitiului financial	121.112	200.710	151.953	48.068	-95.412	426.431

40. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Mii RON	Clienti corporativi 2014	Persoane fizice 2014	IMM 2014	Trezorerie 2014	Altii 2014	Total 2014
Total active inainte de ajustarile pentru deprecierea creditelor	5.977.879	9.061.132	1.541.545	10.673.642	2.501.398	29.755.596
Ajustari pentru deprecierea creditelor	-343.978	-509.440	-107.807	0	-5.598	-966.823
Total active	5.633.901	8.551.692	1.433.738	10.673.642	2.495.800	28.788.773
Total datorii	5.329.435	11.212.417	3.802.211	3.263.059	1.851.266	25.458.388
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.330.385	3.330.385
Venituri nete din dobanzi	214.581	568.917	173.158	-26.199	114.621	1.045.078
Venituri nete din speze si comisioane	120.648	366.878	169.792	21.644	1.061	680.023
Venituri nete din tranzactionare	49.715	83.087	46.305	100.824	814	280.745
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere	551	1.293	162	31.706	60	33.772
Alte venituri operationale	0	0	0	0	28.210	28.210
Venituri operationale	385.495	1.020.175	389.417	127.975	144.766	2.067.828
Cheltuieli operationale	-77.978	-381.162	-119.111	-22.548	-65.601	-666.400
Cheltuieli salariale	-66.256	-292.919	-93.029	-21.177	-7.845	-481.226
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-119.712	-156.358	-36.761	0	-1.155	-313.986
Castiguri din investitii in entitati asociate si asociere in participatie	439	2.223	398	-153	1.991	4.898
Profit inainte de impozitare	121.988	191.959	140.914	84.097	72.156	611.114
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-98.621	-98.621
Profit net al exercitiului financiar	121.988	191.959	140.914	84.097	-26.465	512.493

40. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Banca

Mii RON	Clienti corporativi 2015	Persoane fizice 2015	IMM 2015	Trezorerie 2015	Altii 2015	Total 2015
Total active inainte de ajustarile pentru deprecierea creditelor	6.280.854	10.827.494	1.594.781	11.273.432	2.501.450	32.478.011
Ajustari pentru deprecierea creditelor	-341.895	-577.744	-105.917	0	-9.330	-1.034.886
Total active	5.938.959	10.249.750	1.488.864	11.273.432	2.492.120	31.443.125
Total datorii	6.001.488	12.433.992	4.351.550	3.712.160	1.785.694	28.284.884
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.158.241	3.158.241
Venituri nete din dobanzi	206.468	621.811	166.369	1.559	57.313	1.053.520
Venituri nete din speze si comisioane	100.411	322.761	168.782	16.153	1.099	609.206
Venituri nete din tranzactionare	47.419	103.790	54.810	81.349	893	288.261
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere	396	7.130	3.550	-6.244	3	4.835
Alte venituri operationale	0	0	0	0	54.120	54.120
Venituri operationale	354.694	1.055.492	393.511	92.817	113.428	2.009.942
Cheftuieli operationale	-84.587	-364.349	-115.900	-24.190	-89.106	-678.132
Cheftuieli salariale	-76.142	-318.873	-100.589	-21.941	-6.810	-524.355
Cheftuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-73.487	-184.770	-26.936	0	-3.819	-289.012
Profit inainte de impozitare	120.478	187.500	150.086	46.686	13.693	518.443
Cheftuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-80.879	-80.879
Profit net al exercitiului financiar	120.478	187.500	150.086	46.686	-67.186	437.564

40. CONSOLIDARE PE SEGMENTE (continuare)

Mii RON	Clienti corporativi 2014	Persoane fizice 2014	IMM 2014	Trezorerie 2014	Altii 2014	Total 2014
Total active inainte de ajustarile pentru deprecierea creditelor	5.977.879	9.061.132	1.541.545	10.619.695	2.501.157	29.701.408
Ajustari pentru deprecierea creditelor	-343.978	-509.438	-107.807	0	-5.600	-966.823
Total active	5.633.901	8.551.694	1.433.738	10.619.695	2.495.557	28.734.585
Total datorii	5.329.435	11.212.417	3.802.211	3.263.059	1.860.597	25.467.719
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.266.866	3.266.866
Venituri nete din dobanzi	214.658	568.979	173.298	-10.161	97.265	1.044.039
Venituri nete din speze si comisioane	119.179	338.401	165.581	21.730	1.061	645.952
Venituri nete din tranzactionare	49.715	82.194	46.305	98.881	814	277.909
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere	551	1.415	162	31.905	1	34.034
Alte venituri operationale	0	0	0	0	45.449	45.449
Venituri operationale	384.103	990.989	385.346	142.355	144.590	2.047.383
Cheltuieli operationale	-77.848	-378.072	-118.739	-21.489	-65.600	-661.748
Cheltuieli salariale	-66.061	-288.859	-92.471	-20.665	-7.845	-475.901
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-119.712	-156.358	-36.761	0	-1.155	-313.986
Profit inainte de impozitare	120.482	167.700	137.375	100.201	69.990	595.748
Cheltuiala cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-94.380	-94.380
Profit net al exercitiului financiar	120.482	167.700	137.375	100.201	-24.390	501.368

41. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANTULUI

La sfarsitul lunii noiembrie 2015, Parlamentul Romaniei a adoptat legea privind stingerea datoriilor asumate prin contracte de credit de catre consumatori prin transferul bunului ipotecat ("darea in plata"). Proiectul de reglementare nu a fost promulgat de Presedintele Romaniei, care l-a retransmis la jumatatea lunii decembrie 2015 Parlamentului Romaniei pentru reexaminare. La data acestor situatii financiare, legea "darii in plata" este reanalizata de Parlament. Institutii foarte importante, cu expertiza de specialitate in domeniu dovedita, s-au pronuntat privind impactul negativ al legii in forma actuala si au formulat propuneri pentru modificarile semnificative - Banca Nationala a Romaniei, Banca Centrala Europeana, Comisia Europeană, Guvernul, Ministerul Justitiei, Consiliul Superior al Magistraturii.

In cazul in care legea intra in vigoare pana la data publicarii acestor situatii financiare, acest eveniment ulterior nu necesita ajustarea acestor situatii financiare.